

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

80'inci Birleşim
28 Mart 2023 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	525
II.- GELEN KÂĞITLAR	528
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	534
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>534:538</i>
1.- Karabük Milletvekili Cumhur Ünal'ın, 3 Nisan Karabük Demir Çelik İşletmelerinin ve Karabük'ün 86'ncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	534:535
2.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	535:536
3.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Antep savunması kahramanlarından Şahin Bey'in şehadetinin 103'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	537:538

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli'nin deprem bölgesine yaptığı yardımlara ilişkin açıklaması 538:539
- 2.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, BİRLEŞİK METAL-İŞ Sendikasına bağlı Mata Otomotiv işçilerinin direnişine ilişkin açıklaması 539
- 3.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin ile Antalya arasında yapımı devam eden Akdeniz Sahil Yolu Projesi'ne ilişkin açıklaması 539
- 4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ'nin emeğin ve emeklinin yanında olmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması 539
- 5.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Bandırma Bor Karbür Üretim Tesisleri'ne ilişkin açıklaması 540
- 6.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, 5434 sayılı Kanun'un emekli hekimler arasında maaş farkı ortaya çıkardığına ve 2008 Ekim ayı öncesi ve sonrası göreve başlayan memurların emekli maaşlarındaki farka ilişkin açıklaması 540
- 7.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir'in medikal onkolog hekim ihtiyacına ilişkin açıklaması 540
- 8.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, iktidarın yirmi yılda Türkiye'yi getirdiği seviyeye ilişkin açıklaması 541
- 9.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Cumhuriyet İttifakı'nın tarımda yaşanan sorunları ithalatla çözmeye çalıştığına ve Et ve Süt Kurumunun ramazan ayı boyunca uygulayacağı et satış politikasına ilişkin açıklaması 541
- 10.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Mersin ile Antalya arasında yapımı devam eden Akdeniz Sahil Yolu Projesi'ne ilişkin açıklaması 541
- 11.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kamuda çalışan mühendisler, mimarlar ve şehir plancılarının özlük haklarına ve ekonomik sorunlarına ilişkin açıklaması 542
- 12.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kaya'nın, Kırklareli'nin Pehlivan köyü ilçesinin Yeşilova köyünün toplulaştırma sorununa ilişkin açıklaması 542
- 13.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul Esenyurt başta olmak üzere birçok ilçede yer alan konut mağdurlarının Bakırköy Adliyesi önünde yaptıkları açıklamaya ilişkin açıklaması 542
- 14.- Elâzığ Milletvekili Zülfü Demirbağ'ın, necip milletin 14 Mayıs'ta ABD beslemesi, FETÖ ve PKK kalıntılarına gereken dersi vereceğine ilişkin açıklaması 543
- 15.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, depremzedede çalışanların mali, sosyal ve ekonomik haklarının korunmasına ilişkin açıklaması 543
- 16.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, NATO üyesi Fransa'nın Parlamentosunda terör örgütü PKK ve YPG mensuplarını ağırlamasına ilişkin açıklaması 543

- 17.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'nın verimli topraklarının yıllardır JES'lerin işgali altında olduğuna ilişkin açıklaması 544
- 18.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, AK PARTİ iktidarında kadınların her alanda daha fazla yer alması için yapılan çalışmaların devam edeceğine ilişkin açıklaması 544
- 19.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, emeklilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 544:545
- 20.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, ücretli öğretmenlerin atama müjdesi beklediğine ilişkin açıklaması 545
- 21.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, dünyanın gördüğü en büyük katliamların yaşandığı Balkan Savaşı'na ilişkin açıklaması 545
- 22.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'a, Uşak Havalimanı'na, Uşak Şeker Fabrikasında ve Karayollarında çalışan geçici işçilerin kadro sorununa ilişkin açıklaması 545:546
- 23.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, grip vakalarındaki artışa ilişkin açıklaması 546
- 24.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Türkiye'nin tazminat ödemesine neden olan Powertrans şirketine ilişkin açıklaması 546
- 25.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Mehdi Eker'in, Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 78'inci Birleşimde, 422 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 546:547
- 26.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Kuvayımilliye'nin kahraman askeri Şahin Bey'in şehadetinin seneidevriyesine, 28 Mart 1991'de Kerkük Altınköprü bölgesinde Irak ordusu tarafından katledilen 135 Türkmen şehide, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Hatay'da katıldığı sözde temel atma törenlerine, Kızılay Başkanının her konuşmasında skandal açıklamalar yapmaya devam ettiğine, İYİ Parti olarak hac ibadeti nedeniyle kutsal topraklarda kesilen kurbanların bu sene deprem bölgesine gönderilmesini önerdiklerine ve Meclis Başkanı Mustafa Şentop'un Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığına 3'üncü kez adaylığına ilişkin tartışmalara katılmasına ve bununla ilgili argümanlarına ilişkin açıklaması 547:549
- 27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, kredi kartı harcamalarındaki artışa ve bu artışta gıda ve akaryakıt kalemlerinin yerine, Ziraat Bankasının Demirören Holdinge verdiği 895 milyon dolarlık krediye, Samsun Gezi davasında yine ceza yağdığına, Bingöl Dernekler Federasyonunun parti gruplarını ziyaret ettiğine ve Bingöl Dernekler Federasyonunun taleplerine, engelli maaşlarına ve seçmenlerin askıya çıkan seçmen listelerini mutlaka kontrol etmeleri gerektiğine ilişkin açıklaması 550:551

- 28.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Bingöl Dernekler Federasyonunun parti gruplarını ziyaret ettiğine ve Bingöl Dernekler Federasyonunun taleplerine, Cumhurbaşkanının Adıyaman'da yapım süreci başlatılan konut ve köy evleri sayısına ve deprem bölgesinde yapılacak konutların ödeme planına ilişkin açıklamalarına ve depremzedelerin çadır ihtiyacının devam ettiğine ilişkin açıklaması 551:553
- 29.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, deprem bölgesindeki çalışmalara, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen (2/5017) esas numaralı Kanun Teklifi'ne ve Fransa Senatosunda PKK/YPG'li teröristlere madalya takılmasına ilişkin açıklaması 553:554
- 30.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 554:555
- 31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 555:556
- 32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 568
- 33.- Adalet Komisyonu Başkanı Abdullah Güler'in, 27'nci Yasama Döneminde Adalet Komisyonunun çalışmalarına, kendisinden önce Komisyon Başkanlığı yapan Kastamonu Milletvekili Hakkı Köylü ile Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'a ve Komisyon çalışmalarında emeği geçen milletvekili, bürokrat ve personele teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 595
- 34.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, olumlu bazı düzenlemeler içerdiği için 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne "çekimser" oyu vereceklerine ilişkin açıklaması 595:596
- 35.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne "evet" oyu vereceklerine ve çekincelerini de yüksek mahkemeye taşıyacaklarına ilişkin açıklaması 596
- 36.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, 27'nci Yasama Döneminde yedi yargı paketini hayata geçirdiklerine ve 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'ndeki düzenlemelere ilişkin açıklaması 596:597
- 37.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 29'uncu maddeyle ilgili endişelerinin olmasına rağmen 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne "evet" oyu vereceklerine ilişkin açıklaması 597

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

556,573

A) TEZKERELER

556:557

1.- Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Geçici Başkanlığının, başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/2315)

556:557

B) ÖNERGELER

1.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, (2/4025) esas numaralı 15/5/1959 Tarihli ve 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/206)

573:575

VI.- ÖNERİLER

557,568

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

557:568,568:573

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Hatay'daki hastanelerin yıkılmasına neden olan ihmallerin görüşülmesi, sorumluların tespit edilmesi, bundan sonra başka felaketlere yol açılmaması adına, afet sonrasında ilk ihtiyaç duyulan kamu binaları olan hastanelerin depreme dayanıklılık testlerinin yapılması ve gerekli güçlendirme veya yıkım işlerinin sağlanması için alınacak olan önlemlerin belirlenmesi amacıyla 24/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Mart 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

557:563

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, 14 Mayıs'ta yapılacak seçim güvenliğine dair endişelerin giderilmesi amacıyla 28/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Mart 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

564:568,568

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, AFAD'ın ve iktidarın 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli deprem sonrasındaki faaliyetlerinin araştırılması amacıyla 9/2/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Mart 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

569:573

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

576,597,599

A) KANUN TEKLİFLERİ

576:595,597:598,599:611

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4997) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 435)

576:595,597:598,599:611

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 435) İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

599:611

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak iki oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Osman Boyraz, Büyük Birlik Partisi Kurucu Genel Başkanı merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefatının 14'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un İlk Evim, İlk İş Yerim ve İlk Evim Arsa Projeleri kapsamında Adana'ya ayrılan arsa sayısı ile ilgili yaptığı açıklamaya,

Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın, depremlerde en çok yıkıma uğrayan 7 ili ve ilçelerini, Cumhuri İttifakı ve AK PARTİ'li 250 belediyenin kardeş belediye olarak ilan ettiklerine ve deprem bölgesinde yapacakları kalıcı konut sayısına,

Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan, engelli vatandaşların yaşadığı ekonomik mağduriyete,

Konya Milletvekili Halil Etyemez, yerli otomobil Togg'a olan talebe,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, Cumhurbaşkanının son altı ayda açılışını yaptığı yatırımlara,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, çağın hastalığı obeziteye,

Mersin Milletvekili Alpay Antmen, 25 Martta silahlı saldırı sonucu yaralanan Avukat Ahmet Alkan'a ve AKP iktidarının Türkiye'ye yaşattığı cezasızlık iklimine,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, uzman jandarmaların sorunlarına,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, deprem bölgesinde konut inşaatları ve yeni yatırımlar için yapılması gerekenlere,

Muğla Milletvekili Burak Erbay, Muğla'daki sığla ormanlarına,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, İletişim Başkanlığının şubat ayı harcamasına,

Iğdır Milletvekili Habip Eksik, Iğdır'ın sağlık alanındaki sorunlarına,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Gelir İdaresi Başkanlığının Defter-Beyan Sistemi'nin verimli çalışmadığına,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, şehit Muhsin Yazıcıoğlu'nun ve onunla birlikte şehit olan Erhan Üstündağ, Yüksel Yancı, Murat Çetinkaya, Gazeteci İsmail Güneş ve Pilot Kaya İstekepe'nin şehadetlerinin 14'üncü yılına,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Cumhuri İttifakı'nın seyyar temel atma törenine ve hayvancılık ve tarımsal üretimde yaşanan sıkıntıya,

Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy, doğal afetlerin bir ulusal güvenlik meselesi olduğuna,

Niğde Milletvekili Selim Gültekin, Kütüphane Haftası'na ve Niğde'ye yapılan ve yapılacak olan kütüphanelere,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Samsun'da şehit olan Polis Memuru Mustafa Ata Traş'a ve Danimarka Türk Büyükelçiliğinde Kur'an-ı Kerim'e ve Türk Bayrağı'na karşı yapılan saldırıya,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, YÖK Başkanının uzaktan eğitimle ilgili yaptığı açıklamaya,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, Sağlık Bakanlığının hekimlere yönelik yasakçı uygulamalarına,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, engelli vatandaşların sorunlarına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Muhsin Yazıcıoğlu'nun şehadetinin 14'üncü yıl dönümüne, Samsun'da elim bir trafik kazasında şehit olan polise, emekliye verilen bayram ikramiyelerinin alım gücüne, en düşük emekli maaşına yapılan artışa ve bu artışın sadece en düşük emekli maaşında yapılmasının adaletsizliğe neden olacağına ve ihya borçlarının yapılandırma kapsamına alınması gerektiğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Dünya Tiyatrolar Günü'ne, Dünya Tiyatrolar Günü'nde yaşamını yitiren Köksal Engür'e, cezaevinde yaşamını kaybeden tutuklu Divali Güzel'e, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasa'ya ve AKP'nin bekası için kadınların yaşam hakkının pazarlık konusu hâline getirildiğine, iktidarın kalıcı konut propagandasına ve bu propagandanın seçim kampanyası olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Dünya Tiyatrolar Günü'ne, Dünya Tiyatrolar Günü'nde hayatını kaybeden Köksal Engür'e, tartışmaya açılan 6284 sayılı Yasa'ya, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen kanun teklifine, Tayyip Erdoğan'ın kamuoyuyla paylaştığı 45 bin öğretmen atamasına ve emeklilerin bayram ikramiyelerinin alım gücüne,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine, Türkiye'nin yerli ve millî kalkınma hamleleriyle teknolojinin ve savunma sanayisinin gelecek vizyonunu şekillendirerek gücüne güç kattığına, 21'inci yüzyılın Türk ve Türkiye Yüzyılı olacağına ve Dünya Tiyatrolar Günü'ne,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, Büyük Birlik Partisi Kurucu Genel Başkanı merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefat yıl dönümüne, AK PARTİ ve Cumhur İttifakı'nın son bir yıl içinde hayata geçirdikleri düzenlemelere ve bugüne kadar olduğu gibi çözülmemiş tüm sorunları çözmeye devam edeceklerine, depremin ilk anından itibaren devletin tüm kurum ve kuruluşlarıyla depremzedelerin yanında olduğuna ve yapılanlara, Evim Yuvan Olsun Projesi'ne, Genel Kurul gündemine ve Dünya Tiyatrolar Günü'ne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ Parti Grubunun, 8/3/2023 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 milletvekili tarafından, AFAD'ın 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasındaki faaliyetlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 27/3/2023 tarihinde Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve arkadaşları tarafından, yüksek gıda enflasyonunun nedenlerinin ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 21/3/2023 tarihinde Ankara Milletvekili Nihat Yeşil ve arkadaşları tarafından, AFAD ve Kızılay üzerinden toplanan deprem bağışlarının ne kadar olduğu ve bu bağışların nerelerde kullanıldığının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Mart 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı “Guvernörler Kurulu Kararı”nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 375) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4997) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 435) görüşmelerine başlanarak 26'ncı maddesine kadar kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç, 27'nci Yasama Yılı'nın sonuna yaklaşıldığına ve 79'uncu Birleşimin kendisinin yönettiği son birleşim olduğuna, yasama dönemi boyunca dört yıl birlikte çalıştığı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına, Başkanlık Divanı üyelerine, Grup Başkan Vekillerine ve milletvekillerine şükranlarını sunduğuna ve yoğun Genel Kurul ve komisyon çalışmalarında yasama, idari ve teknik hizmetleriyle destek veren Türkiye Büyük Millet Meclisi idari teşkilatının yöneticileri ile personeline teşekkür ettiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 28 Mart 2023 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 18.25'te birleşime son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 120

28.03.2023 Salı

Milletvekili Teklifi

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/5020) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:28.03.2023)

Raporlar

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kuzey Atlantik Antlaşmasına Finlandiya Cumhuriyetinin Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/5005) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 438) (Dağıtma tarihi: 28.03.2023) (GÜNDEME)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye-Birleşik Arap Emirlikleri Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4999) ile Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Arasında Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması'nın Tadil Edilmesine İlişkin Olarak Teati Edilen 15 Mart 2023 ve 16 Mart 2023 Tarihli Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/5012) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 439) (Dağıtma tarihi: 28.03.2023) (GÜNDEME)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat OKTAY)

1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, kamusal alanda anadil kullanımının sağlanması için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78759)

2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, ülke genelindeki bina yapı stokuna ve deprem için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78760)

3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, imar barışı düzenlemesi kapsamında verilen yapı kayıt belgelerinden tahsil edilen tutara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78761)

4.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, bazı televizyon kanallarına verilen idari para ve kapatma cezaları ile bazı medya sitelerine getirilen erişim engellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78762)

5.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, bazı televizyon kanallarına verilen idari para ve kapatma cezaları ile bazı medya sitelerine getirilen erişim engellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78763)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kızılay tarafından gerçekleştirilen çadır satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78764)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem bölgelerinde çadır teminine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78765)

8.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Kızılay'ın deprem bölgesine çadır temini ve satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78766)

9.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, deprem bölgesinde görev yapan kamu personeline tazminat ödenmesi ve sanayi çalışanlarının SGK primlerinin karşılanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78767)

Adalet Bakanlığı

10.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, bir Türkçe Kuran mealiyle ilgili verilen toplatma kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78768)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde gözaltına alınan bir kişinin ölümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/78769)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun Kavak S tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78770)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78771)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78772)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Beşikdüzü T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78773)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adana Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun başka bir cezaevine nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78774)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, afet bölgelerindeki cezaevlerinde bulunan mahkumların başka cezaevlerine sevk edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78775)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkuma kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78776)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkuma başka bir mahkumun fiziksel şiddet uyguladığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78777)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van T Tipi Cezaevinde bir mahkuma kötü muamelede bulunduğu iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78778)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem sonrası yaralı bir bebeğin görüntülerinin yayılmasına ve bu konuda yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/78779)

22.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, cezaevlerinde bulunan ve depremden etkilenen çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78780)

23.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında hakkında işlem yapılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78781)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

24.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrası refakatsiz kalan çocuklar ile ilgili Diyanet İşleri Başkanlığının bir görüşüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/78782)

25.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında refakatsiz kalan çocuklarla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78783)

26.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Siirt'te yaşayan engelli bir çocuğun istismar edilmesi vakasında savcılığın takipsizlik kararı vermesine ve Bakanlığın davaya müdahillğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78784)

27.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle refakatsiz kalan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78785)

28.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle refakatsiz kalan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78786)

29.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Konya Beyşehir SYDV Aile Destek Eğitim Merkezinin işe alım süreci ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78787)

30.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle refakatsiz kalan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78788)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

31.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Bakana yönelik istifa talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78789)

32.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, imar barışı uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78790)

33.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, ülke genelindeki bina yapı stokuna ve deprem için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78791)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hatay İskenderun'da bulunan hasarlı bir binaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/78792)

35.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde bulunan sosyal konutların ne zaman hak sahiplerine teslim edileceğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78793)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bulunan Kilez deresine çevrede bulunan fabrikalardan kimyasal atık döküldüğü iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78794)

37.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78795)

38.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerde hasar gören ve yıkılan binalar için verilen inşaat ruhsatı ve yapı kullanma izinlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78796)

39.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, afetlere karşı alınan önlemlere ve yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78797)

40.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'de yer alan depremde yıkılma riski bulunan eski binalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78798)

41.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesi Yenikent Mahallesinde devam eden metro inşaatından çıkan molozların döküldüğü alana ilişkin yazılı soru önergesi (7/78799)

42.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan Yenikent Mahallesi'ndeki sitelerin yapı denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78800)

43.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesi Yenikent Mahallesindeki sosyal donatı eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78801)

44.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde Marmaray'dan bazı mahallelere otobüs hattı koyulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78802)

45.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde sefer yapan bazı otobüslerin hareket saatlerinde düzenleme yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78803)

46.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, deprem bölgelerinde toplu konut inşaatları öncesinde yapılacak çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78804)

Dışişleri Bakanlığı

47.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, yurtdışından yapılan deprem bağışlarının Türkiye Diyanet Vakfına yönlendirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78805)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

48.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Bakana yönelik istifa talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78806)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

49.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Üniversitelerin uzaktan eğitime geçmesiyle yurtlarda kaydı bulunan öğrencilerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78807)

İçişleri Bakanlığı

50.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Bakana yönelik istifa talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78808)

51.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, YİMER'de Kürtçe tercüme hizmeti verilmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78809)

52.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Hatay'da yağmacı oldukları gerekçesiyle gözaltına alınan ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78810)

53.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, deprem öncesi Bakanlık ve AFAD tarafından yapılan hazırlıklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78811)

54.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, AFAD'ın gerçekleştirdiği bir ihaleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/78812)

55.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, AFAD'ın personeli ve ekipman sayısı ile deprem bölgesinde meydana gelecek olası depremler için yapılan hazırlığa ilişkin yazılı soru önergesi (7/78813)

56.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, bir dernek aracında bulunan tanıtım kartına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78814)

57.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, depremden etkilenen illerde ve çevre illerde araçlara kesilen trafik cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78815)

58.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli'de yaşanabilecek olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78816)

59.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Kızılay'ın bazı faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78817)

60.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde gözaltına alınan bir kişinin ölümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/78818)

61.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde gözaltına alınan bir kişinin ölümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/78819)

62.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, AFAD'ın yapılması planlanan bazı ihaleleri iptal etmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78820)

63.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de meydana gelen silahlı şiddet vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78821)

64.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Maşukiye Mahallesinde atık suların içme sularına karıştığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78822)

65.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de uyuşturucu madde satışının önlenmesi için yapılan operasyonlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78823)

66.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Malatya'da deprem sebebiyle oluşan atıkların döküldüğü yere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78824)

67.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Kızılay'ın depremzedelere yönelik faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78825)

68.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, AFAD'a yapılan bağışların kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78826)

69.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında Diyarbakır'da kurulan çadır kentle ilgili sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78827)

70.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, deprem sebebiyle oluşan hasar ve yapılan yardımlar ile ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78828)

71.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır ilinde depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78829)

72.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında hayatını kaybeden Suriye uyruklu kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78830)

73.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrası ülkemize gelen İsraili arama kurtarma ekibine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78831)

Milli Eğitim Bakanlığı

74.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, İstanbul'da depreme karşı riskli bulunarak tahliye edilen okul binalarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78832)

75.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, İstanbul'da depreme karşı riskli bulunan 93 okulun tahliyesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78833)

76.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Konya Beyşehir SYDV Aile Destek Eğitim Merkezinin işe alım süreci ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78834)

77.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle yıkılan ve ağır hasarlı hale gelen eğitim kurumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78835)

78.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, Tekirdağ'da bulunan okulların depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78836)

79.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde depreme karşı dayanıksızlık sebebiyle yıkılan okulların yeniden yapımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78837)

Milli Savunma Bakanlığı

80.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrası TSK'nın arama kurtarma faaliyetlerine katılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/78838)

Sağlık Bakanlığı

81.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle bir bloku yıkılan İskenderun Devlet Hastanesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78839)

82.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Hatay Samandağ'da sürdürülen sağlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78840)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

83.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TÜBİTAK'ın açtığı burs başvurusunda aranan bir kritere ilişkin yazılı soru önergesi (7/78841)

84.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de ihracatın artırılması amacıyla yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/78842)

Tarım ve Orman Bakanlığı

85.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, TMO'nun deprem bölgesindeki kayısı ve tütün üreticilerinden alım yapması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78843)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

86.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Bakana yönelik istifa talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78844)

87.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, 8 Şubat tarihinde bazı sosyal medya platformlarına uygulanan erişim engeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/78845)

88.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesine bağlı İstasyon Mahallesi'ne internet altyapısı kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/78846)

28 Mart 2023 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 3 Nisan Karabük Demir Çelik İşletmelerinin ve Karabük’ün 86’ncı kuruluş yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Karabük Milletvekili Sayın Cumhur Ünal’a aittir.

Buyurun Sayın Ünal.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Karabük Milletvekili Cumhur Ünal’ın, 3 Nisan Karabük Demir Çelik İşletmelerinin ve Karabük’ün 86’ncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

CUMHUR ÜNAL (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 3 Nisan 1937 Karabük’ün temellerinin atıldığı tarih yani KARDEMİR Demir Çelik Fabrikalarının temellerinin -bugün 86’ncı yılını andığımız- atılışının yıl dönümü vesilesiyle söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve değerli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

1937 yılında kurulan KARDEMİR Demir Çelik Fabrikalarımız 2002 yılına kadar gelindiğinde çok ince, uzun dedğimiz bir süreçten, yoldan geçti. Ağırlıklı olarak demir üretimi, kütük üretimi, inşaat demiri üretimi yaparken süreç içerisinde, özelleştirme vesilesiyle 1995 ve sonrasında sıkıntılı yıllar geçirdi, yaklaşık 2000 yılına kadar aynı süreç devam etti. 1999’da, 2000’de, 2001’de sıkıntılı süreçler yaşarken 2002’de AK PARTİ’nin iktidara gelmesi, yapılan iyileştirmeler ve faiz indirimleri sebebiyle KARDEMİR rahat bir nefes aldı ve o dönemde yapılan değişikliklerle, Yönetim Kurulu değişiklikleriyle de ciddi bir nefes aldı ve yoluna devam etti. KARDEMİR, bugün bir taraftan, 2002’den sonra kendisi büyürken diğer taraftan ERDEMİR, İSDEMİR gibi fabrikaların yapımında da daha önce önemli roller üstlenmiştir. Bu vesileyle, şehrim adına 3 Nisan KARDEMİR Demir Çelik Fabrikalarının 86’ncı yılını kutluyorum. KARDEMİR’e emeği geçmiş, KARDEMİR’de çalışmış ve ahirete göçmüş olanları rahmetle anıyorum. Hâlen çalışanların ve Yönetim Kurulumuzdaki emekçi arkadaşlarımızın ve KARDEMİR yöneticilerimizin de bugününü kutluyorum, çalışmalarında başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, KARDEMİR, yol haritasında ülkemizin önemli bir fabrikası olarak ülke ekonomisine önemli katkılarda bulunurken zaman zaman ekonomik krizlerden de nasibini almış, 2000’lerde sıkıntılı dönemler yaşamıştı. Bugün inşaat demirinden tren rayı ve tekeri, profil üretimine kadar katma değeri yüksek birçok ürünü üretmektedir. Daha önce 1 milyon ton olan ve 2002 yılına geldiğimizde 300 bin tonlara düşen üretimi bugün 3 milyon ton olarak devam etmektedir. Burada, 2002 yılında, özellikle Cumhurbaşkanımıza KARDEMİR’e olan desteklerinden dolayı çok teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

AK PARTİ Hükümetimiz sadece KARDEMİR'e destek vermekle kalmamış, Karabük ilimizde de önemli hizmetlere vesile olmuştur. İlimizde tüm kamu binalarının, tüm hastanelerimizin yenileri yapılmıştır. İlimizde bulunan Karabük Üniversitesinde bugün 50 bin öğrencimiz okumaktadır. Enerji hatları, bölünmüş yollar, organize sanayi bölgesi, dere ıslah çalışmaları, KARDEMİR kavşak projesi, millet bahçesi projesi, Araç Çayı ıslahı gibi, spor tesisleri gibi eğitim tesisleri, okullar bitmiş ve bir kısmı da bitmekte olan yatırımlarımızdır.

Diğer taraftan, ülke geneline de değinecek olursak 2002'de millî eğitim bütçesi 11 milyar 500 milyon liraydı ve eğitim destek bütçesi bugün 690 milyara çıkmıştır. 2002'de 540 bin olan öğretmen sayısı bugün 1 milyon 150 bine çıkmıştır. 2002'de yokken bugüne kadar 300 milyon ücretsiz kitap ilk ve ortaöğretim öğrencilerine dağıtılmıştır. 2002'de derslik başı öğrenci sayısı ortalama 32 iken bugün 24'lere düşmüştür. 2002'de 76 üniversite varken bugün 209 yükseköğretim kurumu vardır. Ülke genelinde de güzel çalışmalar yapılmıştır. 2002'de 2 olan boğaz köprüsü, bugün 5 olmuştur. 2002'de 5 ilde ve 53 ilçede doğal gaz varken bugün 81 il ve 743 ilçede doğal gaz vardır. Tarım ve ormanda... 2002'de 276 baraj varken şimdi 716 baraj, 2002'de 228 gölet ve bent varken şimdi 481 gölet, 2002'de 125 HES varken bugün 615 HES vardır. 2002'de 83 adet olan kara yolu tünel sayısı bugün 490'a, 2002'de 50 kilometre olan kara yolu tünel uzunluğu bugün 718 kilometreye ulaşmıştır. 2002'de 8.591 kilometre olan BSK'li yollarımız bugün 30.188 kilometreye, 2002'de 1.174 kilometre olan otoyol ağımız bugün 3.633 kilometreye çıkmıştır. 2002 yılı sonunda 10.948 olan demir yolu ağımız bugün 13.749 kilometreye yükselmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CUMHUR ÜNAL (Devamla) – İstanbul, Eskişehir, Konya ve Sivas yüksek hızlı tren hatları ilk defa hayata geçerken, 2.072 kilometre hızlı tren hattı ağına ülkemiz kavuşmuştur. 2002'de 26 olan havaalanı sayısı bugün 57'ye ulaşmıştır. 2002'de 60 ülkeye uçulurken bugün 342 noktaya uçulmaktadır.

TOKİ'de yapılan binlerce bina, savunma sanayisinde yapılan İHA'lar, SİHA'lar, tanklar, toplar, tüfekler, helikopterler, KIZILELMA savaş uçağı yüz akı yatırımlarımızdır.

Yani kısacası zamana sığdırmaya çalıştığım, çok azına değindiğim... 1923'te cumhuriyet kuruldu kurulu, cumhuriyetin kuruluşundan -bugüne- 2002 yılına kadar geçen yetmiş dokuz yılda yapılanlar ile AK PARTİ iktidarlarının yapmış olduğu yirmi bir yıldaki eserlerini ifade etmeye çalıştım. Halep oradaysa arşın burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CUMHUR ÜNAL (Devamla) – Emeği geçenlere, başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Bakanlarımıza, milletvekillerimize, kamu kurum yöneticilerimize çok teşekkür ediyorum, hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Kocaeli'nin sorunları hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Tahsin Tarhan'a aittir.

Buyurun Sayın Tarhan.

2.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kocaeli en yüksek vergiyi veren iller arasında, millî gelire en büyük katkırı sağlayan ilk 4 ilden 1'i. Baktığımız zaman kişi başına 114 bin lira vergi ödüyor ama kamu yatırımlarına baktığımız zaman 10 bin liralık hizmet alıyor.

99 depreminin acısını yaşamış Kocaeli’de hâlen 300 bin konut riskli. AKP iktidarı yaklaşık olarak on sekiz yıllık iktidarı döneminde sadece 3 bin konut yapmış ama imar affıyla imara aykırı 80 binin üzerinde konutu affetmiş. Okullar yenilenmemiş, hastaneler henüz tamamlanmamış yani kamu yatırımlarında en az yatırım yapılan iller arasında Kocaeli.

Değerli milletvekilleri, Kocaeli’de hastane var, ulaşım yok; hastane var, ne yazık ki başhekimi yok. Darıca Farabi Hastanesinin eylülünden beri başhekimi atanmamış; hastane temeli atılıyor, hâlâ ortada hastane yok. 2012’de bu hastanenin temeli atıldı, 2014 seçimlerinde seçim vaadiyle gündeme getirildi, 2021 ve 2022’de 2 kere ihale yapıldı. Bugüne geldiğimiz zaman -bugünlerde gündemde biliyorsunuz- hastanenin temelinin hâli bu, gölet hâlinde yani hastaneden hâlâ haber yok.

Değerli milletvekilleri, Kocaeli’nin trafik sorunları bir türlü çözülmedi. Kocaeli’de geçmişte Köseköy’den İstanbul’a herkes çalışmaya giderdi gününbirlik, on dakikada bir tren vardı. Şimdi baktığımız zaman, Derbent’ten İstanbul’a trenle ulaşmak için en az 100 lira tren parası ödemeniz gerekiyor. Gebze’den Derbent 49 lira, düşünün, Gebze’den İstanbul’un Halkalı’sı, son durağı 22 lira yani Kocaeli’nin içerisinde ulaşım ağına baktığımız zaman, geçmişteki gibi ulaşım yok. Geçmişte trenle her tarafa ulaşabiliyordunuz, vapurlar Körfez’den İzmit’e, İzmit’ten Gölçük’e her on dakikada bir ulaşabiliyorlardı ama bugün baktığımız zaman ulaşım durma noktasına gelmiş. Ama şunu yapıyorlar seçimlerde: Seçim geldi mi hemen tabelaları diyorlar; bakın, bu tabela 2018 yılında dikildi, henüz metro yok, metronun tabelası vardı. Dünya değil, Türkiye; herkes bu tabelaları konuştu, hâlâ metrodan haber yok. “Metroyu Büyükşehir yapacak.” diye gündeme getirdiler, seçimlerde bunu kullandılar ama ne yazık ki başaramadılar, Bakanlığa devrettiler, hâlâ ortada metro yok. Sadece 15 kilometrelik bir metroyu tamamlayamadılar ama yeri geldiğinde İstanbul’u da eleştiriyorlar. Düşünün, 15 kilometrelik metroyu tamamlayamadılar.

Değerli arkadaşlar, Kocaeli sanayi kenti dedik, millî gelire en büyük katkıyı sağlıyor, dünyanın her ülkesine ihracat yapıyor ama ne yazık ki havaalanı yok. 5 sefer havaalanının açılışını yaptılar, düşünün 5 sefer havaalanının açılışını yaptılar. Dünyada böyle bir şey yok ama şunu söyleyeyim: Kocaeli’nin havaalanı yok ama uçağı var. Bakın, burası Sabiha Gökçen Havaalanı değil, yanlış anlamayın; bu uçak tarlada, tarlada, yıllardan beri bekliyor. Pilotu da yok uçağın yani uçağımız var ama pilotumuz da yok. Niçin bekliyor? Biz de bilmiyoruz. Yani havaalanımız var, uçuşlar yok; uçağımız var, pilotu yok ama uçağı tarlaya indirmişler Çayırova’da, inanmazsınız ama gidin, görün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TAHSİN TARHAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Çayırova’da tarlada bu uçak bekliyor; kimi bekliyor, bilmiyorum; inşallah, seçimi kaybedince binip kaçmazlar.

Sayın Başkan, son olarak, 27’nci Dönemin sonuna geldik. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili olarak tarafsız yönetiminizle Kocaeli’mizi başarıyla temsil ettiniz. Ben bundan sonraki hayatınızda, siyasi hayatınızda başarılar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Kocaeli için... Haydar Akar Başkan Vekilliği döneminde örnek bir yönetim anlayışı göstermiştir. Ben buradan, bu kürsüden Kocaeli halkının dili olarak sevgili Haydar Akar Başkan Vekilimize teşekkür ediyorum, bundan sonraki hayatında başarılar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben de kentimin milletvekiline bu güzel dilekleri için teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, Antep savunması kahramanlarından Şahin Bey’in şehadetinin 103’üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz’e aittir.

Buyurun Sayın Filiz.

3.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Antep savunması kahramanlarından Şahin Bey'in şehadetinin 103'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – “Bir bayrak dalgalanır Antep kalesi üstünde

Alı kanımdaki al, akı alnımdaki ak

Bayraklar içinde en güzel bayrak

Düşüncem senden yanadır

Hep senden yanadır çektiğim kahr

Bu senin ülkende, senin gölgede

Düşmesin kara kalpaklar, kirlenmesin duvaklar

Korkum yok ölümden kâfirden yana

Alacaksa alsın beni şafaklar.

Hey, hey!

Yine de ey hey!

Al bayraklar altında kara bir kartal gibi

Yaşamak ne güzel şey.

Bir sır var bu mavzerde, attığım gitmez boşa

Çıkılmış bir eski savaştan

Türk'ün bir karış toprak parçası için

Destanlar yazacağız yeni baştan.

Bu kaçınıcı kurşundur, bu kaçınıcı bismillah

Bu kaçınıcı ölüdür?

Bir türkü söylenir siperlerde her sabah

Vurun Antepliler namus günüdür!

Ben Antepliyim, Şahin'im ağam

Mavzer omzuma yük.

Ben yumruklarımla dövüşeceğim.

Yumruklarım memleket kadar büyük.”

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yumrukları memleket kadar büyük, yüreği dünyaya sığmayan Antep savunmasının sembolü Teğmen Mehmet Said, diğer adıyla Şahin Bey'in Hakk'a varışının 103'üncü yıl dönümü nedeniyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu, yüce Türk milletini ve Gaziantep'lileri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tek başına Elmalı Köprüsü üzerinde Fransız müstevlilerine karşı bilerek ve isteyerek şehadet şerbetini içip yaratıcısına yürüten Şahin Bey'i rahmetle minnetle anıyoruz, ruhu şad olsun.

Fransız komutanına yazdığı mektupta “Siz, hiç ömrünüzde ‘Türk esir yaşamaz.’ diye duymadınız mı? Kirli ayaklarınızın bastığı şu toprakların her zerresinde şüheda kanı vardır. Din için, namus için, hürriyet için ölüme atılmak bize ağustos sıcağında soğuk su içmekten daha tatlı gelir.” diyen Şahin Bey, Fransız ordusunu 3 Şubat ve 18 Şubatta Kilis yolunda az sayıda çetesiyle durdurmuştur. 28 Mart günü hava çok kötü, tüm gece yağmur yağmış, hava soğuk, 19 kişiler; Fransız ordusu Elmalı Köprüsü'ne yaklaşmaktadır. Şahin Bey yanındaki 18 arkadaşının ısrarlarına rağmen “Fransız cesedimi çiğnemenen Antep'e giremez.” diyerek onları göndermiştir. Tek başınaydı ve tek kişi kalsa bile vatan

topraklarını düşmana çiğnetemezdi. Köprü başında, süngüsünü taktığı tüfeği elinde, düşmanları bile hayran bırakacak şekilde şehit oldu; şehadet haberi dalga dalga yayıldı Antep semalarına. Bir güç geldi Anteplilere ve artık onları da kimse durduramazdı, fitil bir kere ateşlenmişti. “Ya Allah, bismillah!” diyerek amansız bir mücadele başladı ve destanlar yazıldı.

Bir de Karayılan vardı. Fransızları daha önce Karabıyıklı’da perişan etmişti, şimdi de Sarımsak Tepe cephe sorumlusuydu. Çetelere “Düşmanın kurşunu Müslüman’a değmez.” diye moral veriyordu. Antep halkı kenetlenmişti bir kere, ölümden başka hiçbir şey onları durduramazdı; aç kaldılar, doktorsuz kaldılar, ilaçsız kaldılar; yaralarını sarmaya bez bile yoktu; yediden yetmişe, genç-yaşlı, kadın-erkek hep beraberdiler. Esnaf bir araya gelmiş, silahları tamir ediyor, mühimmat imal ediyordu. Antep, Antep olalı tarihinde böyle günler yaşamamıştı. Bu defa başkaydı, ya ölecekler ya da Fransız’a bu yerleri yâr etmeyeceklerdi. Bir türkû söyleniyordu siperlerde “Vurun Antepliler, namus günüdür.” diye. Türk’ün bir karış toprağı için Ahmetler, Mehmetler, Ökkeşler, Hasanlar, Hüseyinler Çanakkale’dekileri âdeta selamlarcasına öyle duruyorlardı, vatan demek namus demektir. Sadece erkekler mi savaşıyordu? İsmi bilmediğimiz kadınlar da vardı. “Benim kanım sizinkinden daha mı şirin?” diyerek mücadeleye katılan ve geceleri nöbet tutan Şehreküstülü Yirik Fatma da vardı.

Değerli milletvekilleri, her şeyin bir pahası var, işgal edildiğinde vatanın pahası da candır. Antepliler canlarını verdiler ve Antep’i Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen ve 8 Şubat 1921 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren kanunla Gaziantep yaptılar ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün “Ben Gaziantep’lilerin gözlerinden nasıl öpmem ki onlar yalnız Antep’i değil tüm Türkiye’yi de kurtardılar.” iltifatına mazhar oldular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, başta Atatürk olmak üzere Kuvayimillîye’nin tüm kahramanlarını, Şahin Bey’imizin şahsında Boyacı Camisi avlusunda yatan 83 kadın şehidimizle birlikte -Lohanizade’ye göre- 12 bin şehidimizi ve ebediyete göç eden tüm gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyorum; ruhları şad, mekânları cennet olsun. Bugünleri çocuklarımıza öğretmeliyiz. Gaziantep Valiliği ve Millî Eğitim Müdürlüğünden tarihimizi öğretmek adına Antep savunmasının ilkokullarda ders kitabı olarak okutulmasını talep ediyorum. Bu arada Gaziantep ve Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanlarından Karabıyıklı’daki tepeye “Karayılan Tepesi” adını vererek orada bir anıt ve “Dur yolcu!” ibaresiyle bir kompozisyon yapmaları talebimi tekrarlıyor; yüce Türk milletini, Gaziantep’li hemşehrilerimi ve Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Şeker...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker’in, Kocaeli’nin deprem bölgesine yaptığı yardımlara ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Kocaeli Büyükşehir Belediyemiz Hatay’da çadır kent ve konteyner kent kurdu, hizmet veriyor. 54 yataklı tam teşekküllü Kocaeli Hastanesini de kurarak Sağlık Bakanlığına devretti. Şimdi de Kocaeli Valiliğimiz Kahramanmaraş’ta, AFAD Kocaeli prefabrik çarşısını kurup hizmete açtı. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın da ziyaret ettiği AFAD Kocaeli Çarşısı, bakkaldan lokantaya, terziden berbere ve elektronik eşya tamircisine kadar 50 esnafımıza hizmet veriyor.

Diğer taraftan, Körfez, Derince, Darıca ve Dilovası Belediyelerimiz de Pazarcık'ta 30 konteynerden oluşan iş yeri yapıyorlar. Hani Nasrettin Hoca'ya atfen söylenir ya "Tez bana bir damdan düşeni getirin, hâlimden ancak o anlar." 1999 depremini yaşayan Kocaeli'de...

Valimize, belediye başkanlarımıza, hayırseverlerimize, destek olan herkese teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

2.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, BİRLEŞİK METAL-İŞ Sendikasına bağlı Mata Otomotiv işçilerinin direnişine ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - BİRLEŞİK METAL-İŞ Sendikasına bağlı Mata işçileri ek zam ve ağır çalışma koşullarına karşı yirmi yedi gündür direniyorlar. Ankara'ya yürüme kararı alan işçilerin önü polis barikatlarıyla kesildi, işçilere gazla müdahale edildi. Polis, her zaman olduğu gibi, emeğine sahip çıkan işçilere karşı emek hırsızlarının yanında oldu, işçiye saldırdı. İşçiler bugün otobüslerle Ankara'ya gelecekler; direnen işçilerin hak alma mücadelesinde yanlarında olacağız, direnen işçiler mutlaka kazanacak.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

3.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin ile Antalya arasında yapımı devam eden Akdeniz Sahil Yolu Projesi'ne ilişkin açıklaması

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Turizmin ve tarımın başkenti Mersin'imiz ile Antalya arasında yapımı devam eden, 17 milyar TL yatırım bedeline sahip Akdeniz Sahil Yolu Projesi'nde çalışmalar hızla devam ediyor. Daha güvenli, konforlu, hızlı ulaşım ve bölgemizdeki turizm hareketliliğine büyük katkı sağlayacak sahil yolunda nisan ayı içinde toplam uzunluğu 3.428 metre olan çift taraflı 3 tünel ile yine toplam uzunluğu 569 metre olan 2 viyadük trafiğe açılacak.

Aydıncık-Gözce kesiminde yer alan tünel ve viyadüklerin hizmete girmesiyle, yüksek eğimli, virajlı tek yol terk edilerek trafik güvenliği ile seyahat konforunun artması ve yolda 2,5 kilometre kısalma sağlanacak.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde "Durmak yok, yola devam." şiarıyla büyük bir gayretle hizmet etmeye devam edeceğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ'nin emeğin ve emeklinin yanında olmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde emeğin ve emeklinin yanında olmaya devam ediyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın müjdesini verdiği şekliyle en düşük emekli maaşını 5.500 TL'den 7.500 TL'ye çıkarıyoruz. Emekli bayram ikramiyeleri de Ramazan ve Kurban Bayramı'nda 2 bin TL olarak emeklilerimize ödenecek. Emekliler için atılan adımlardan sadece bu tutarın altında aylık alan emeklilerimiz değil, emeklilikte yaşa takılanlar yasası kapsamında aylık bağlanacaklar da yararlanacak. Dul ve yetim aylığı alanlar da en düşük emekli aylığındaki artıştan hisseleri oranında faydalananak. Bayram ikramiyeleriyle birlikte gaziler, güvenlik korucuları, terörden zarar görenler, malullük ve sürekli iş göremezlik ödeneği alanların da ödemelerinde artış sağlanacak. Artışların tüm emeklilerimize ve aziz milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

5.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Bandırma Bor Karbür Üretim Tesisleri'ne ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

“Cevherden mücevhere” bor karbür üretim tesisi milletimize, devletimize hayırlı olsun. Türkiye, dünya bor rezervlerinin yüzde 73'üne sahiptir. Bor, camdan temizlik malzemelerine kadar çok geniş alanda, farklı sektörlerde kullanımı olan önemli bir ham maddedir. “Cevherden mücevhere” anlayışıyla açılışı yapılan Bandırma Bor Karbür Üretim Tesisleri'nde bor madenimiz 300 kat daha fazla değere ulaşacaktır. Savunma sanayisinde de elimizi güçlendirecek olan bu tesisten dolayı Avrupa'nın aferinini almayacağız fakat milletimizin aferini kesin. Bor madeni, katma değeri 300 kat artırarak ALTAY tankına zırh, ATAK helikopterine pervane, yerli roketlere yakıt olarak savunma sanayisinde yeni bir güç olacaktır. Yirmi yıl önce emekleyen bu ülkeyi alıp dünya devletleri arasına sokan Recep Tayyip Erdoğan'ı elbette emperyalistler, siyonistler, vatan hainleri, bölücü PKK sempatanları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

6.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, 5434 sayılı Kanun'un emekli hekimler arasında maaş farkı ortaya çıkardığına ve 2008 Ekim ayı öncesi ve sonrası göreve başlayan memurların emekli maaşlarındaki farka ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 7146 sayılı torba Kanun'la 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'na eklenen ek 84'üncü maddenin beşinci fıkrası emekli hekimler arasında maaş farkı ortaya çıkarmaktadır. Bu adaletsizliğin ortadan kaldırılması için 2 Şubat 2023 tarihinde vermiş olduğumuz kanun teklifimizin seçim öncesi gündeme alınmasını bekliyoruz.

Ayrıca, 2008 Ekim ayı sonrasında göreve başlayan kamu personelleri 5510 sayılı Kanun'a, 2008 yılı öncesinde başlayanlar ise 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na göre sigortalı sayılmaktadırlar. 2007 ve 2008 girişli 2 memurun emekli olduklarında maaş farkları ortalama 4 bin lira olmaktadır. Bu eşitsizliğin giderilmesi için seçim öncesi yasal düzenlemeler gerekmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

7.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir'in medikal onkolog hekim ihtiyacına ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1,5 milyon civarında nüfusa sahip olan Balıkesir ilimizde sadece 2 medikal onkoloji uzmanı bulunmaktadır. Balıkesir Şehir Hastanesinde görevli olan 2 medikal onkolog hekim arkadaşımız günde yaklaşık yüzer onkoloji hastasını tedavi etmek durumundadır ve bu, onkoloji için bir hayli yüksek bir sayıdır. Civar illere göre onkoloji uzmanı sayımız oldukça alt seviyededir. Buradan vasıtanızla Sağlık Bakanlığına seslenmek istiyorum: Balıkesir ilimizin acil olarak medikal onkoloji uzmanına ihtiyacı vardır. Onkoloji hastaları büyük sıkıntı yaşamaktadırlar ve devamlı surette Balıkesir'den civardaki diğer illere sevk edilmek durumundadırlar. O nedenle, Bakanlığın Balıkesir ilimize bir an önce medikal onkoloji uzmanı tayin etmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

8.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, iktidarın yirmi yılda Türkiye'yi getirdiği seviyeye ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, şimdi size iki resim göstereceğim: Şu birinci resim, 1950'li yıllar, İngiltere'de bir kadın “İngiliz kadınları Türk kadınlarından daha mı az değerlidir?” diyerek hak arıyor. Bugün ise şu resimde İsrail'de bir eylemci kadın yargı düzenlemesine itiraz için “Sonumuzun Türkiye gibi olmasını istemiyoruz.” diye haykırıyor. Türkiye geçmişte tüm dünyada gıpta edilen, iyi örnek gösterilen bir ülkeyken yirmi yıl sonra getirdiğiniz noktada kötü örnekleme için kullanılıyor. Türkiye'yi, maalesef, Demokrasi Endeksi'nde 103'üncü sıraya, özgürlükler açısından da “Özgür Olmayan Ülkeler” sınıfına soktunuz. Ama yine umut var; sadece kırk yedi gün sonra ülkemize yine baharlar gelecek, yine hak ve özgürlüklerde, adalette örnek gösterilen bir ülke olacağız.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

9.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Cumhuriyet İttifakı'nın tarımda yaşanan sorunları ithalatla çözmeye çalıştığına ve Et ve Süt Kurumunun ramazan ayı boyunca uygulayacağı et satış politikasına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Üretici kazanamadığı için, süt üreticisi hayvanlarını kesime yolluyor. Girdi maliyetlerinde sorun var diyoruz, sağır sultan duydu ama Cumhuriyet İttifakı kulaklarını tıkadı, ithalat diye tutturup çözümsüzlüğü tetikliyor.

Et ve Süt Kurumu, ramazan ayı süresince yalnızca kasap reyonu olan Tarım Kredi marketlerinde kıymayı 140, kuşbaşı etini 150 liradan satacağını açıklamıştı; üstelik 13,2 kilogramlık kota konulmuş yani kişi başı yarım kilo et satışı sınırlaması olacak. 26 şanslı kişi ucuz et alabilecek; al alabilersen. Kasap reyonu olmayan Tarım Kredi marketlerinde etler normal fiyatlardan satılacak. Piyasada 2 kilogram et 1 gram altın ediyor. AK PARTİ ülkeyi uçuruyor, mutfakta yangın var diyoruz. Et ve Süt Kurumu yönetimi, eğer samimiyseniz Tekirdağ ve diğer illerde yerel marketlerde bunu uygulayın ama sadece algı oyunu var. Olmayan bir şeyi olmuş gibi yapmak AK PARTİ'nin en büyük meziyetidir ama atasözümüz ne der? Karaman'ın koyunu, sonra çıkar oyunu. Ama deniz bitti, kara göründü, 14 Mayıs'ta gidiyorsunuz, yolcusunuz; yolcudur Abbas, bağlasan durmaz.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

10.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Mersin ile Antalya arasında yapımı devam eden Akdeniz Sahil Yolu Projesi'ne ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen, turizmin ve tarımın başkentleri Mersin ile Antalya arasında planlanan 17 milyar TL'lik Akdeniz Sahil Yolu Projesi'nde çalışmalar sürüyor. Yaklaşık on iki saat süren iki şehir arasındaki ulaşım şu ana kadar açılan tünel ve viyadükler sayesinde altı saate kadar düştü. Geriye kalan kısımlarının da tamamlanmasıyla iki şehir arasındaki ulaşımın beş saate kadar düşmesi bekleniyor. Projede Mersin kısmında yer alan 28 tünelden 16'sı tamamlandı, 10'uysa hizmete açıldı. 16 viyadükten ise 5'i tamamlanıp 2'si ulaşımına açılmıştır. Bu yılın sonuna kadar 3 tünel ile 1 viyadüğün de hizmete açılması planlanmıştır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

11.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, kamuda çalışan mühendisler, mimarlar ve şehir plancılarının özlük haklarına ve ekonomik sorunlarına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kamuda çalışan mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları hizmetlerin planlanması, projelendirilmesi, uygulanması ve denetlenmesinde görev ve sorumluluk alan son derece önemli kamu görevlileridir; ülkenin sanayileşmesi, kalkınması ve gelişmesi açısından hayati önemi haiz meslekleri icra etmektedirler. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre maaş alıp hem de özlük hakları buna göre düzenlenmiştir. Ancak, son yirmi beş yılda maalesef alım güçleri son derece düşmüştür. Dolayısıyla, planlayan, denetleyen, hak edişlere imza koyan, ülke altyapısının ve imarının, sanayinin, tarımın, madencilik, ormancılığın ve üretimin temel unsuru, teknik ve bilimsel temelde yürüttükleri çalışmalarla vazgeçilmez bir yere sahip olan şehir plancılarının, mimarların ve mühendislerin özlük haklarının ve ekonomik sorunlarının en azından asgari düzeyde düzeltilmesi gerekmektedir. Kamu mühendisleri hak ettiği yere gelsin.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

12.- Kırklareli Milletvekili Türibi Kayan'ın, Kırklareli'nin Pehlivan köy ilçesinin Yeşilova köyünün toplulaştırma sorununa ilişkin açıklaması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kırklareli ilimizin Pehlivan köy ilçesinin Hıdırcı köyünde toplulaştırma yapılması bitti, Yeşilova'da devam ediyor. Köylülerimiz rahatsız, köylülerimiz şikâyetçi. Eski tapuyla satış yapılıyor, yeni tapularda yeni yerlerde hisse çıkıyor. Şimdi, ya bu işlemleri yaptırmayın veyahut da satışı bir şekilde durdurun. Bugün, fiiliyatta tarlanın yeri belli fakat tapusu yok. Bu nedenle köylülerimiz büyük bir rahatsızlık duyuyorlar.

Ayrıca toprak analizini kasıtlı yapıyorlar. 1'inci derece toprağı 3'üncü, 4'üncü derece; daha sonra, 3'üncü, 4'üncü derece toprağı da 1'inci derece çıkarabiliyorlar. Gölet ve dere kenarındaki, nehirlerin kenarlarındaki arazi kıraça, kırsal bölgedeki arazi de dere kenarlarına ve gölün kenarlarına veriliyor. Bu nedenle arazilerin metrekareleri düşüyor veyahut da artıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Ova yerlerindeki arazinin kıraç bölgeye, kıraç bölgedeki arazinin de ova bölgesine taşınması tehlikelidir.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

13.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul Esenyurt başta olmak üzere birçok ilçede yer alan konut mağdurlarının Bakırköy Adliyesi önünde yaptıkları açıklamaya ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, İstanbul Esenyurt başta olmak üzere birçok ilçede yer alan konut mağdurları Bakırköy Adliyesi önünde açıklama yaparak adaleti aradılar. Açıklamada neden bu müteahhitlere hesap sorulmadığını vurgulayan yurttaşlar “Paralar toplanıyor, inşaatlar yapılmıyor, yarım bırakılıp tapu tescilleri engelleniyor; suç ortada ama davalar açılmıyor, bir kısım açılan davalarda ise suç gelirlerine tedbir konulmayarak bu gelirlerin kaçırılmasına âdetâ göz yumuluyor; bazı projelere mafyalar, çeteler çöküyor, mağdurlar şikâyet ediyor; devletimiz nerede?” diye sordular. “Açtığımız hukuk davalarında gerçeğe aykırı rapor düzenleyen bilirkişiler tarafından tescil taleplerimiz reddediliyor. Tüketiciler içi boş firmalardan mahkemelerce alacaklı yapılıyor. Bilirkişiler hakkında yaptığımız şikâyetler incelenmiyor. Sorunumuzun çözümü için bizler Meclise gittik ve burada görüşmeler yaptık, bakanlarla görüştük, seçim öncesi söz verdiler, seçim bitince unuttular. Bakanlar sadece bakıyor, sorunu yaratanlar sorunu çözmek istemiyorlar. Tüketicileri mağdur eden bu müteahhitleri kim koruyor?” diye sordular. Evet, soruyoruz: Bu müteahhitleri kim koruyor?

BAŞKAN – Sayın Demirbağ, buyurun.

14.- Elâzığ Milletvekili Zülfü Demirbağ'ın, necip milletin 14 Mayıs'ta ABD beslemesi, FETÖ ve PKK kalıntılarına gereken dersi vereceğine ilişkin açıklaması

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sayın Başkan, 14 Mayıs 2023'te, necip milletimiz, ABD, Avrupa, FETÖ ve PKK teröristbaşlarının da sık sık gündeme getirdiği üzere, 2023'ün en önemli seçimi için sandık başına gidecek. Milletimizin malumu olduğu üzere, Sakık, ayakları sallanan masa ve cumhurbaşkanı adayından cesaret alarak yüz yıllık cumhuriyeti değiştirmekten bahsetme cüreti gösterebiliyor. SİHA'ların korkusundan Fransızların inşa ettiği kanalizasyonlardan kafasını çıkaramayan terörist bozuntuları intikamdan bahsetme cüreti gösteriyor. Necip milletimiz, 14 Mayıs'ta, ABD beslemesi FETÖ ve PKK kalıntılarına gereken dersi verecektir.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

15.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, depremzede çalışanların mali, sosyal ve ekonomik haklarının korunmasına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, deprem herkesin hayatını değişik şekillerde ve düzeyde etkilemiştir. Depremden etkilenenlerden biri de çalışanlar, ayrı bir grubu oluşturmaktadır. Kamuda veya özelde çalışanlar, ölüm, sakat kalma, iş yerinin kapanmasına bağlı işini kaybetme gibi durumlar yaşamaktadır. Bu nedenle depremzede çalışanların mali, sosyal ve ekonomik haklarının korunmasında fayda vardır. Depremde hayatını kaybedenlerin hak sahiplerine prim ödeme ve çalışma süresine bakılmaksızın ölüm aylığı bağlanmalıdır. Deprem sebebiyle meslekte kazanma gücünün en az yüzde 60'ını kaybedenler prim ve sigorta süresi şartı aranmaksızın malul sayılmalı ve malullük sigortasından aylık bağlanmalıdır. Depremden zarar görmüş çalışanların özel sektörde işten çıkarılmasına izin verilmemelidir. İşsiz kalan tüm depremzedeler işsizlik ödeneğinden yararlanmalıdır. Depremzede çalışanların tekrar istihdamı teşvik edilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Bu kapsamda deprem bölgesindeki iş yerlerinin, fabrikaların açılması ve çalışmaya başlaması çok önemli.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

16.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, NATO üyesi Fransa'nın Parlamentosunda terör örgütü PKK ve YPG mensuplarını ağırlamasına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim.

NATO üyesi Fransa'nın Parlamentosunda terör örgütü PKK ve YPG mensuplarını ağırlaması Parlamenteonun saygınlığına gölge düşürmüştür. Bu skandal kesinlikle kabul edilemez. Terör örgütüne mensup bu kişilerin Fransa Senatosunda ağırlanması Fransa adına utanç vericidir. Bu skandal olay Fransa'nın, terörün himayesinde ve terörün gölgesinde Avrupa değerlerinden, demokrasiden, uluslararası hukuktan saptığının da bir göstergesidir. Türkiye'nin toprak bütünlüğüne karşı oluşturulan PKK ve türevlerini aleni destekleyerek “Biz bunları sadece DEAŞ'a karşı verdikleri mücadele için destekliyoruz.” şeklindeki bir kılıfa sığınma yoluna giderek Türkiye'ye ve dünyaya karşı bir göz boyama söylemi tamamıyla taktikseldir, stratejik bir hamledir. Bu terör örgütünü ve onu ağırlayanları, bu olay karşısında sessiz kalanları şiddetle kınıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

17.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'nın verimli topraklarının yıllardır JES'lerin işgali altında olduğuna ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkürler Başkanım.

Manisa'nın verimli toprakları yıllardır JES'lerin işgali altında. 2018 yılında o zamanki adıyla Orman ve Su İşleri Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Manisa ve İzmir Valiliklerine yazı göndermiş, yer altı sularındaki arsenik oranını yükselttiği gerekçesiyle jeotermal ve madencilik faaliyetlerine yeni izin ve ruhsatların verilmemesi gerektiğini belirtmişti ancak Manisa Valiliği bugün jeotermal kaynak aramak için ihaleye çıkıyor. 10 ilçemizde toplam 44 bin hektar alan için jeotermal kaynak arama ve işletme ruhsatı ihalesi yapacak. Plansız ve denetimsiz faaliyet gösteren bu santraller yıllardır Manisa'nın havasını, suyunu, toprağını kirletiyor.

Üzümün başkenti Manisa'da tarım alanları ciddi tehlike altında. Bu topraklarımızda maden sahalarını ve enerji santrallerini istemiyoruz. Daha önce nasıl Çepnidere'de, Hacıbektaşlı'da JES'lere karşı mücadele ettiysek yine edeceğiz. Tarım cenneti Manisa'mızın JES çöplüğüne dönüştürülmesine asla izin vermeyeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

18.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, AK PARTİ iktidarında kadınların her alanda daha fazla yer alması için yapılan çalışmaların devam etmesine ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde AK PARTİ iktidarlarımızda kadınlarımızın üniversite eğitimine erişimi yüzde 13'ten yüzde 50'ye, Türkiye Büyük Millet Meclisinde kadın temsili yüzde 18'e, kamuda kadın istihdamı oranı yüzde 40'a ulaştı, kadınların eğitim hayatındaki en büyük engel olan başörtüsü sorunu ortadan kaldırıldı. Kadınlarımızın her alanda daha fazla yer alması için yapılan çalışmalarımızın hız kesmeden devam etmesi için çalışacağız.

Son günlerde özellikle kadınlarımız üzerinden Cumhuriyet'i yıpratmaya çalışan bazı gazetecilere şunu söylüyoruz: Bizi izlemeye devam edin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – İstanbul Sözleşmesi'ne ne oldu? 6284 ne oldu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 6284 ne olacak?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, ben dün Plan ve Bütçedeydim, 1 kadın arkadaşımız vardı. Yüzde 40 nerede oldu, ben anlamadım ki.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Bizi izlemeye devam edin diyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 6284 ne olacak?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Dün 1 kişi vardı.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Bizi izlemeye devam edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İzliyoruz, kötüye gidiyorsunuz ama; kötü.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Ya, sorun yok Meral Hanım, merak etmeyin, sorun yok.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

19.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, emeklilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun gündeme getirmesiyle, 2018 yılında 1.000 lira olarak ödenmeye başlanan emekli bayram ikramiyesi, bugün geldiğimiz noktada, sarayın istatistik üretme kurumunun açıkladığı enflasyon oranlarında artırılsa dahi 3.689 lira olacakken yeni teklifle sadece 2 bin

liraya çıkarılıyor. Emeklilere bayram ikramiyesi beş yılda sadece 1.000 lira arttı. Bu rakam, emeklilere “Çalışmıyorsanız yaşamayın.” demenin bir yoludur. Yapılması gereken, en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesine çekilmesidir; yapılması gereken, tüm emeklilere seyyanen zam uygulanmasıdır; yapılması gereken, emekliler arasındaki adaletsizliği derinleştiren intibak sorununun çözülmesidir; yapılması gereken, emekli ikramiyelerinin yılda 2 kez ve en az asgari ücret düzeyinde verilmesidir.

Emeklilere sözümüzdür: Torunlarınıza harçlık veremediğiniz bayramlar son bulacak.

BAŞKAN – Sayın Vahapoğlu...

20.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, ücretli öğretmenlerin atama müjdesi beklediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanlığının kadrolu ve sözleşmeli öğretmenleriyle aynı görev ve sorumluluğu üstlenmelerine rağmen özlük hakları emsalleriyle aynı olmayan ücretli öğretmenlerimiz, daha önce dersane öğretmenlerine tanındığı gibi, atama müjdesi beklemektedirler. Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde ücretli öğretmen olarak görev yapan öğretmenlerimize kadro verilmesi oluşan mağduriyetleri bir nebze olsun azaltacaktır. Millî Eğitim Bakanlığını cumhuriyetin 100'üncü yılında emektar ücretli öğretmenlerimizin bu haklı taleplerini karşılayacak tedbir üretmeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çakırlar...

21.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, dünyanın gördüğü en büyük katliamların yaşandığı Balkan Savaşı'na ilişkin açıklaması

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

26 Mart 1913 yılında Balkan Savaşı'nda 3'üncü kez işgal edilen Edirne'nin üç gün boyunca Müslüman mahallelerinde evler, camiler, mescitler ve benzeri yerlerde kayda değer ne varsa yağmalanmış, çok kıymetli eserler gasbedilmiş. Benim de mezunu olduğum sanat okulu müdürü Üsküdarlı Hasan Rıza Bey, eserlerinin tahrip edilmesini önlemeye çalışırken -ki bu eserlerden kalanlarından birkaç tanesi Rumeli'ye Geçiş Tablosu, Ordunun İstanbul'u Fethi İçin Edirne'den Hareketi, Gemilerin Karadan Yürütülmesi, Fatih'in Topkapı'dan İstanbul'a Girişi ve Eğri Zaferi gibi- 28 Martta şehit edilmiş ve cesedi parçalanarak Meriç Nehri'ne atılmıştır, anısına Karaağaç Şehitliği'nde bir ibret taşı dikilmiştir.

Dünyanın gördüğü en büyük katliamların yaşandığı Balkan Savaşı'nda son düşen şehirler Yanya, Edirne ve İşkodra'dır. Balkan Şehitlerini 110'uncu yılında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yalım...

22.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'a, Uşak Havalimanı'na, Uşak Şeker Fabrikasında ve Karayollarında çalışan geçici işçilerin kadro sorununa ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, üç yıldır yaptığımız Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilliğini en doğru ve en yakışan bir şekilde yaptığımızdan dolayı teşekkür ederim, emeğinize sağlık Değerli Başkanım.

Sayın Başkanım, Uşak Havalimanı üç yıldır maalesef kapalı, Uşak'ın İstanbul'a ulaşımı, havadan ulaşımı hâlâ kapalı, üç yıldır açmıyorlar, mevcuttaki Zafer Havalimanı'na milleti zorla götürmeye çalışıyorlar ama biz “Dur!” diyeceğiz, 15 Mayıs'tan sonra inşallah Uşak Havalimanı'mızı açacağız ve de Uşaklıların havadan ulaşımını sağlayacağız ve de bu çileyi bitireceğiz.

Yine, aynı şekilde Uşak Şeker Fabrikası'nda ve Karayollarında çalışan geçici işçilerimiz var; kadro sorunları var, on beş yıldır hâlâ geçici statüde çalışmaktadırlar. İnşallah bu hafta gelecek olan bu torba kanunla bu sorunu da çözeceğiz diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

23.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, grip vakalarındaki artışa ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Son günlerde grip vakalarında ciddi bir artış var. Grip, üst solunum yollarını tutan viral bir enfeksiyondur; belirtileri, yüksek ateş, kas ve eklem ağrıları, hâlsizlik, titreme, baş ağrısı ve kuru öksürüktür. Grip, üst solunum yolları ve akciğer enfeksiyonu da yapar, ayrıca ilave hastalığı olan var ise daha ağır seyredir. Gripten korunmanın en etkili yolu, elleri sık sık yıkamak, bol sıvı almak, sebze ve C vitamini açısından zengin meyveleri tüketmek, soğuktan korunmak ve her yıl mutlak ama mutlak ekim ayında grip aşısı olmaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

24.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Türkiye'nin tazminat ödemesine neden olan Powertrans şirketine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Paris Uluslararası Tahkim Mahkemesinin kararına göre Irak Merkezî Hükûmetine ülkemiz 1,5 milyar dolar civarında bir tazminat ödeyecek ve devam eden ikinci bir davada da eğer haklı bulunursa toplamda 3,5 milyar dolar gibi bir tazminatı ülkemiz ödemek zorunda kalacak. Peki, bu işlemleri yapan Powertrans şirketinin yönetiminde kimler var acaba? Çok tanidik kişiler var. “Bakin, burası çok önemli.” diyen Sayın Cumhurbaşkanının damadının Powertrans şirketinin yönetiminde olduğu anlaşıldı birkaç dakika oldu yani ülkemiz o kadar parayla deprem bölgesinde 33 bin tane konut yapabilecekken yönetimde nepotizm yapanların akrabalarına aktarılan paralar yüzünden bir tazminat ödeyecek ve bunun içine faiz katılmış değil. Buradan sesleniyorum: İktidarımızda bütün bunların hesabını tek tek soracağız, bu zararları da zarar yaptırana ödeteceğiz diyorum.

BAŞKAN – Sayın Eker...

25.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Mehdi Eker'in, Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 78'inci Birleşimde, 422 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, bir düzeltme yapmak ve kayıtlara geçirmek maksadıyla söz aldım, teşekkür ediyorum.

Bakanlığım döneminde 2011 yılında G20 zirvesi yapıldı Fransa'nın Dönem Başkanlığında. Bu zirve esnasında benim Bakanlığımın önerileriyle G20 tarihinde ilk kez tarım, açlık, gıda fiyatlarındaki dalgalanmalar, gıda krizleri, ülkelerin arz ve talep dengelerinin tespit edilmesi ve sağlanması için bir sistem oluşturulması konuları tartışılmış ve bunun sonucunda gıda fiyatlarındaki dalgalanmalarla mücadele ve tarım eylem planının onaylanmasına karar verilmiştir. Bunun sonucunda da bu, G20'nin o dönemdeki zirve raporuna dercedilmiş, bu eylem planı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Oradan tamamlayın yerinizden, tutanaklara geçsin, devam edin.

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Evet, bunun sonucunda bir rapor hazırlanmış ve G20 dönem deklarasyonunda bunlar yer almıştır. İşte bu haklı sebep ve G20 tarihinde ilk defa tarım, gıdanın bu şekilde gündeme gelip bununla ilgili bir eylem planı oluşturulmasındaki katkılarım sebebiyle benim ve Bakanlığımın 2 üst düzey bürokrati nişanla taltif edilmiştir. Bunun dışında bunun başkaca sebebi, amacı, gayesi yoktur. Bunu daha önce kamuoyuna ben açıkladım, Meclis kürsüsünde de söyledim; buna rağmen perşembe günü bir arkadaş burada benim adımları verip bunun...

BAŞKAN – Sayın Eker, teşekkür ediyoruz.

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Ben cümlemiyi tamamlayayım, müsaade edin. Bu konularda pek konuşmuyorum, biliyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, buyurun, tamamlayın.

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Kimseye de laf atmadım bugüne kadar, ama bu noktada cümlemiyi tamamlayayım.

BAŞKAN – Zaten cevap vermiş oldunuz, buyurun.

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Şimdi, bir arkadaşımız, perşembe günü burada “Fransa’ya ithalat yapmış, onun için nişan verildi.” falan gibi sözler söylemiş; ben o gün yoktum burada, onu düzeltiyorum, tarihe not olarak geçmesini istiyorum.

Size de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, biz teşekkür ediyoruz.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağız.

İlk söz, Sayın Usta’ya ait.

Buyurun Sayın Usta.

26.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Kuvayimilliyeye’nin kahraman askeri Şahin Bey’in şehadetinin seneidevriyesine, 28 Mart 1991’de Kerkük Altınköprü bölgesinde Irak ordusu tarafından katledilen 135 Türkmen şehide, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Hatay’da katıldığı sözde temel atma törenlerine, Kızılay Başkanının her konuşmasında skandal açıklamalar yapmaya devam ettiğine, İYİ Parti olarak hac ibadeti nedeniyle kutsal topraklarda kesilen kurbanların bu sene deprem bölgesine gönderilmesini önerdiklerine ve Meclis Başkanı Mustafa Şentop’un Tayyip Erdoğan’ın Cumhurbaşkanlığına 3’üncü kez adaylığına ilişkin tartışmalara katılmasına ve bununla ilgili argümanlarına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türk Kurtuluş Savaşı’nın simgelerinden biri, Antep hattı savunmasının öncüsü ve Kuvayimilliyeye’nin İstiklal Madalyası sahibi kahraman askeri Şahin Bey’i şehadetinin seneidevriyesinde rahmetle, saygıyla yâd ediyorum. Bu vesileyle kurtuluş mücadelesinin bütün şehit ve gazilerine Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum.

Otuz iki yıl önce bugün 28 Mart 1991’de Kerkük Altınköprü bölgesinde Irak ordusu tarafından 135 Türkmen soydaşımız katledilmiştir. Katliamdan sonra bölgede Türkçe konuşmak ve Türk geleneklerini sürdürmek yasaklanmıştır. Sadece Türk oldukları için hedef alınan ve acımasızca katledilen 135 Türkmen şehidimizi rahmetle anıyor, al bayraktan gök bayrağa tüm Türkmeneli’ni selamlıyorum.

Cumhurbaşkanı Erdoğan geçtiğimiz cuma günü Hatay’da sözde temel atma törenlerine katılmıştır. Antakya ve Defne Devlet Hastanesi temel atma görüntülerinde olduğu gibi, İskenderun Devlet Hastanesi temel atma görüntülerinde de dar açıyla çekilmiş, platform kadar küçük bir alana göstermelik beton döküldüğü anlaşılmıştır. Milletimiz, 21’inci yüzyılda “Deniz kumu dökmüyoruz.” diyerek övünen “Betona bak, betona.” diye gururlanan bir profile ve ne idiği belirsiz tuhaf görüntülere maruz

bırakılmıştır. Ertesi gün bölgeden gelen görüntüde beton dökülen yerin etrafında herhangi bir inşaat çalışmasının yapılmadığı ortaya çıkmıştır. Daha önce buradan defalarca söyledim, çadır kurmakta bile yetersiz kalan bir Hükûmetin “Bir yıl içerisinde konut diyeceğiz.” vaadi tamamen göz boyamadır, külliye aldatmacadır. Sayın Erdoğan, taşıma platformlara yalandan temel atacağınıza, 50 bin kişiye mezar olan binaların temelini kontrol ettirip tedbir alsaydınız bugün on binlerce vatandaşımız annesiz, babasız, eşsiz ve evlatsız kalmayacaktı.

Erdoğan Hükûmetinden alışık olduğumuz hesap bilmez, plansız politikaların, liyakatsiz atamaların, rant uğruna aksatılan denetimlerin, ihmallerin ve üstü örtülen suistimallerin bedelini milletimiz canıyla ödemektedir. Hükûmet olarak, tehdit ve tehlikeyi öngörerek gerekli tedbirleri alamıyorsanız helallik isteyerek bu işin içinden sıyrılamazsınız; taşıma platformlara temel atıyormuş gibi gözükerek depremzedelerin umutlarıyla oynayamazsınız.

Felaketi yaşayan depremzedeler üç gün boyunca soğuk hava ve zorlu şartlarla mücadele ederken deposundaki çadırları çıkarmayan ve parayla satan Kızılay Başkanı, her konuşmasında skandal açıklamalar yapmaya devam etmektedir. Dün “Çadır satışından haberim yoktu, bana sorsalardı ‘Ahhbapa göndermeyin.’ derdim.” açıklamasında bulundu, evet. Yani Kerem Kınık’a göre çadırları depoda tutması normal, çadırları satması normal fakat tek sorun Ahbapa sattığına pişman olması; bu kadar pişkinliğe pes!

Sayın Kınık, siz böylesi güzide bir kurumun başında olmanıza rağmen depremin yarattığı vahameti içinizde hissetmemişsiniz demek ki. Biz size “Yakınlarını kaybetmiş, evsiz kalmış depremzedeler soğukta beklerken çadırları neden depoda tutunuz?” diye soruyoruz, siz sadece “Ahhbapa verdik.” diye pişman oluyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Biz size “Milletimizin etinden tırnağından artırarak Kızılaya yardım ettiği çadırları nasıl olur da başka kurumlara parayla satarsınız?” diye soruyoruz, siz sadece “Ahhbapa verdik.” diye pişman oluyorsunuz.

Sayın Erdoğan’ın liyakatsiz atamaları sonucu devletin tüm kurumları çöktürülmüş, içleri boşaltılmıştır. Devlet ciddiyetinden uzak yöneticiler vatandaşın vicdanını şiar edinememiştir. Erdoğan döneminde parti devleti anlayışından kaynaklanan “Nasıl hesap vermem.” düşüncesiyle arsızlık arşa yükselmiştir. Sayın Kınık’a hatırlatmak isterim ki erdemli bir istifa, pişkince makamlarda oturmaktan daha iyidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti olarak da küçük bir önerimiz olacak: Bu yıl da biliyorsunuz hac ibadeti nedeniyle kutsal topraklarda yine kurban kesilecektir. Burada kesilen kurbanlar, işte, normal şartlarda fakir ülkelere gönderiliyordu ama bu sene, bunun deprem bölgesine gönderilmesi konusunda bir önerimiz var. Biz buradan, bu öneriyi Hükûmete ve Diyanet yetkililerine yapmak istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, müsaadenizle, son konu olarak da bugün yine Sayın Mustafa Şentop’un Sayın Erdoğan’ın 3’üncü kez adaylığına ilişkin tartışmalara katıldığını gördük. Gerçi, kendisi orada ifade ediyor “Meclis Başkanı sıfatıyla bu tartışmaya girmiyorum, bir hukukçu olarak giriyorum.” diyor ancak konuşmanın içeriğine bakıyorsunuz, şimdi, Sayın Erdoğan’ın 3’üncü kez aday olabileceğine ilişkin argüman üretmeye o kadar çalışmış ki yani biz Sayın Şentop’un bu kadar gayreti, şu Parlamentonun ve parlamenterlerin hukukunu koruma konusunda gösterdiğini görmedik.

Dört yıldır Meclis Başkanı, biz şu milletvekillerinin itibarıyla ilgili, Parlamentonun hukukuyla ilgili, itibarıyla ilgili bir tane beyanatını görmedik ama buraya iyi çalışmış. Ne kadar çalışmış, biliyor musunuz? Ta Erzincan Üniversitesinden -benim de Cumhuriyet Yurdu'ndan arkadaşım Ayhan Döner dâhil- en uçtaki üniversiteye kadar hangi akademisyenlerin 3'üncü defa aday olabileceğine ilişkin görüş beyan ettiğini inceleyecek kadar; onları tek tek, isim isim sayıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – “2 tane makalem var, 60 sayfa.” diyor. Makaleler ne zaman yazılmış diye baktım, hepsi Meclis Başkanı olduktan sonra yazılmış. Bu düzenleme 2018 yılında yapıldı, bu makaleleri o zaman yazabilirsiniz “O zaman filandı.” de. Yani, Meclis Başkanı olduktan sonra olağanüstü bir gayret sarf ediyor Sayın Erdoğan'ın 3'üncü kez aday olabilmesi için.

Şimdi, bu tartışmayı hukukçular yapar, çok orasında falan değilim ama benim esas eleştirdiğim şey, Sayın Meclis Başkanının bu tartışmalarda güya “Meclis Başkanı sıfatıyla konuşmuyorum.” diyor ama bu tartışmaların en göbeğinde, en derinden, en fazla gayret gösteren kişi olarak yer alması bunu yadırgadığımı ifade etmek isterim.

Gelelim argümanlarına. Şimdi, efendim, 2 tane argümanı var, diyor ki: “Anayasa'nın 101'inci maddesi en son değişiklikte bütün olarak yazılmıştı.” Şimdi, 2007 yılında yapıldı arkadaşlar. Bir kişinin 2 defadan fazla Cumhurbaşkanı seçilemeyeceğine ilişkin düzenleme 2007 yılında yapıldı yani burada maddenin tamamının tekrar yazılıyor olması, bu hükmün yeni geldiği anlamı taşımaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözünüzü alayım.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Şentop'un buradan çıkarak yani “Bu yeni yazıldı, dolayısıyla 2018'den önceki seçimleri etkilemez.” diye bir argümanı ben doğrusu -yani ben de hukukçu değilim, siyasal bilgiler fakültesi mezunuyum, 13 tane hukuk dersi almışım, geçen gün baktım- hukukçu değilim ama yani pes doğrusu ya. Yani bu maddenin yeniden yazılmış olması, komple oylanmış olması aynen var olan hükmü etkisiz hâle getirir mi? 2007'de olmuş bir hüküm. Yine, buradan devamla şunu söylüyor: “Eğer burada 2'nci defa seçilemez diyebilmemiz için istisna hükmü olması lazım.” Bu da kabul edilebilir bir şey değil. Tam tersine, istisna hükmü -bu önceden olan bir hüküm olduğu için- eğer önceki seçimleri kapsamasın istiyorsak bunun için istisna yazılmalıydı. Yani 3'üncü defa adaylığı ancak buna ilişkin bir istisna hükmü konulmuş olsaydı, bu düzenlemeden önceki Cumhurbaşkanı seçimleri bu kapsama dâhil değildi, sayılmaz, sayıdan değildir diye istisna hükmünün burada olması lazımdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – İstisna hükmünün tam tersine -3'üncü defa yani özetle söylüyorum- 3'üncü defa aday olabilmesini sağlamak amacıyla bir istisna hükmüne ihtiyacımız vardı. Değilse tersi durumda yani 3'üncü defa seçilebilir, seçilememesi için istisna hükmü konulmalıydı demeyi de doğrusu anlayamıyorum.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sahibi olmayan bir rivayete göre yüzde 60'la zaten seçimi alıyorsunuz. Tartışmaya ne gerek var?

ERHAN USTA (Samsun) – Hukukun sizin açınızdan hiçbir önemi yok, değil mi? Hukukun bir önemi yok yani.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

27.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, kredi kartı harcamalarındaki artışa ve bu artışta gıda ve akaryakıt kalemlerinin yerine, Ziraat Bankasının Demirören Holdinge verdiği 895 milyon dolarlık krediye, Samsun Gezi davasında yine ceza yağdığına, Bingöl Dernekler Federasyonunun parti gruplarını ziyaret ettiğine ve Bingöl Dernekler Federasyonunun taleplerine, engelli maaşlarına ve seçmenlerin askıya çıkan seçmen listelerini mutlaka kontrol etmeleri gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, kredi kartı harcamaları yüzde 131 artmış. Hangi kalemden? Yemek kaleminde yani insanlar artık borçla, kredi kartı alışverişiyle asgari temel ihtiyaçlarını, gıda ve yemek ihtiyacını karşılayabiliyor. 17 Mart haftasında akaryakıt için kartlı harcamalar da yine geçen yıla göre yüzde 86 oranında arttı ve 6,4 milyar liraya yükseldi. Gıdalar için yüzde 136,8'lik artış, hakikaten bu, ibret verici bir tablo; artık, borçla karnımızı doyuruyoruz. Bütün yurttaşlara çağrımdır, sandığa giderken ekstrelerinizi de yanınıza alın ve değişimin sizin elinizde olduğunu unutmayın.

Ziraat Bankası çokça tartışıldı. Beş yıl geçti, Ziraat Bankasının verdiği krediyle Demirören Holding el değiştirdi ve 895 milyon dolarlık kredi aldı. Şu ana kadar bu kredinin geri ödenmesine ilişkin bütün sorulara dair hiçbir yanıt verilmiyordu, susuyorlardı ama Ziraat Bankasından yeni bir açıklama geldi, hakikaten daha da dehşet verici: Beş yıl boyunca Ziraat Bankasına olan borcun sadece yüzde 3,2'lik kısmı ödenmiş. Bu, bütün Türkiye'nin bilmesi gereken bir mesele. “Bankaya olan borcu ödemeyen Demirören, diğer vatandaşlara örnek olur mu?” diye sormayacağım çünkü vatandaşların evine haciz gitmeye devam ediyor. Küçük meblağlar için haciz işlemleri sürerken Demirören'in peşine kimse düşmüyor, hatta ticari sır olarak saklanıyor. Sözde köylünün, çiftçinin bankası olarak kurulan Ziraat Bankası, iktidarın bekası için bir medya kuruluşuna el değiştirdi ve buna, bu aracılığa hepimiz tanıklık ettik; bunu asla unutmayacağız. Köylü, üretim yapabilmek adına tarlasını, traktörünü haczettirirken sermayenin, çiftçinin emeğinin üzerinden zenginleşmesine izin verenleri asla affetmeyeceğiz ve hesap soracağız.

Sayın Başkan, Samsun Gezi davasında yine ceza yağdı ve meseleyi tam olarak açmak istiyorum. 1 Haziran 2013 tarihinde Gezi eylemine katılan -altını çizerek söylüyorum, tarihi 2013- 39 kişiye açılan dava on yıl sonra sonuçlandı, Samsun 4. Asliye Ceza Mahkemesinde sonuçlandı ve 39 kişiye 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'yla kamu görevlisine direnme suçlarından on ay ile üç yıl bir ay arasında hapis cezalarına hükmetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Öncelikle, bu dosya zaman aşımına uğramış bir dosyadır, zaman aşımı taleplerine rağmen bu, dikkate alınmamıştır. Tamamen hukuka aykırı, usule aykırı bir ceza veriliyor. Tabii ki bunun Gezi'yle hesaplama olduğunu gayet iyi biliyoruz fakat hiç kimse merak etmesin, iktidar hiç merak etmesin; bizler Gezi'yi her hâlükârda savunmaya devam edeceğiz ve hukuk dışı kararlara imza atan yargı kendisini nasıl savunacak acaba, onu da merak etmiyor değil.

Sayın Başkan, dün Bingöl'den parti grubumuza misafirler geldiler; Bingöl Dernekler Federasyonu. Hakikaten, ziyaretçilerimiz “Ölmek istemiyoruz ve ceset taşımak istemiyoruz!” talepleriyle gelmişlerdi. İnsanın sıfır noktasındayız, bu depremle birlikte bunu daha çok hissediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ve 6 Şubat depreminden Bingöl'ün birçok köyü de etkilendi, hasar alan evler var ve hâlâ orada tek bir inceleme, araştırma yapılmadığını dün ayrıca öğrendik. 6 Şubat depreminin Bingöl'de yarattığı tahribat için atılacak adımlar hâlâ atılmadı. “Biz her yerdedik.” diyenlere duyurulur.

Tabii, bununla birlikte Bingöl ne yazık ki dünyada eşine az rastlanır bir şekilde 3 büyük deprem hattının tam da kesişme noktasında yer alıyor. Bilim insanları Bingöl’de deprem riskinin yüksek olduğunu yüksek sesle bas bas bağıryorlar. Bu kapsamda yapıların eski ve dayanıksız, sosyoekonomik durumun ise kötü olduğu Bingöl’de kamunun acilen aslında görevini yerine getirmesi gerekiyor. Bingöl İlının Afet Bölgesi İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi’ni verdik, araştırma önermelerini verdik. Yarın çok geç olmadan bu konuda Bingöl halkını ölümden ve ceset toplamaktan uzak tutmalıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bunun için 14 Mayıs’tan sonra, söz veriyoruz gereğini yapacağız.

Bugün bir yurttaş bize, bana ulaştı. Onun gibi birçok yurttaş olduğu için iletiyorum. Şırnak Cizre’de yüzde 60 engelli ve aldığı maaş 1.500 TL. 6 çocuk babası bu yurttaş, devlet ona 1.500 TL reva görüyor. Bununla çocuklarına gıda bile alamayacağını hepimiz biliyoruz. Talep çok insani, asgari ücret ve emekli maaşının da tabii ki yaşam standartlarını sağlamaktan uzak olduğunu biliyoruz ama bu ve benzeri bütün yurttaşlar için, insanca bir yaşam için sandığa gideceğiz ve yurttaşları bu hâle düşüren iktidarı da göndereceğiz. 6 çocuklu engelli bir yurttaş 1.500 TL’yi reva gören iktidarın bileti çoktan kesildi; gün sayıyoruz, baharı umutla karşılayacağız.

Son sözlerim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, son sözünüzü alayım.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Seçmenlere hitap etmek istiyorum: Sevgili seçmenler, askıya çıkan seçmen listelerini mutlaka kontrol edin. Listede isminiz yoksa 2 Nisana kadar elektrik, su, telefon, doğal gaz, internet abonelik sözleşmesi veya faturası ya da kira sözleşmesiyle ikamet ettiğiniz ilçe nüfus müdürlüğüne gidin, seçmen kaydınızı yaptırın. Her ay geldiği zaman bize zindan yaşayan bir elektrik faturasını alın ve onunla nüfus müdürlüğüne gidin; kayıtsız kalmayın, kaydınızı yaptırın. Haydi, tek bir faturayla tek adamı devirelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Altay...

28.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Bingöl Dernekler Federasyonunun parti gruplarını ziyaret ettiğine ve Bingöl Dernekler Federasyonunun taleplerine, Cumhurbaşkanının Adıyaman’da yapım süreci başlatılan konut ve köy evleri sayısına ve deprem bölgesinde yapılacak konutların ödeme planına ilişkin açıklamalarına ve depremzedelerin çadır ihtiyacının devam ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Zatîalınızı ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dert o kadar çok ki bu üç dakikada hangi birini anlatayım bilmiyorum ama Sayın Beştaş’ın değindiği konuyla ilgili Bingöllü vatandaşlarımız, dernekler bize de geldiler. Şimdi, Yaylakonak Belediyesi 30/1/2020’de Bakanlığa yazı yazmış, demiş ki: “Sivrice depremi nedeniyle hasarlı binalarımız var.” Tam 2020’de devlete yazmış “Bunlara bakmak lazım, insanlar bunların içinde oturuyor.” demiş, devlet bakmamış ve 6 Şubat depreminde bu hasarlı binalarda 72 kişi öldü. Aynı şekilde, Adıyaman Sincik İnce beldesinde de hasarlı evlerin içinde bütün uyarılara, çağrılara rağmen, 2018’de olan depremde, aradan beş yıl geçmiş, devlet hasarlı evleri kontrol etmediği için 18 kişi öldü; bu ikisi cinayettir. Ben diğerlerine bir şey demiyorum ama Yaylakonak’ta ölenler cinayet kurbanıdır, Sincik İnce beldesinde

ölenler cinayet kurbanıdır. Şimdi, Hükûmete, buradan, eğer beni duyuyorlarsa -hepsi adaylık derdine düşmüş- sesleniyorum, Bingöl’de de aynı tablo var. Bir yıl sonra, iki yıl sonra başka bir depremde bu hasarlı evlerdeki insanların -Allah’ım esirgesin- ölmelerini istemiyoruz, Meclis istemiyor ama Hükûmet bunların...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ben buradan uyarıyorum, İstanbul’da deprem olursa çok insan ölür, İstanbul Belediye Başkanı duysun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ayıp ya! Konuşuyoruz şurada ya!

BAŞKAN – Sayın Altay, devam edin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hoşuna mı gidecek o insanlar ölse! Vır vır, vır vır...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Ne kadar seviyesiz, siyaset diline bak ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kim seviyesiz?

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – “Vır vır” ne demek ya?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aç sözlüğe bak ne demek olduğunu, beyefendinin yaptığı şey.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yakışır mı bir milletvekiline Türkiye Büyük Millet Meclisinde! Şu konuşmaya bak ramazan günü ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Konuşma ya!

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Ya, biraz edebe gelin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu cinayetten utanmıyorsun da “vır vır”dan mı utanıyorsun? Yaylakonak’ta 72 kişiyi ben öldürmedim.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Kelime mi kalmadı Türkçe’de, bize mi öğreteceksin? Hayret bir şey ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ayıp ya!

BAŞKAN – Sayın Altay, siz devam edin lütfen.

Sayın Katircioğlu, lütfen...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, Bingöllüler de diyor ki: “Evlerimiz hasarlı, insanlar içinde oturuyor.” Feryat ediyorlar, Meclise gelmişler, bundan niye rahatsızlık duyarsınız anlamıyorum ya! Rahatsızlık duyacağımıza bizden çok sizin Hükûmeti uyarmanız gerekmez mi? İnsan hayatı bu kadar ucuz olabilir mi?

Şimdi, Sayın Başkan, depremle başladık. Sayın Cumhurbaşkanı Adıyaman’da yapım süreci başlatılan konut ve köy evleri sayısının 56.323’e ulaştığını söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İnşallah, bu başlanan evler ve köy evleri de Samsat’taki gibi üç sene, beş sene beklemez; ilaveten, geçen de herkesi güldüren hastane temel atma işi gibi değildi ama Bay Kemal “Deprem konutlarını bedava vereceğiz.” deyince Tayyip Bey de şöyle bir formül bulmuş, tam olarak şöyle diyor: “Ödemeler ve destekler göz önüne alındığında devlet, deprem konutlarını vatandaşlarına hibe seviyesinde bir usulle teslim ediyor.” Pes! Bu, mealen şu: “Vatandaşla mahsuplaşacağım.” diyor. “Deprem oldu, al şu 10 binini. Verdim ya sana bir 10 bin lira, verdim ya bir 15 bin lira; bunları, bu paraları sana konut yaptığımda senden geri alacağım.” diyor. Bu kafa ne kafası, biliyor musunuz Sayın Başkan? Bu kafa sosyal devlet kafası değil, bu kafa yap-sat müteahhit kafası ve Türkiye’ye, Türkiye Cumhuriyeti devletine ve onun başındaki zata bu yakışmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bay Kemal “Bedava vereceğim.” dedi, sen de “Ben de almayacağım.” de. Yirmi yıl taksit ne ya! Adam ailesinden 3 kişiyi kaybetmiş, evi yıkılmış, devletin yıllara sari yanlış politikasının gereği yıkılmış, sen buna ev yapacaksın ve yirmi yıl vadeyle parayı geri alacaksın; yazık, yazık ki yazık! Sosyal devlet böyle olmaz. O ev yıkıldıysa orada devletin kusuru vardır, kontrol kusuru vardır, yapı denetim kusuru vardır, jeolojik etüt kusuru vardır; bunun için yıkılmıştır. Vatandaş canıyla uğraşıyor, kaybına ağlıyor, sen “Sana ev yapıyorum, yirmi yılda parayı geri ödeyeceksin.” diyorsun; bunu kabul etmemiz mümkün değil.

Tayyip Bey’e hep söylediğim bir şey var. Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç yanımdaydı, telefon geldi Ali Öztunç’a, Genel Başkan Yardımcımıza, vatandaş Ali Bey’den hâlâ bugün çadır istiyor. Erdoğan, sen bırak konut yapmayı, çadır ver millete yeter, konutları biz yapacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tunç...

29.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un, deprem bölgesindeki çalışmalara, Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen (2/5017) esas numaralı Kanun Teklifi’ne ve Fransa Senatosunda PKK/YPG’li teröristlere madalya takılmasına ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; teşekkür ediyorum. Çalışmalarımızda kolaylıklar diliyorum.

Deprem bölgesindeki çalışmaları hem deprem bölgesindeki vatandaşlarımız hem de bütün Türkiye, milletimiz takip ediyor. Özellikle bugün burada gündeme getirilen Defne Devlet Hastanesi temel atma töreniyle ilgili, sosyal medyada paylaşılan fotoğrafla ilgili şunu tavsiye ediyorum: Artık Defne Devlet Hastanesinin inşaatı başladı ve şu anda, orada iş makinelerinin, kamyonların karınca misali nasıl çalıştığına dair sosyal medyada görüntüler var, bir de oraya kulak vermenizi istiyorum.

55 bin konutun deprem bölgesinde inşaatı başladı ve bir yıl içerisinde bu konutların yapımı tamamlanacak ve şu anda 319 bin konutun planlaması yapıldı ve deprem bölgesinde yaşayan vatandaşlarımız, inşallah sıcak yuvalarına bir yıl içerisinde kavuşmuş olacaklar. Bölgede yaşayan vatandaşlarımızın Sayın Cumhurbaşkanımıza yönelik çok büyük bir güvenleri var, güvencesi var ve bunun da Türkiye’imiz için, bölge insanımızın morali açısından da önemli olduğunu düşünüyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımızın adaylığıyla ilgili burada Sayın Usta söz aldı. Tabii, Cumhurbaşkanımızın 2’nci kez adaylığına itiraz edenlerin hiçbir hukuki dayanağı yok. Bir kere bunu öncelikle belirtmek istiyorum yani siyaseti hukuk dışı dizayn etmenin dönemi, siyaset mühendisliği dönemi artık Türkiye’de kapanmış durumda. Buradan yeni bir 367 çıkarmak mümkün değil, bu çabayı boşuna göstermemek gerekir.

2017 referandumuyla hükümet sistemi değişti; 2018’de Sayın Cumhurbaşkanımız yeni sistemin ilk Cumhurbaşkanı olarak seçildi ve şimdi de 14 Mayıs 2023 seçimleri için Cumhurbaşkanımız 2’nci kez aday oldu. Yeni hükümet sisteminde yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına verildi, Başbakan ve Bakanlar Kurulu kaldırıldı; sorumluluğu olmayan, kararları yargı denetimine kapalı bir Cumhurbaşkanı yerine sorumluluğu olan, tüm iş ve işlemleri, kararları yargı denetimine açık olan bir Cumhurbaşkanı var artık. Yani ismi “Cumhurbaşkanı” olabilir -önceki sistemde de Cumhurbaşkanı, şimdikiinde de aynı ismin korunması belki birtakım kafa karışıklıklarına neden olabiliyor. Ancak, 2017 Anayasa değişikliği öncesi seçilen Cumhurbaşkanları tek başına yürütme erki olmayıp sadece yürütme gücünün kullanılmasına sınırlı ölçüde katıldıkları için, önceki Cumhurbaşkanlığı seçimlerini Anayasa’nın 101’inci maddesindeki yürütme erki seçimi olarak kabul etmek mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kaldı ki Anayasa'nın Cumhurbaşkanının adaylık ve seçimini düzenleyen 101'inci maddesinin yürürlük tarihi, yapılacak ilk seçim olarak -yani 2018'de yapıldı- belirlenmişti Anayasa hükmü olarak ve bu yürürlük maddesi gereğince de önümüzdeki seçimler 2'nci seçim olacak. Dolayısıyla, yürürlük maddesini geriye yürütmek de mümkün değil. 101'inci madde yeni bir madde ve yeniden dizayn edildi, yeniden düzenlendi, çok farklı bir madde ve Cumhurbaşkanlığı statüsü de önceki sistemden çok farklı. O nedenle, Cumhurbaşkanımızın 3'üncü kez adaylığını ne zaman tartışabiliriz? 2028 seçimleri öncesi eğer Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir erken seçim kararı alınırsa o zaman Cumhurbaşkanımızın 3'üncü kez adaylığı söz konusu olabilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Değerli milletvekilleri, dün, en düşük emekli maaşını 5.500 liradan 7.500 liraya, emekli ikramiyelerini de 1.100 liradan 2.000 liraya yükselten, geçici işçilerimize on iki aya kadar istihdam sağlayacak ve köy korucularımıza maaş düzenlemesi, onların da yine en düşük emekli maaşının 7.500'e çıkarılması yönünde önemli bir kanun teklifini Plan ve Bütçe Komisyonumuz kabul etti, önümüzdeki günlerde de inşallah, Genel Kurula -birkaç gün içerisinde; belki yarın, yarından sonra da olabilir, Meclisin çalışma takvimine göre- Meclisin gündemine gelecek. Emekli ikramiyelerinden EYT'ye başvuran vatandaşlarımız da yararlanacak. Toplamda 16 milyon emeklimizin emekli ikramiyesinden yararlandığını düşündüğümüzde, 16 milyona 32 milyar lira Ramazan Bayramı için ve Kurban Bayramı'nı da düşündüğümüzde 64 milyar lira ödeme emekli vatandaşlarımıza yapılmış olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, son cümlelerimi tamamlamak istiyorum.

Terör örgütü PKK/YPG'li teröristlerin Fransa Senatosunda ağırlanarak madalya takılmasını şiddetle kınıyoruz ve reddediyoruz. Demokrasiyi lekeleyen bu olay Fransa için utanç verici bir durumdur. Türkiye-Fransa ilişkilerini hedef alan bu rezaletin bir daha gerçekleşmemesi için Fransa makamları gereken duyarlılığı göstermelidir. Her zaman ifade ettiğimiz gibi, terör bumerang gibidir; bir gün gelir onu senatolarında ağırlayanları da onlara madalya takanları da elbette vurur. Bunu hiçbir zaman temenni edemeyiz diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Tunç'un konuşmasında, “siyaset mühendisliği” diyerek, aslında açıktan bir satışması var ancak müsaade ederseniz yerimden çok kısa bir konuşma...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Satışma değil.

BAŞKAN – Satışma değil ama yerinizden bir açıklama yapabilirsiniz.

Bir dakika veriyorum.

Buyurun.

30.-Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, bunun tartışılmasında ben bir beis görmüyorum arkadaşlar. Dikkat ederseniz, konuşmamda şunu söyledim: İşte “olabilir” diyen hukukçular var, “olamaz” diyen hukukçular var. Temel eleştirim, Sayın Şentop'un dört yıl boyunca Parlamento hukukuyla ilgili hiçbir gayret göstermeden

bütün enerjisini, bütün eforunu buraya sarf etmesidir; temel eleştirim bu, bir. İkincisi, kendisinin argümanlarının da geçerli olmadığını kendime göre izah ettim. Şimdi, Sayın Tunç da argümanlarını söyledi, hakikaten bunlar da şey değil. Ne diyorsunuz? “Sistem değişti.” 180 maddelik Anayasa’da 18 madde değişti yani Anayasa’da komple bir ihtilal olsa, Anayasa atılsa, yeni bir Anayasa yazılmış olsa bunu iddia edebilirsiniz ama bu bir revizyondur; ister sistem değişikliği olsun... “Rejim değişti.” dedi CHP, “Rejim değişmedi.” dediniz; o zaman, onu kabul ediyorsunuz demektir, oraya bakmak lazım.

“Yürütme erki” falan, bu argüman geçerli değil. Şimdi, yürürlük maddesi... Ya, bir kanun çıktığında, bu kanunun bir yürürlük maddesi olmayacak mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani arkadaşlar, şunu söyleyin bana: Beş yıl, 2 defadan fazla seçilememe kuralı 2007’de gelmiştir; eğer bir istisna hükmüne veya bir şeye ihtiyacımız varsa “Daha öncekiler geçerli değildir.” diye bir istisna hükmünün bu Anayasa’ya konulması lazımdı. 3’üncü defa veya sizin şeyinizle 3’üncü defa demeyelim yani bu seçimde de Sayın Erdoğan’ın aday olabilmesi için, daha önce, işte, “Şu tarihten önceki şeyler geçerli değildir.” anlamında bir geçici madde, bir istisna hükmünün konulması lazımdı; anlatabiliyor muyum? Yoksa, elbette ki bir kanun çıktığında -hangi kanun çıkarsa çıksın- yürürlük maddesi koymuyor mu? “Şu tarihten itibaren yürürlüğe girer.” diyorsunuz. Bu, şu anlama mı geliyor; daha önce yapılmış işlemlerin hepsini geçersiz anlama getirebilir mi bu? Böyle bir şeyi kabul etmek mümkün değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 2015’ten bu yana Anayasa Komisyonu üyesi sıfatıyla Sayın Tunç’a bir cevap vereceğim.

Anayasa madde 101 diyor ki: “Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.” Nokta. Bu konuda tartışılacak başka hiçbir şey yoktur. O Komisyonunda günlerce sabahladık, akıllarına şu gelmedi: Bu “iki defadır” deyince “Bundan önceki yaptığı görev dâhil değildir.” ya da yürürlüğe bir fıkra koyalım...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ona gerek yok ki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya da “Bunun önlemini alalım.” gibi bir önlem, bir geçici madde düşünmediler.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ne zaman kabul edildi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “İki dönemdir.” diyor ya, bunun nesini tartışıyoruz? Anayasa Komisyonunda da -tutanakları açıp bakalım- sonradan akıllarına geldi. Anayasa Komisyonu üyesi olduğum için söz aldım, uzatmayacağım, sadece şunu söyleyeceğim: YSK, göz göre göre, açıkça şu Anayasa’ya aykırı adaylık başvurusunu kabul etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlenizi alayım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gözlerimiz tabii ki YSK’nin üzerindedir. Bu hukuksuzluk şu demektir: “İstediğim kadroyu oluştururum, istediğim kararı çıkarırım.” Ama halk buna izin vermeyecek, şu şerefe nail olacak: Cumhurbaşkanı, halkoyuyla cumhurbaşkanlığından düşecek. Başka söyleyecek söz yok.

BAŞKAN – Başkan...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, bunlar Anayasa’ya aykırı yorumlardır. Anayasa’mız açıktır, herhangi bir problem yok. Kararı YSK verecektir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, Profesör Kemal Gözler Anayasa Hukuku kitabında aynen bu örneği işliyor “Sayın Tayyip Erdoğan olamaz.” diyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Herkes diyor “Olamaz.” diye yani, herkes diyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şu anda hukuk fakültelerinde öğretilen Anayasa Hukuku ders kitabı Profesör Doktor Kemal Gözler...

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, sayın milletvekilleri; hukukçular tartışsınlar, siz söyleyeceklerinizi söylediniz; iktidar tarafı bunun doğru olduğunu söylüyor, muhalefet tarafı yanlış olduğunu söylüyor; hukukçular arkada tartışsınlar.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Sayın milletvekilleri, Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçimine dair bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Geçici Başkanlığının, başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/2315)

28/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçimi için 28/3/2023 Salı günü saat 14.30’da toplanmış ve kullanılan (19) adet oy pusulasının tasnifi sonucu aşağıda adları ve soyadları yazılı üyeler karşılarında gösterilen oyu alarak İç Tüzük’ün 24’üncü maddesi uyarınca Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçilmişlerdir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Bedri Yaşar

Samsun

Komisyon Geçici Başkanı

Başkan : Fuat Köktaş Samsun Milletvekili (16) Oy

Başkan Vekili : Hasan Kalyoncu İzmir Milletvekili (16) Oy

Sözcü : Barış Karadeniz Sinop Milletvekili (16) Oy

Kâtip : İsmail Emrah Karayel Kayseri Milletvekili (16) Oy

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, arkadaşlarımız bana çok laf atıyorlar, diyorlar ki: “Cumhurbaşkanı 2 sefer nasıl seçiliyor, bize bir anlat.” Kemal Gözler Anayasa Hukuku kitabı hukuk fakültelerinde ders olarak anlatılıyor ve öğrencilere bir Cumhurbaşkanı 2 sefer üst üste seçilebilir mi örneğini, Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ı işliyor; konu bundan ibaret.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Tanal, maalesef, hukuk böyle bir şey, siz de iyi biliyorsunuz. Bir anayasada bir maddeyi 5 teknik mühendise okuttuğumuzda aynı şeyi söylerler, 5 hukukçu farklı şey söyler; onun için hukukçular kendi aralarında tartışınlar.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Hatay’daki hastanelerin yıkılmasına neden olan ihmallerin görüşülmesi, sorumluların tespit edilmesi, bundan sonra başka felaketlere yol açılmaması adına, afet sonrasında ilk ihtiyaç duyulan kamu binaları olan hastanelerin depreme dayanıklılık testlerinin yapılması ve gerekli güçlendirme veya yıkım işlerinin sağlanması için alınacak olan önlemlerin belirlenmesi amacıyla 24/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Mart 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

28/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/3/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından, Hatay’daki hastanelerin yıkılmasına neden olan ihmallerin görüşülmesi, sorumluların tespit edilmesi, bundan sonra başka felaketlere yol açılmaması adına, afet sonrasında ilk ihtiyaç duyulan kamu binaları olan hastanelerin depreme dayanıklılık testlerinin yapılması ve gerekli güçlendirme veya yıkım işlemlerinin sağlanması için alınacak olan önlemlerin belirlenmesi amacıyla 24/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 28/3/2023 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kahramanmaraş merkezli depremlerde, daha önce depreme dayanıksız olduğu açıkça tespit edilen Hatay Devlet Hastanesi, Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi Ek Binası ve İskenderun Devlet Hastanesi yıkılarak çok sayıda vatandaşımızın can kaybına neden oldu. Yaşanan deprem ihmallerle bir felakete dönüştü.

Evvet, soruyoruz: İdarecilere defalarca uyarı gelmesine rağmen, AFAD'ın düzenli toplantılarında ne görüşüldü ve hangi sebeple önlem alınmadı? Bu ihmalin sorumluları neden hâlâ görevdeler? Bunu da sürekli dile getirmeye devam edeceğim, daha geçen hafta da bir önergem vardı bu konuda, biliyorsunuz, reddettiniz; iktidar ve ortağı tarafından reddedildi.

Şimdi, ben tekrar soruyorum: Deprem için gerekli önlemleri alma, raporları sümen altı et, sonra yağ gibi otur o koltuklarda. Ya, insanda biraz sıkılma olur arkadaş, hani, biraz sıkılma olur, canlar gitti, binlerce canımıza mal oldu. İddialar var, 2010 yılında, fay hatları üzerinde Hatay Devlet Hastanesinin yapılmasına izin verilmiş; yetmemiş “çürük” denilmiş, çalışmaya devam edilmiş. “Hatay Devlet Hastanesi Projesi fay hattı üzerinde.” diye sivil toplum örgütleri birçok kez uyarılmış, görmezden gelinmiş. Hastane daha açılmadan Bağımsız Kamu Görevlileri Sendikaları Konfederasyonu, 25 Ekim 2011’de, bu projenin fay hattının göbeğinde olduğunu gündeme getirmiş, depremde hastanenin şifa mı yoksa felaket mi dağıtacağı da sorulmuş. Bu Konfederasyonun Hatay İl Başkanı projenin savaş kadar felaket ve can kaybı oluşturacağını da dile getirmiş. Yine bir iddia, Türk ve Japon üniversitelerinin hastane yapılacak yere ilişkin deprem riski ve zemin etüdü raporu dönemin valisine aktarılmış ancak vali müdahale etmemiş. Hastane ek binasının güçlendirme projelerinin hazırlığı için Hatay İl Özel İdaresi tarafından 2011’de ihale yapılmış, bu güçlendirme bugüne kadar bir türlü gerçekleştirilmemiş. Hastane Başhekimisi İl Sağlık Müdürüne 5 kez resmî yazı yazmış, sonuç alamamış. İddiaya göre, İl Sağlık Müdürü de bu duruma “Tepki çeker, burada esnaf var, siyasetçiler var, kapatırsak sıkıntı olur.” demiş ve felaket bağıra bağıra gelmiş. 2 binada 152’den fazla sağlık çalışanı ve hasta can verdi, sorumlu Vali ve İl Sağlık Müdürü ne yaptılar biliyor musunuz, ne yaptılar? Onlar siyasete atılmaya karar verdiler ve milletvekili aday adayı oldular.

Bir de İskenderun Devlet Hastanesi A Bloku var, 2012’deki depreme dayanıksız raporuna rağmen çalıştırılmış. Hatay İskenderun İnşaat Mühendisleri Odası temsilci yardımcısı depreme dayanıksız raporunu bizzat kendisinin verdiğini de açıkladı. Yüzde 100 yıkılabilir raporuna rağmen bu hastane o günden bugüne çalıştırılmış ve en az 70 vatandaşımıza mezar oldu. Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi şehirdeki en yeni sağlık kuruluşu ve ana binası ağır hasarlı olan bu hastanenin iki fayın ortasında ve göl havzasında inşa edilmesine sendikalar karşı çıkmış. Su baskını riski nedeniyle projenin eksi 2’nci katı iptal edilmiş, su baskınlarında enerji kesintileri yaşanması nedeniyle bu suyu boşaltmak için dalgıç pompası yerleştirilmiş, bu pompa da elektrik olduğu için kullanılamamış. Hatay İl Sağlık Müdürlüğü, TOKİ ve Sağlık Bakanlığına 2019’da bir resmî yazı yazmış ve hattın riskli olduğunu belirtmiş ama hiç önlem alınmamış. Depremde elektrik kesilmiş, elektrik kesintisi ile jeneratörün devreye girmemesi ve oksijen sisteminin de çalıştırılamaması nedeniyle hasta yatağında yardıma ve bakıma muhtaç onlarca hasta, en az 80 hasta ağır ihmallerle can verdi. Hatay’da depremde hiçbir devlet hastanesi hizmet veremediği için, bütün bu ihmallerle ilk müdahale yapılamadığı için birçok vatandaşımız hayatını kaybetti. Neden afetti ve ihmallerle felaket oldu, şimdi anlıyor musunuz? Değerli arkadaşlar, tek tek tek saydım size. Neden ihmal ettiniz, neyi ihmal ettiniz? Kimin ihmali bu? Kim Hükûmetse onun ihmali değerli arkadaşlar, hiç hiç öyle kaçmayın. Sebebi ne bu ihmallerin? Depremden sonra yaralarımız hâlâ tazeyken, üzerine sel felaketi yaşanmışken, bu ülkenin Tarım ve Orman Bakanı çıktı “15 canımızı aldı sel ama toprak da suya kavuştu.” dedi. İşte bu anlayıştır bu ihmallerin nedeni ve ardından “Selde belediye olarak sorumluluğumuz yok.” diyen Şanlıurfa Belediye Başkanının anlayışdır işte bu ihmallerin sorumluluğu ve kendi dükkânlarına çevirdikleri Kızılayın çadır stoklayıp tüccarlığa soyunduğu rezalete rağmen hâlâ susanların vicdanlarındaki boşluk ve anlayıştır bunun sorumluluğu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – İşte, Hatay’da yıkılan ek hizmet binası enkazında yoğun bakım hemşiresi Asiye Gül’ü kaybeden ve hastanenin yapımından sorumlu kişiler hakkında suç duyurusunda bulunan BİRLİK SAĞLIK SEN Hatay Temsilcisi, 2 çocuk babası Abdullah Gül, eşinin kaybını da bütün bunları da İYİ Parti grup toplantısına geçen hafta katıldı ve anlattı. Onun sözleriyle size aktarıyorum: “Deprem çok canımızı aldı. Çürük binalar on binlerce insanımıza mezar oldu. Oysa tam yirmi bir seneleri vardı, çürük binaları yıkıp yeniden yapacak tam yirmi bir seneleri vardı; eski inşaatları güçlendirecek tam yirmi bir seneleri vardı ama yapmadılar. Şimdi ‘Bir yılda tüm depremzedelere konutlarını teslim edeceğiz.’ diyenler madem bir yılda yapabiliyorlardı, yirmi bir yıldır neden yapmadılar, neden yapmadılar? Madem bir günde kamu kuruluşlarından 90 milyar lira para toplanabiliyordu, yirmi bir yıldır neden toplamadınız?” diye sordu Abdullah Gül kardeşim.

Yirmi bir yıldır milletten aldıklarını millete vermeyenlere sesleniyorum ben de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Abdullah kardeşim gibi ben de sesleniyorum: Gelin, önergemizi kabul edin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Devamla) – Biz Millet ittifakı olarak gelip yapacağız ama siz bu utançla yıllarca anılacaksınız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İğdır Milletvekili Sayın Habip Eksik.

Buyurun Sayın Eksik.

HDP GRUBU ADINA HABİP EKSİK (İğdır) – Genel Kurulu ve halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Doğal olayları felakete dönüştürenler aslında önlemleri almayanlardır. Doğal olayların felakete dönüşmesinin temel sebebi iktidarların, yönetenlerin görevlerini yerine getirmemesidir. Bu son depremde de gördük ki bu doğa olaylarını felakete dönüştüren mevcut iktidardır çünkü bu depremlerin ya da bu doğal olayların gerçekleşeceğini hepimiz öngörüyorduk, bütün bilim insanları her defasında, kendi alanlarında bu konularla ilgili uyarılarda bulunuyorlardı. Ama iktidar, kurumların içini boşaltıp ve var olan sorunların üstünü örterek, her şeyi halının altına süpürerek âdeta bu doğa olaylarının felakete dönüşmesine ve binlerce insanımızın yaşamını yitirmesine sebep oldu.

Bakın, hastanelerle ilgili defalarca uyarılar yapılmış, bunların depreme dayanıklı olmadığı söylenmiş ya da yapıldıkları yerlerin hastane yapımına uygun olmadığı belirtilmiş, örneğin, Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi; deprem raporları düzenlenmiş, örneğin “İskenderun Devlet Hastanesi depreme dayanıksızdır.” diye rapor verilmiş ama ona rağmen bu konular es geçilmiş, üstü örtülmüş ve âdeta felakete davetiye çıkarılmış. Evet, yaşanan bu mevcut durum bir kez daha gösterdi ki insanlar görevlerini yerine getirmedikleri zaman başka insanların canının alınmasına sebep olurlar, dolaylı yoldan aslında katil durumuna düşerler. Bence, bu mevcut raporlara rağmen, ortaya çıkan o raporlara rağmen insanlar görevlerini yapmıyorsa, göz yumuyorsa o zaman yaşamını yitiren insanların katilidir. Bakın, 2021 yılında, benim seçim bölgem İğdır’da İl Sağlık Müdürlüğü Belediyeye yazı yazıyor, resmî yazı, diyor ki: “Hastaneyi yıkmayın.” Belediye “Deprem raporu almayan bu hastanenin yıkılması gerekir, yıkmalıyız.” diyor. “Yıkmayın, hizmet veremeyeceğiz. Hastane binasını yapıncaya kadar bekleyin...” Bu hastane kaç yıl önce deprem raporu almış biliyor musunuz yani “Depreme dayanıksızdır.” raporunu

kaç yıl önce almış? On beş yıl önce. On beş yıldır AKP iktidarı bekliyor, aynı durumu seyrediyor. Defalarca uyardırmıza rağmen ilçeye 1 tane küçük bir hastanenin yapımı konusunda adım atılmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HABİP EKSİK (Devamla) – Maalesef ama maalesef, günü geldiğinde felaket yaşanacak, o gün de çıkıp helalleşmek istenilecek ama biz o gün de -umarız olmayacaksınız, halkımız önümüzdeki seçimde hesap soracaktır- hesabını soracağız.

Bakin, rapor düzenlenmiş İskenderun Devlet Hastanesiyle ilgili ama buna uyulmamış. ASM’lerin hepsi binaların altında, dükkânvari iş yapıyorlar, hepsi yıkıldı, hiçbirisi hizmet veremedi. Özel hastanelerin hepsi kule gibi binalarda hizmet veriyor. Hiçbirinde sağlıkla ilgili mevzuata doğru düzgün uyulmamış ama mevcut iktidar hepsine ruhsat vermiş ve maalesef hepsi âdetâ birer mezar oldu halkımıza, insanlarımız canlarını yitirdiler.

O açıdan, bir daha yaşanmaması için gelin, birlikte araştıralım ve bu tür sorunlara bir daha yol açılmaması için de uygun adımlar atalım diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Ali Şeker.

Buyurun Sayın Şeker.

CHP GRUBU ADINA ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Depremden hemen sonra gittiğimizde şöyle bir şehir gördük: Yıkılmış, virane olmuş, yerle bir olmuş bir şehir. Bu şehirde buradan yaralı kurtulmayı başarabilenler gidebilecekleri bir hastane aradıklarında eğitim ve araştırma hastanesinin ek binasının böyle yıkılmış olduğunu, çökmüş olduğunu gördü ve gidebilecek, tam teşekküllü hizmet verebilecek hiçbir hastane yoktu. Biz o gün enkazdan çıkardığımız hastaları Mustafa Kemal Üniversitesi Araştırma Hastanesine götürdüğümüzde gördük ki yerlerde hasta dolu, yerler tıka basa; çocuk, kadın, erkek hastalar üst üsteydi ve maalesef onların birçoğunu kaybettik. Orada “şehir hastanesi” adını verdikleri bir hastane yapmışlardı. Yaptıkları hastanenin o saatlerdeki görüntüsü buydu; kapkaranlık, hiçbir yerinde ışığı yanmayan, hizmet vermeyen çünkü bataklığın üzerine yapmışlardı bu hastaneyi ve bu hastane çökmüştü, hiç kimseye hizmet veremez hâldeydi. O reklamını yaptıkları şehir hastanelerinden biri TOKİ eliyle yapılmıştı ve şehrin neresine yapılmıştı? Dışına, ovaya, kurutulan gölün ortasına yapılmıştı. Şehir şu aşağıda, hastane burada. 2 nehrin birleştiği yerin tam ortasına da stadyum yapmışlardı. Yani yapılan iş, şehre hastane yapmak değil, hastaneye şehir yapmak. Buranın etrafına da AVM’ler, rezidanslar yapmışlar, görüyorsunuz şurada. Hastaneyi ovanın ortasına yapıyorlar, onun etrafına bir şehir inşa ediyorlar. Yani rant anlayışı bir kere daha öldürdü. Bizlere şehir hastanesi değil, insanların yaşadığı şehirde, yaşadığı yerde hastane lazım. Biz bu konuda senelerdir uyarıyoruz Şişli Etfal yerinde yenilensin diye. Şişli Etfal Hastanesi başka bir yere taşındı; şehrin merkezinde, insanların tıka basa doldurduğu şehrin merkezinde insanların gidebileceği doğru düzgün bir hastane kalmadı.

Bu şehir hastanesi de Kayseri Şehir Hastanesi. Biz bizzat gittik oraya, Cumhuriyet Halk Partisi heyeti olarak bundan beş sene önce yerinde inceleme yaptık. Gittiğimizde bize aynen şunu dediler: “Bataklığın ortasına yapıldı bu hastane. Altındaki sudan dolayı kurutamıyoruz.” Aynı şekilde, Maraş’taki hastane de yine bataklığa yapılmıştı, hem bataklığa hem fay hattının ortasına, aynı Hatay’da olduğu gibi. O zaman da uyardılar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Fay hatlarının ortasına yapılan bu hastaneler maalesef bir bir yıkıldı. O felakette canını enkazdan kurtaranlar Adana’ya gitmek zorunda kaldı. Adana’ya gitmek de Hatay’dan oraya ulaşabilmek için en az dört beş saat alıyordu. Birçoğu yolda maalesef hayatını kaybetti.

Bizim, bundan sonra, bu ülkeye bilimsel esaslara göre yapılacak hastanelere ihtiyacımız var. Heyelan bölgesine yapılan hastaneler daha yeni yapılmasına rağmen maalesef bir bir çöküyorlar. Bundan sonra hastane yaparsak afette kullanabileceğimiz hastaneler olması gerekiyor.

Halkımıza söz, yine baharlar gelecek, yine umut yeşerecek, AKP karanlığı bu ülkeden terk edip gidecek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Bursa Milletvekili Sayın Mustafa Esgin.

Buyurun Sayın Esgin.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ESGİN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlayarak sözlerime başlıyorum.

Yirmi yıllık iktidarımız boyunca sağlık altyapımıza yapmış olduğumuz yatırımların ne kadar önemli olduğunu son yıllarda yaşadığımız felaketlerde açık ve net olarak görmekteyiz. Son yirmi yılda 750’si hastane olmak üzere 4 bin sağlık tesisini tamamlayarak hizmete açtık. Son dört yıl içerisinde 20 şehir hastanesini yaptık, 13 şehir hastanesini daha yapıyoruz. 2002 yılında ülkemiz genelinde hastane binalarımızın ortalama yaşı 49’du ve binaların yaklaşık yüzde 80’lik kısmı deprem yönetmeliklerindeki kriterleri karşılamıyordu.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hatay karşılıyor muydu? Hatay yıkıldı.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarımız neticesinde ortalama hastane yaşı 49’dan 13’e düşerken nitelikli yatak sayısı da kat kat arttı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 2016’da açtığınız hastane yıkıldı.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Son yirmi yılda yapmış olduğumuz sağlık yatırımlarının yüzde 70’ini birinci ve ikinci derecedeki deprem bölgelerimizde gerçekleştirdiğimizin altını çizmek istiyorum. Yine, 6 Şubatta meydana gelen depremlerin etkilediği 11 ilimizde iktidarlarımız süresince 800 yeni sağlık tesisi yaptığımızı da belirtmeliyim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kâğıthane Devlet Hastanesini boşalttınız!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Arkadaşlar, Hatay genelinde kamu hastanelerinde yıkılan 2 binadan biri, İskenderun’daki ek bina 1968 yılında yapılmış; Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesinin ek binası ise 1995 yılında projelendirilmiş, 2000 yılında, AK PARTİ iktidarları öncesinde yapımı tamamlanmıştır. Ben bir hekim olarak arkadaşlarımla birlikte İskenderun Arsuz bölgesinde yaklaşık üç hafta kaldım, depremzede vatandaşlarımıza yönelik yardım çalışmalarına aktif olarak katılmaya gayret gösterdim, yeri geldi, sağlık kuruluşlarımızda sağlık personelimize bir ortopedi uzmanı olarak yardımcı olmaya çalıştım. Ama bakın “Hatay’da ilk günlerde acil sağlık hizmeti verilmedi.” ifadesinin burada açıkça bir hilaf olduğunu belirtmek istiyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben oradaydım, verilmedi!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yetersiz kaldı, yetersiz!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Adana, Mersin başta olmak üzere, 14 bin hastanın acil tedavileri yapılarak farklı illere transferleri burada gerçekleştirilmiştir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben oradaydım, ilk oradaydım, verilmedi!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İlk gün oradaydım!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İlk gün öğleden sonra oradaydım, günlerce verilmedi! Utan ya!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Evet, sizleri de sahra hastanelerinde gördüm.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yalan konuşma!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Kamu hastanelerinde değil sahra hastanelerinde gördüm sizleri.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kamu hastaneleri kapalıydı, kapalı!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Sağlık Bakanımız, depremin ilk gününden bugüne kadar Hatay ve deprem bölgesinde diğer Bakanlarımız gibi çalışmalarını yönetmiştir.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Canlı şahitleriz burada! Sen yoktun!

BAŞKAN – Arkadaşlar, niye bağırıyorsunuz?

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Evet, polemik yapmak için orada yabancıların yaptığı sahra hastanelerindeydiniz; bunu söylemeye beni mecbur bıraktınız.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sen yoktun, yalan konuşma! Ben oradaydım!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ben oradaydım, hastanenin içindeydim, bahçesindeydim!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben oradaydım!

OYA ERSOY (İstanbul) – Yani yabancılar mı yaptı sahra hastanelerini?

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Belen, Hassa, Samandağ, Arsuz Hastanelerini depremin hemen akabinde hizmete açtık.

AYLİN CESUR (Isparta) – Çadır satanlarsınız, Kızılayın çadırlarını satanlar sizi! Kızılayın çadırlarını satanlar sizi!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Enkazın altında insanlar öldü! Oradaydım!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Deprem bölgesinde son yıllardaki sağlık yatırımlarımızın 14’ünde sismik izolatör kullanılmıştır.

AYLİN CESUR (Isparta) – Konuşma artık!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - İlk saatlerde oradaydık be! Ya, ne anlatıyorsun be!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Oradaydık, canımız yandı!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bağırmayın.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – O zaman doğru konuşacak, yalan konuşmayacak, palavra sıkmayacak!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 2016’da açtığınız hastane yıkıldı!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İnsanların canı yandı yeter ya! Sizi mi dinleyeceğiz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Gerçekleri anlat, gerçekleri!

AYLİN CESUR (Isparta) – Kızılayın çadırlarını satanların konuşmaya hakkı yoktur.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Türkiye’nin dört bir tarafında depreme dayanıklı olarak yaptığımız hastane yatırımları karşısında takındığınız talihsiz muhalefet anlayışını bugün sizlere hatırlatmayacağım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Gözümün önünde insanlar öldü!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hangi hastane kullanıldı?

AYLİN CESUR (Isparta) – Utan, utan!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bari mübarek günde doğru söyleyin be!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Geçtiğimiz gün Defne’de temeli atılan acil durum hastanesini birkaç ay içerisinde açacağız, size rağmen açacağız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Cağız, cağız...” Yirmi yıl oldu!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Buradan da algı yapmaya çalışıyorsunuz, biliyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Palavracısın!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Maraş hastanesi ne oldu?

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Milletimizin çektiği acıları hissetmek yerine polemik peşinde olmak büyük talihsizlik.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo! Helal olsun!

AYLİN CESUR (Isparta) – Çadır satıcıları!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Palavracısın, utan!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Nasıl ki Covid döneminde İstanbul’da acil durum hastanelerimizi kırk beş gün içinde açtıysak Defne hastanesini de deprem bölgesindeki diğer yatırımlarımızı da en kısa sürede vatandaşlarımıza kazandıracağız.

AYLİN CESUR (Isparta) – Binlerce insan öldü orada, hâlâ konuşuyorsun! Tek tek anlattım. Utanmadan konuşuyorsun!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ayıp ya! Gözümüzün önünde milletvekilimizin kardeşi öldü 3’üncü günde; utançtan size söylemiyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ambulans veremediniz, ambulans!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ambulans gelmedi, İsmet ağabeyin yeğeni öldü.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Bu zorlu süreçte milletimizin derdiyle dertlenmek yerine milletin acılarından polemik devşiren muhalefete rağmen bizler AK PARTİ olarak “Türkiye Yüzyılı” ideallerimizden ve...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Günlerce hastalar yerlerde yattı, soğuktan öldüler.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – ...kararlılığımızdan asla taviz vermeyeceğimizi belirtiyor...

AYLİN CESUR (Isparta) – Önergeyi reddedeceksiniz utanmadan. “Çadır satarız biz, çadır.” de; çadır satanlar!

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – ...Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Otoyol kapandı, otoyol; sen ne anlatıyorsun be? Bari mübarek günde yalan söylemeyin be! Bir kere doğru söyleyin be!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sarıkamış’tan sonra insanlar donarak öldü döneminizde!

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, 14 Mayıs'ta yapılacak seçim güvenliğine dair endişelerin giderilmesi amacıyla 28/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Mart 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

28/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/3/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Daniş Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

28 Mart 2023 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (24426 grup numaralı) 14 Mayıs'ta yapılacak seçim güvenliğine dair endişelerin giderilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 28/3/2023 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurun Sayın Çepni.

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, seçimlere gidiyoruz, seçimlerin sonucunun ne olacağını göreceğiz, seçimlerde beklentilerin ne olacağını da göreceğiz. Ama bütün bu süreçte en çok tartışılan meselelerden bir tanesi de seçim güvenliği meselesidir yani halkın iradesinin gasbedilip edilmeyeceği meselesidir.

Bir taraftan yalan, kara propaganda, eşitsizlik, hamaset koşullarında halkın iradesinin yansımaları engellenmeye çalışılırken bir diğer taraftan da seçim öncesinde ve seçim sırasında yansıyan iradenin hangi yol ve yöntemlerle gasbedileceği kaygısı tartışılıyor. Seçim güvenliği meselesi AKP'li yıllarda tavan yapmış bir mesele çünkü AKP'nin hem seçimlerde hem de diğer bütün politikalarında ortaya koyduğu “ustalık dönemi” diye tarif edilen hırsızlık süreci bunu tartışmayı fazlasıyla gerektiriyor.

Şimdi, siyasi meşruiyet seçimlerle güncelleniyor, buna inanılıyor fakat gelin, görün ki eşitsizliklerle donatılmış bir seçim sürecinde neyin ne olacağını yine halkın kendisi belirleyecek. Bugün de HDP seçim sürecine parti kapatma şantajı, gözaltı, tutuklama terörü ve kumpas davalarıyla girmeye çalışıyor. Şimdi, böylesi bir eşitlikten bahsedilebilir mi? Seçim öncesinde eşit çalışma koşullarının olmadığı bir süreçte eşit yarıştan bahsedilebilir mi? Örneğin, 2017'de, Anayasa referandumunda AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan “Atı alan Üsküdar'ı geçti.” demişti ve mühürsüz oylar sayılmıştı. Yine, 2018 seçimlerine OHAL koşullarıyla girmiştik, kayyum atanan belediyelerin tüm imkânları iktidar tarafından kullanılmıştı. Yine, sandık birleştirme yöntemiyle 200 bine yakın yurttaşımızın, insanımızın iradesi gasbedilmişti, yönlendirilmeye çalışılmıştı, tehdit edilmişti. Tüm medya organları iktidarın borazanı olarak kullanıldı, kullanılmaya çalışılıyor ve sadece kullanılmakla yetmiyor, diğer muhalif partilerin manipülasyonu, engellenmesi, onların yok sayılması üzerine de yayınlar yapıyor.

Evet, bu ülkede seçim sadece oy atmaktan ibaret bir çalışma değildir ve 1 oy, sadece 1 oy değildir bu coğrafyada çünkü bu coğrafyada en basit demokratik talepler için bile bir mücadele etmek gerekir. Seçim, seçim günü öncesinde kazanılabilecek bir süreçtir. Evet, seçimin, seçim sandığından çıkan sonuçların korunması için dahi bir halk iradesine ihtiyaç vardır, bunun için halk örgütlenmesine ihtiyaç vardır.

Evet, biz bugün bu tartışmaların yapılması gerektiğini düşünüyoruz ve buradan bu Meclise çağrı yapıyoruz: Gelin, bunun için genel görüşme açalım; eğer “Bu konuda hiçbir problem yok.” diyorsanız bunu gelin, görüşelim. Halkımıza da şu çağrıyı yapıyoruz: Tüm engellemelere rağmen, tüm yalan manipülasyonlara rağmen halkımızın iradesinin yansımaları için elimizden ne geliyorsa yapacağız ve halkımıza çağrımız, iradelerine sahip çıkmasıdır. AKP’nin yaymaya çalıştığı o karanlık atmosferin karşısında halkımızın iradesinin gerçekleşeceğine inancımızı buradan bir kez daha yineliyoruz.

Evet, HDP olarak seçimlere bileşenimiz Yeşil Sol Partiyle gireceğiz, birleşik halk iradesini YSP’yle Meclise taşıyacağız. İktidarın tek seçim politikası HDP’yi susturmak, engellemek, halk iradesini yok saymak ise o zaman yapılması gereken tek şey bu halk iradesine sahip çıkmaktır; HDP etrafında, YSP etrafında, Yeşil Sol Parti etrafında kenetlenmektir. Yeşil Sol Partiye verilen her oy savaş politikalarına karşı verilmiştir. Yeşil Sol Partiye verilen her oy kadın cinayetlerine karşı verilmiştir. Yeşil Sol Partiye verilen her oy emeğin gasbına, sömürsüne karşı verilmiş oydur ve Yeşil Sol Partiye verilen her oy doğanın talanına karşı verilmiştir ve mülteci düşmanlığına karşı verilmiştir. Gelin, hep birlikte halk iradesini bir kez daha güçlendirelim ve faşizme karşı, sömürüye karşı hep birlikte omuz omuza kazanalım.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubumuz adına konuşacağım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, ülkeyi uçurumun eşiğine getiren AKP iktidarları yeni bir seçimin arifesinde türlü türlü düzen ve hilelerle seçimi aşırıya gayret ediyor. Seçim aslında AKP için bitmiştir, kaybedecekleri kesindir fakat seçimi sulandırarak, sahte seçmen, mükerrer seçmen, evrakta sahtekârlık, partizan memurlar, Goebbelsyen metotlar, tehditler, şantajlar, iftiralar, ekonomik güç odaklarının zorlanması ve daha sayılabileceğimiz birçok usulsüzlük, yolsuzluk ve sapıtma planları beklenmektedir.

Değerli arkadaşlar, demokrasiyi kötü amacına ulaşmak için bir tren olarak gören zihniyet, adil bir seçim yaptırılabilir mi? Elbette yaptıramaz. Sapkınları saflarına katanlar, mafyaya itibar edenler, Ankara’nın göbeğinde cinayet işleyenler, siyasetçileri, yazarları, basın mensuplarını darbedenler, toplantıları basanlar demokratik bir yarış arzusu içerisinde olabilir mi? Şunu diyebiliriz: Örgütlü cehalete ve yaygın sefaletle yaslanarak kalıcı olmak isteniyor. Evet, bize düşen görev devleti gasbederek milleti esarete mahkûm edecek bir zihniyeti tarihin mezarlığına gömmektir; yeniden, Türkiye Cumhuriyeti’ni millî, demokratik bir devlet olarak inşa etmektir.

Değerli arkadaşlarım, buradan yetkilileri uyarıyorum: Yurt dışı oylarda yapılacak usulsüzlükler, sahte seçmen tanzimi, yabancıların oy kullanması, depremzedelerin durumu başınıza iş açabilir. Depreme “Allah’ın lütfu.” diyerek seçim için bir istismar hesabı yapanlar ne rezil insanlardır! Seçimleri hileyle, sahtekârlıkla, şaibe ve yolsuzluklarla asla alamayacaksınız.

Seçim güvenliği sağlanmadan seçim yapmanın bir anlamı da yoktur. Tersinden okursak seçim güvenliği olmasa diktatörlük olur, en hafifiyle otokrasi olur. O hâlde, arkadaşlar, bize düşen seçim güvenliğini sağlatacak millî iradeyi hâkim kılmaktır. Bunu yapacak güce ve imkâna sahibiz. İYİ Parti ve Millet İttifakı olarak her sandığı gözlem altında tutacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı propaganda başkanlığının her türlü saptırmalarına karşı kamuoyunu bilgilendireceğiz. Biz parmak boyası teklifi yaptık ama YSK'den ret geldi; bunları bir kenara not ediyoruz.

Sonuç: Herkes için geçerli olan seçim güvenliği Türkiye'nin güvenliğidir; seçim güvenliği yok ise kazanılacak bir seçim de yoktur diyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu.

Buyurun Sayın Kayışoğlu.

CHP GRUBU ADINA NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve ekran başındaki vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Evet, seçim güvenliği üzerine konuşacağım. Seçim güvenliği 85 milyon için, hepimizin geleceği için çok önemli; sadece seçim günü için değil, öncesi için de çok şey yapmak gerekiyor. Önergenin gerekçesinde vardı, arkadaşlar da biraz değindiler; ben burada geçmişe hiç değinmeyeceğim; yapılan usulsüzlükler, haksızlıklar, İstanbul seçimlerindeki 1 zarftaki 3 oyun kabul edilip 1'inin kabul edilmemesi vesaire. Şimdi önümüze bakalım diyorum ve ben buradan bütün seçmenlere, vatandaşlarımıza Cumhuriyet Halk Partisi olarak ne yaptığımızı, ne yapacağımızı ve kendilerinin ne yapması gerektiğini anlatacağım. Genel Merkezimizde Bilişimden Sorumlu Genel Başkan Yardımcımız Onursal Adıgüzel ve Yurt Dışından Sorumlu Genel Başkan Yardımcımız Sayın Bülent Tezcan ve onların çok değerli ekipleri bütün süreci takip ediyorlar. Tabii, bütün örgütlerimizle beraber sandık görevlilerimizi bildiriyoruz, an an bütün süreci takip ediyoruz. Herkes müsterih olsun, herkes mutlaka oyunu kullansın. Şöyle söyleyeyim: 57 bin okulda oy kullanılacak, bunun 31 bini köy okulu.

Öncelikle, buradan gençlere seslenmek istiyorum: Değerli gençler, okullarda sandık sonuçlarını sisteme girmek için teknolojiyle çok haşır neşir olan gençler, lütfen, bilişim sorumlusu olarak partimize başvurup görev alsınlar diyorum.

Şunu söyleyeceğim -aslında telefonu alacaktım yanıma, unuttum, kullanmadığımız için- şimdi 60 milyon -ortalama söylüyorum, yuvarlıyorum- seçmen oy kullanacak. Ben bugün sisteme girdiğimde, YSK'nin sistemine, 6 milyon civarı bir seçmen sorgulaması yapılmış, onu gördüm. Öncelikle, bütün seçmenlere -yurt içi, yurt dışı seçmenlere- sesleniyorum: Lütfen sisteme girin ve hanenizde oy kullanacakları tespit edin, bir anormallik görürseniz lütfen hem bizim partimizin ilçe başkanlıklarına hem de seçim kurullarına başvurun diyorum.

Yurt dışıyla ilgili yaptığımız tespitler şunlar: Bazılarının seçmen kaydı düşmüş, bu yüzden mutlaka tespit yapılсын. Dışişleri Bakanlığına da buradan sesleniyorum: Konsolosluklarda yapılan başvurular sisteme hemen işlemiyor dolayısıyla bu sorunu Dışişleri Bakanlığının çözmesi lazım.

Deprem bölgesiyle ilgili yaptığımız tespitlerde şunu gördük: Deprem bölgelerinde ağırlıklı olarak kayıtlar yerlerinde duruyor. Eğer depremedeler seçim günü kendi şehirlerine dönmeyeceklerse mutlaka ve mutlaka 2 Nisana kadar seçim kurullarına başvurun lütfen kayıtlarını alsınlar diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) - Şimdi ilk iş herkes YSK'nin sitesine girsin, kaydını kontrol etsin.

Evet, medya gücü, kamu gücü, devlet gücü, her ne olursa olsun, biz bu milletin gücüne güveniyoruz; depremde de gördük, iktidardan daha örgütlü, daha mücadeleci, milletimizin kararlı iradesi her türlü soruna çözüm buluyor. Seçim günü de hem partililerimizle, hem gönüllülerle, hem de barolarla ıslak imzalı tutanakları alarak oylarımıza sahip çıkacağız ve bu seçimi mutlaka ama mutlaka kazanacağız. Sana söz diyorum Türkiye'm, yine bahar gelecek.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Yozgat Milletvekili Yusuf Başer.

Buyurun Başer.

AK PARTİ GRUBU ADINA YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Başı rahmet, ortası mağfiret, sonu ebedî azaptan kurtuluş olan mübarek ramazanışerifin 6'ncı gününde ramazanışerifinizi tebrik ediyorum.

Depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum; vatandaşlarımızın acısını yürekten hissediyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, AK PARTİ Hükûmeti ve Cumhuriyet İttifakı olarak deprem yaralarını inşallah saracağız, depremde yıkılan şehirlerimizi tarihî kimliğine ve kültürel mirasına uygun bir şekilde inşallah yeniden inşa edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye 14 Mayıs'ta tarihî bir seçime gidiyor. Türkiye'de seçimler serbest, eşit, tek dereceli ve genel oy esasına göre oyların sayımı, dökümü ve tutanaklara bağlanması açık olarak Yüksek Seçim Kurulu gözetiminde ve yönetiminde yapılmaktadır. Yüksek Seçim Kurulu SİPPORT üzerinden seçmen listelerini, seçim sonuçlarını ve Yüksek Seçim Kurulu evraklarını, seçime katılan tüm siyasi partilere anlık olarak vermektedir. Seçim kanunlarımız seçime katılan siyasi partilere de birtakım haklar ve görevler yüklemektedir. Yüksek Seçim Kurulunda; yurt içi, yurt dışı seçim ve sandık kurullarında en son milletvekili seçiminde en fazla oy almış 5 siyasi partinin de temsil hakkı bulunmaktadır. Siyasi parti temsilcileri ve üyeleri de yapılan seçimin iş ve işlemlerinde katkı sunmaktadırlar, denetimini de bizatihi kendileri yapmaktadır.

Seçim güvenliğinin sağlanması hususunda seçmenin üzerine baskı ve tehdidi önlemek amacıyla kolluk kuvvetlerimizin de tedbir alması tabiidir. AK PARTİ olarak -temel amacımız- hiçbir hile hurdanın olmadığı, millî iradenin sandığa tastamam yansıdığı bir seçim olsun istiyoruz. AK PARTİ olarak millet iradesinin dışında hiçbir güç tanımadık, bundan sonra da tanımayacağız.

Aziz milletimizin 14 Mayıs seçimlerinde de yönetme yetkisini Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Cumhuriyet İttifakı'na vereceğinden asla şüphemiz yoktur. Aziz milletimiz kukla bir Cumhurbaşkanı üzerinden ülkeyi idare etmek isteyenlere, darbe şakşakçılarına, terör ve terörist sevicilerine artık "Yeter!" diyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

YUSUF BAŞER (Devamla) – Türkiye düşmanlarına, eski Türkiye sevdalılarına geleceğini tayin hakkını milletimiz bırakmak istemeyecek, vesayet odaklarına rağmen Türkiye Yüzyılı'nı aziz milletimizin evlatları ve Cumhuriyet İttifakı'yla inşallah birlikte başaracağız. Allah'ın yardımıyla, milletimizin desteğiyle, gençlerimizin umutlarıyla ayağa kalktık, bugünlere geldik, yarınlarla birlikte

yürüyeceğiz inşallah. Tarihi 14 Mayıs seçimlerinin aziz milletimize ve Türkiye'mize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Vatandaşı etten, süttten, soğandan, ekmekten mahrum ettiniz; aç koydunuz, aç!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, hatip isim vermedi ama seçimde bütün muhalefeti kastederek -yani öyle söyledi cümlesinde- “Onlara yol vermeyecektir.” dedi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Teröristlere söyledi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşma diye düşünüyoruz ama yerimden de söz alabilirim.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ya, böyle sataşma mı olur ya!

BAŞKAN – Bir sataşma değil.

HÜDA KAYA (İstanbul) – “Çakma Cumhurbaşkanı.” dedi ya!

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ya, değil ya!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ben kimseye bir şey söylemedim Başkanım.

BAŞKAN – Yani yerinizden bir dakika söz vereyim ama bir sataşmaya da mahal vermeyin lütfen.

Buyurun, sadece bir dakika.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Yozgat Milletvekili Yusuf Başer'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, evet, 14 Mayıs'ta iktidarın bu yaptıklarının tamamının hesabı sorulacak. Terör seviciliklerinin de terör örgütlerini kendi içlerinden çıkarmalarıyla da Hizbullah terör örgütüyle -onların deyimiyle- yaptıkları iş birliğinin de hesabını verecek. Hizbullah'la bizzat AKP iktidarı anlaşarak, AİHM kararını gerekçe göstererek bütün tutukluları ve hükümlüleri serbest bırakmıştır. Gelsinler, bize tek bir Hizbullah tutuklusunu var diye söylesinler, tek bir Hizbullah tutuklusunu. Bugün anlaşma HÜDA PAR'la değil bizzat Hizbullah'ladır. “FETÖ” dedikleri cemaat de bizzat kendi aralarından ayrılıp gitmiştir, onları da terör örgütü ilan etmişlerdir. Bu kadar çok terör örgütü üreten başka bir iktidar olmamıştır gerçekten.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, 14 Mayıs'ta yapılacak seçim güvenliğine dair endişelerin giderilmesi amacıyla 28/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Mart 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, AFAD'ın ve iktidarın 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli deprem sonrasındaki faaliyetlerinin araştırılması amacıyla 9/2/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 28 Mart 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

28/3/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 28/3/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, AFAD'ın ve iktidarın 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli deprem sonrasındaki faaliyetlerinin araştırılması amacıyla 9/2/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3912 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 28/3/2023 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ali Öztunç.

Buyurun Sayın Öztunç.

CHP GRUBU ADINA ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Depremın üzerinden elli gün geçti, elli gün sonra benim Meclise ilk gelişim. Malum, merkez üssü Kahramanmaraş'tı, benim vekili olduğum şehir. Çok büyük acılar yaşadık, çok büyük sıkıntılar yaşadık; yaşamaya devam ediyoruz, çok sıkıntılı günlerden geçtik maalesef. Defalarca uyarımiştık, ben 2020 yılında Elâzığ depreminden sonra bu kürsüde bir konuşma yapmışım ve demişim ki: “Kahramanmaraş deprem bölgesi, fay hattı var, her an kırılabilir; her an sıkıntı olabilir. Şüphesiz ki buna engel olma şansımız yok ama en azından bir yapı stoku çıkarılabilir, en azından binalara güçlendirme yapılabilir, başka bir şeyler yapılabilir; ben bilmiyorum, uzmanı değilim ama bir şeyler yapılabilir, bir şey yapmamız gerekiyor.” Böyle uyarımiştık ama dinlememişti kimse. Hatta o dönem Kahramanmaraş'ın Büyükşehir Belediye Başkanı demişti ki “CHP zihniyeti, korkutuyor.” ama başımıza geldi, maalesef geldi başımıza. Yine o dönem “Maraş Necip Fazıl Şehir Hastanesinin yapıldığı yer yanlış, fay hattı üzerinde, burası olmaz.” diye uyarımiştık, dinlemediler, yapıldı, yıkıldı büyük oranda. Yine AFAD binası... “Ya, AFAD'ın binası, deprem fay hattı üzerinde, olmaz.” demişim, yırtınmışım, çırpınmışım, yine dinlememişlerdi. Depremde ilk yıkılan AFAD'ın binası oldu, deposu oldu. Yani düşünabiliyor musunuz, AFAD deposu depremde ilk yıkılan yer çünkü yeri yanlış, zemin etüdü yapılmamıştı, fay hattı üzeriydi. Bunlar yaşandı, ben suçlamak için söylemiyorum, bundan ders çıkartmamız gerekiyor ama artık bundan bir ders çıkartıp önümüzdeki süreçte yanlış yapmamamız gerekiyor. Görüyorum ki maalesef yine yanlışlıklar yapıyor.

Bakın, Kahramanmaraş merkezde geçtiğimiz günlerde Sayın Bakan Yardımcısının da olduğu toplantıydı -Fatma Varank, ismini yanlış hatırlamıyorsam- AK PARTİ vekilleri de vardı, hep beraber, Vali Bey, bir toplantı yaptık; yeni şehir nereye kurulacak? Bahsedilen yerlerden, mesela “Çınarlı köyü” diye bir köy vardır bizde, Çınarlı köyüne 80 bin konut... Ya, olmaz, taş üstünde taş kalmadı bu köyde. O köy, fay hattının tam üzerinde. Efendim, hazine arazisi var orada, ya, hazine arazisi olabilir de burası

deprem bölgesi, burada fay hattı var, burada yapılmaz. Anlatmaya çalışıyoruz ama ne kadar dinler Hükümet, en azından kırk sekiz, elli gün var seçimlere, bu süreçte dinleyip belki bu konuda ciddi adımlar atarlar, belki dur diyebilirler çünkü gerçekten bir cana bile kıyamıyor insan.

Bakın, ben depremde Maraş'ta idim, günlerce kaldım. Ya, şimdi, az önce Genel Kurula girdim, baktım, aynı tas aynı hamam yani yine aynı şeyler konuşuluyor; muhalefet bir şey söylüyor, iktidar başka bir şey söylüyor, o ona laf atıyor, öbürü öbürüne başka bir şey söylüyor.

HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Sizinkiler hiç değişmiyor!

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Halilciğim, hepsi aynı, herkes aynı, iktidar da aynı, siz de aynısınız. Bizimkiler muhalefet görevini yapıyorlar ama sizin biraz tahammül etmeniz gerekiyor.

Bakıyorum, yine maalesef tartışmalar sürüyor ama 50 binin üzerinde insan öldü arkadaşlar. Benim çok akrabam öldü, binlerce komşum, arkadaşım, dostum, yakınımız rahmetli oldu. Bakın, 2 aylık bebeği ben ellerimle çıkardım enkazdan, 2 aylık bebeği! Annesini çıkaramadım, gözlerimin içine baka baka öldü kadın çünkü kimse yoktu, o enkazı kaldıracak gücümüz de yoktu, vinç lazımdı ama yoktu. İlk iki gün, üç gün hiçbir şey yoktu, AFAD da yoktu, Kızılay da yoktu. Belediyeler geldi. AK PARTİ'li, CHP'li, hepsine teşekkür ediyorum hiçbir ayırım yapmadan. Allah'tan belediyeler varmış ki gelmişler; orada gıda verdiler, yemek verdiler, çorba verdiler. Vinçler geldi, itfaiye personeli geldi ama o görevi yapması gereken AFAD yoktu, gerçekten yoktu, vallahi de yoktu, billahi de yoktu. Bu da bir ders çıkarılması gereken bir konu bence. Dikkat etmemiz gerekiyor. “Bir büyük deprem olduğu zaman ne yapılabilir?” diye özellikle dikkat etmemiz gerekiyor. Arama kurtarma çok eksikti. Ankara Büyükşehir Belediyesinin İtfaiyesi depremden üç saat sonra havalimanından Maraş'a gidecekti; uçağa bindirildiler 250 personel araçlarıyla, aletleriyle birlikte, bir süre sonra yarısı indirildi. Gerekçe: Sayın Bakanların korumaları gidecekmiş. Ya, olmaz. O 250'nin yarısı geldi yani 110 personel geldi. Ankara Büyükşehirin itfaiye erleri -ki çok da başarılılar yani bu dönem de işe girmemişler adamlar, geçmiş dönemde başlamışlar- çok yetenekliler gerçekten, bire bir çalıştım enkazlarda onlarla, 309 can kurtardılar, biliyor musunuz? Demek ki hepsi gelseydi -yirmi dört saat geç geldiler- belki 50 can daha kurtarabilirlerdi, 50 insanı daha yaşamda tutabilirdik çünkü depremin ilk anında ne kadar kurtarabilirseniz o kadar avantajlı hâle geliyorsunuz, zaman geçtikçe aşağıdan çıkartma şansınız kalmıyor; bunu bire bir yaşadık, gördük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Velhasılkelam, eksiklikler oldu, yanlışlıklar oldu. Bir daha söylüyorum, muhalefet yapmak için söylemiyorum ama bundan sonra böyle bir sorun yaşadığımızda, bir afetle karşılaştığımızda en azından daha hazırlıklı olmamız gerekiyor. Bu sadece benim görevim, milletvekilinin görevi değil; bu, kamu kuruluşlarını yönetenlerin de görevi.

Kızılay deyince benim aklıma çocukluğumdan bu yana çadır, battaniye, kan gelirdi. Bu deprem bölgesinde biz Kızılaydan çadır görmedik, vallahi görmedik, hâlâ çadır ihtiyacı var. Bana gelen her 100 telefonun 95'i vallahi de billahi de çadır... Vatandaş çadır istiyor arkadaşlar, yok çadır. Siz bakmayın “Çadır kentler kurduk, sıkıntı yok, eksik yok.” denilmesine.

Son sözün bu olsun: Feryat ediyoruz, Maraş'ta çadır eksiki var, çadır istiyoruz. Allah aşkına elinizi vicdanınıza koyun, vicdanlı davranın, Allah aşkına Maraş'a biraz, 3-5 bin çadır gönderin diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin AFAD hakkındaki grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, samimi bir Müslüman ve ilahiyatçı bir kardeşiniz olarak Diyanet İşleri Başkanlığımızın depremle ilgili yaptığı çalışmaları, verdiği hutbelerin muhtevasını detayıyla inceledim. Bu kapsamda, geçtiğimiz hafta Diyanetin “Ramazan ve Dayanışma” başlıklı hutbesine üzülererek ve utanarak şahit oldum, dinledim; bu şerefli kürsüden de soruyorum: Allah aşkına, depremezeder için kalıcı konutların yapımına başlandığının reklamını yapmak ve devlet tarafından ihale edilerek ücreti ödenen konutlara yardım talep etmek ne zamandan beri cuma hutbesinin konusu oldu? Devletimizi ve yüce dinimizi düşürdüğünüz durumun farkında mısınız? Devletimiz dilenci mi, sadakaya mı ihtiyacı var? Diyanetin görevi İslam’ın evrensel mesajını anlatmak değil mi? Bu kürsüden defalarca haykırdım ve tekrar söylüyorum: Diyaneti siyasallaştırmayınız ve Diyanetten elinizi, eteğinizi çekiniz. Sizin bu çarpık politikalarınız yüzünden inançlı, samimi Müslümanlarımız ya cumadan veya cuma hutbesini dinlemeden camiden çıkıp gidiyor.

Sayın milletvekilleri, ülkemiz daha önce de büyük bir depreme şahit olmuştu. 17 Ağustos 1999’da meydana gelen depremde benim de içinde yer aldığım 57’nci Hükümet hem ordusu hem milletiyle birlikte çok zorlu ama bir o kadar da başarılı bir sınav vermişti. Henüz depremin ilk yirmi dört saati daha dolmadan 24 bin askerimiz bölgedeki enkazların başındaydı. Mehmetçik’imizin tecrübesi ve dönemin Bayındırlık Bakanı Sayın Koray Aydın’ın cesur ve ilkeli siyaseti sayesinde 1999’daki depremin olumsuz etkileri de en aza indirilmişti. Bunlara hep birlikte şahit olmuştuk.

Arkadaşlar, 1999’daki depremin üzerinden tam yirmi dört yıl geçti. Bu süreçte sizler ne yaptınız? Depreme hazırlık yapıp tecrübe kazanmak yerine her kurumda yaptığınız gibi afete müdahale için 2009 yılında kurduğunuz AFAD’ı da yandaşlarınızın kadrolaştığı yer hâline getirdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – 2009 yılında kurulan stratejik bir kurumun ardından on dört yıl geçmesine rağmen hâlâ uzman personel eksliği, donanım ve cihaz eksikliği ve standartlaşmış bir müdahale planı eksik olur mu?

Sayın milletvekilleri, üzülererek söylüyorum ki depremde vefat eden 50 binin üzerindeki insanımızın vebali iktidarınızın üzerindedir. İktidar taşıdığı vebalin farkında olduğu içindir ki maalesef devletimizi helallik isteyen bir kurum hâline getirmiştir diyerek Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan.

Buyurun Sayın Paylan.

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bir devletin, kamu otoritesinin gücü olağanüstü günlerde belli olur, olağanüstü günlerde bir devletin gücünü test edersiniz. İşte, bir deprem bu anlamda olağanüstü bir olaydır ve maalesef bu depremde devletin yurttaşını enkaz altında bırakmayacak bir düzen kurmadığını ve enkaz

altında olanları kurtaracak bir mekanizmasının da olmadığını gördük. Bir afet planımız yoktu değerli arkadaşlar. Şapkeyi önümüze koyup düşünelim; 1999’da, Marmara depreminde de bir afet planımız yoktu ama şimdi çok daha vahim bir durumdaydık çünkü şehirlerimizi ranta kurban etmiştik; bilimin ışığında değil, rantın ışığında şehirler kurmuştunuz ve bunun sonucunda yurttaşlarımız enkaz altında kaldı.

Değerli arkadaşlar, 50 binden fazla yurttaşımızı kaybettik, yüz binlerce insanımız yaralı, milyonlarca insan şehirden oldu. 1999’da “Ders çıkaralım.” demiştik, çıkarmadık, şimdi bu afeti yaşadık. Şimdi, Türkiye’nin siyaset kurumu ya bu durumdan bir ders çıkarıp gereken tedbirleri alacak ya da bir sonraki hükümet de gelecek, üç yıl sonra, iki yıl sonra bir deprem daha olacak, birileri çıkacak bu kürsüye “Kader planı. Allah bizi affetsin, helallik istiyoruz.” diyecek. Hangisi doğru değerli arkadaşlar? Yapmamız gereken, bir afet planımızın olması ve afet planımızın da bir hekimde olduğu gibi, bir hekimden beklediğimiz gibi, koruyucu hekimlik temelinde olmasını beklememiz arkadaşlar; koruyucu hekimlik yani deprem güvenli şehirler yaratma hedefimiz olması lazım. Sayın Cumhurbaşkanı ne dedi? “Böyle bir afete hazır olmak mümkün değildir.” dedi. Doğru söyledi. Bakın, doğru söyledi diyorum; kurtarma anlamında çok daha fazla şey yapılabilirdi, bundan hiçbir şüphe yok ama on binlerce bina yıkılmışken on binlerce kurtarma ekibi yaratmak mümkün değildir ama afetten önce o on binlerce binayı inceleyerek, çürük olanlarını güçlendirerek, dönüştürerek yurttaşlarımızın hayatını kurtarmak mümkündür. Bunun için, şimdi, yasal düzenlemeler yapmalıyız, bu yasal düzenlemelerle, koruyucu hekimliği esas alan deprem güvenli şehirler yaratmalıyız. Ne yapmamız lazım? Binaların sahiplerinin başvuru şartı ortada olmadan kamu bir yasa çıkaracak, depremde birinci derece öncelikli bölgelerden başlayarak kamu eliyle, resen o binalar incelenecek; yıkılması gerekenler yıkılacak, güçlendirilmesi gerekenler güçlendirilecek, bundan başka bir şey yok. 27’nci Dönem milletvekilleri olarak bu millete verebileceğimiz en büyük hediye budur değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ATAY USLU (Antalya) – Gelin, kentsel dönüşüme destek verin.

GARO PAYLAN (Devamla) – Partilerüstü bir şekilde, hep beraber değerli arkadaşlar, gelin, bir daha “kader planı” dememek için, bir daha “Allah bizi affetsin.” dememek için, gelin, AKP’liler, MHP’liler, CHP’liler, İYİ Partililer, HDP’liler hep beraber bu yasayı çıkaralım. Dar durumda olan yurttaşlarımızın binalarını biz yapalım.

ATAY USLU (Antalya) – Kentsel dönüşüm istemeyenlere sözünüz var mı?

GARO PAYLAN (Devamla) – Durumu iyi olan yurttaşlarımızın binalarını birlikte yapalım, güçlendirelim ve bir daha hiçbir yurttaşımız için “kader planı” demeyelim. İstanbul deprem bekliyor. Bak, yarın İstanbul’da deprem olursa iddiayla söylüyorum: Bu, Türkiye için bir beka meselesi olur. Maraş’ta kolumuz, bacağımız kırıldı, İstanbul’da kalbimizi kaybederiz değerli arkadaşlar; bu bir beka meselesidir. İstanbul’la ilgili, İzmir’le ilgili, Erzincan’la ilgili, Manisa’yla ilgili koruyucu hekimliği yapalım. Bunun için de yasal düzenlemeye ihtiyaç var, deprem güvenli şehirleri yaratalım, altyapılarını güçlendirelim, telekomünikasyonlarını güçlendirelim, enerji altyapılarını yedekleyelim ve kurtarma ekiplerini kuralım değerli arkadaşlar.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Mustafa Yel.

Buyurun Sayın Yel.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA YEL (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerde hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Tabii, mevcut durumu yorumlayabilmek için kıyaslamak ve diğer depremlerle, büyük depremlerle içinde bulunduğumuz durumu kıyaslamamız gerekiyor. Şöyle ki: Hiroşima atom bombasının 15 trilyon jul gücünde olduğunu düşünürsek 7 büyüklüğündeki Haiti depremi 2,1 katrilyon jul enerji üretmiştir. Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerde ise 30 katrilyon jul değerinde bir enerji açığa çıkmıştır ve aynı zamanda bir Hollanda büyüklüğünde, yaklaşık olarak 120 bin kilometrelik bir alanı kapsayan, 15 milyon insanımızın etkilendiği, 11 il ve 62 ilçenin etkilenmiş olduğu bir depremden bahsediyoruz. Tüm bu büyüklüklerine rağmen, Hükümetimiz, AFAD ve diğer tüm STK'lerle beraber devletimiz depremin ilk anlarından itibaren depremzedelere yardıma koşabilmek için büyük bir mücadele geliştirdik. Bizler de Antalya Milletvekili Sayın Atay Uslu'yla beraber AFAD'da koordinatör milletvekili olarak görev aldık ve bizzat şahit olduğum üzere devletimiz tüm imkânlarını hem özel sektörle, devletin kamu kaynaklarıyla beraber deprem bölgesine acilen sevk ettik.

Söz gelimi, Türkiye'de araç takip sistemine kayıtlı olan 33 bin tane iş makinesi vardır, bu 33 bin iş makinesinden de 930 tanesi vinçtir. Bu vinçlerin hepsi anında ilk üç gün içerisinde deprem bölgesine gönderildi. Yine, 15 bin adet diğer iş makinesi de ilk bir hafta içerisinde deprem bölgesinde çalışmaya başladı.

Ve yine, çadırla ilgili olarak değerli arkadaşlar, çadır konusunda da ülkemiz dünyada en fazla afet çadırını tedarik eden ve üreten ülke konumundadır. Depremin ilk üç gününde 172 bin çadır afet bölgesine gönderildi. Bunların yetmediği görüldüğü gibi, dünyanın diğer ülkelerinden de bu işte uzman olan ülkelere de araştırma yapılarak, Pakistan ve Bangladeş başta olmak üzere, oralarından da gelen çadırlarla beraber totalde 374 bin çadır deprem bölgesine ilk hafta içerisinde sevk edildi ve aynı zamanda şunu ifade etmek istiyorum: Bizim 37 bin enkazımız var, uluslararası standartlara göre bir deprem enkazına müdahale edebilmek için 7 ile 10 kişi arasında çalışması gereken ekipler olması gerekiyor. Buradan yola çıkarak birkaç katlı binada da en az 4 tane ekibin çalışması gerekmektedir ki bizim yaklaşık olarak 1 milyon 480 bin kişiye enkaz ekibi olarak ihtiyacımız vardı. Sayın Cumhurbaşkanımızın bahsetmiş olduğu "Böylesine büyük bir felakete hazırlıklı değildik." sözündeki temel faktör buydu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA YEL (Devamla) – Bu anlamda, depreme hazırlık konusunda planlarımız da mevcut, bu anlamda, ekiplerimiz de inşallah bundan sonraki zamanda da artırılarak devam edecek ve umuyorum ki Allah bir daha, bundan sonra böyle felaketler hiç kimseye, ülkemize ve insanlığa göstermesin diyor, hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER

1.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, (2/4025) esas numaralı 15/5/1959 Tarihli ve 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna Geçici Madde Eklennesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/206)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/4025) esas numaralı 15/5/1959 Tarihli ve 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna Geçici Madde Eklennesine İlişkin Kanun Teklifi'min Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 37'nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasını arz ederim.

Cavit Arı

Antalya

BAŞKAN – Önerge üzerine teklif sahibi olarak Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı konuşacaktır.

Buyurun Sayın Arı.

Süreniz beş dakikadır.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; 28 Temmuz 2021 tarihinde, bildiğiniz gibi, Antalya Manavgat ilçesinde çok büyük bir orman yangını meydana geldi. Bu yangın Manavgat yangını olarak anılmakla birlikte Alanya, Akseki Gündoğmuş, İbradı ilçelerimize de sıçrayarak o ilçelerimizdeki birçok ormanlık alan yandı ve yine çok sayıda ev yanarak zarar gördü. Yaklaşık olarak 1.350 ev, 750 ahır bu yangından zarar gördü, hayvanlar da yine yangından zarar görerek telef oldular.

Şimdi, böyle bir süreçte Manavgat bölgesinde ve diğer ilçelerdeki ormanlık alanlar ihaleyle satıldı, Orman Bölge Müdürlüğü tarafından yapılan ihalede satıldı. Şimdi, bir taraftan, evleri yanan vatandaşın TOKİ aracılığıyla evin yüzde 50 bedelini iktidar talep etti; yüzde 50'sini TOKİ, geri kalan yüzde 50'sinin de vatandaşın alınacağı ifade edildi. İnşaatlara başlandı ancak vatandaş kaç para ödeyeceğini bilmedi; vatandaşa açık sözleşmeler imzalatıldı, kaç para ödeyeceğini bilmeden bugünlere gelindi. Şimdi, evlerin bir kısmı teslim edildi ancak hâlâ kaç para ödeyeceği ifade edilmedi. Şimdi, bizim kanun teklifimiz de “Bölgede satılan orman ağaçlarından, bu yangın nedeniyle satılan orman ağaçlarından geri kalan yani yüzde 50 olarak vatandaşın alınması gereken para buradan karşılsın.” şeklinde çünkü süreçte o ormanlık alanı kontrol eden, koruyan, kollayan köylerimiz var. İşte “Vatandaşlarımızın ödeyeceği para buradan karşılsın.” şeklinde bu kanun teklifimiz.

Değerli arkadaşlar, her ne kadar biz bu kanun teklifini 2021’de vermiş isek de aslında konu güncel bir konu. Bugün depremde çok sayıda vatandaşımız vefat etti, kaybettik, çok sayıda yaralımız var. Bununla birlikte, depremde yıkılan ve ağır ya da orta hasarlı 820 bin civarında yine bina söz konusu. İktidar diyor ki: “Binaları biz yapacağız ve bunun karşılığında iki yıl ödemesiz, yirmi yıl vadeli ev satacağız.” Genel Başkanımız ve 13’üncü Cumhurbaşkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu da diyor ki: “15 Mayıs’tan sonra, yıkılan ev kiminse eviyle birlikte binasını tamamlayacağız, anahtarını teslim edeceğiz, beş kuruş da para almayacağız.” Bu arada depremden bugüne elli bir gün geçti, enkazın neredeyse tamamı daha ortada duruyor, çadır sorunu çözülmemiş, konteyner sorunu çözülmemiş. Şimdi siyaseten, seçime dönük, seçim malzemesi yapmak adına “Konut ve altyapı ihalesi yapıyoruz.” deniyor. Bunlar göstermelik işler; daha enkazı toplayamamışsın, bu temeller nereye atılmış sormak lazım. Hangi teknik incelemeler yapıldı, zemin etütleri yapıldı mı, hangi proje uygulanacak; bunların izahı gerekir. Ama tahmin ediyorum, siyasi malzeme olsun diye atıldığı söylenen temeller olduğunu düşünüyorum. Bunun örneğini de işte size göstereyim: Bakın, Cumhurbaşkanlığı tarafından görkemli bir törenle temelini attığınız Defne Yeni Devlet Hastanesi. İşte, vatandaşlarımızı görsün; bakın, devlet hastanesi temeli. Ve yine Antakya Yeni Devlet Hastanesi temeli; görün, vatandaşlarımızı bunu görsün. Şimdi, değerli arkadaşlar, ya, siz milletin aklıyla alay mı ediyorsunuz, milletle dalga mı geçiyorsunuz? İşte, sizin temel atma vaadiniz bu. Bu halk sizin bu oyununuza gelmeyecek, size sandıkta gereken cevabı verecek.

Geçtiğimiz aylarda TOKİ tarafından emekliye, dar gelirliye, şehit yakınlarına, gençlere satılmak üzere başlatılan Yeni Evim kampanyası vardı. Gerçi bugünlerde unutuldu. “Antalya’da 7 bin konut yapılacak.” denildi; bu inşaatların nereye yapılacağını sordum, hangi taşınmaza, hangi ada parsele yapılacağına dair 24 Ocak 2023 tarihinde sordum, hâlâ bir cevap yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CAVİT ARI (Devamla) – İşte, sizin deprem bölgesine yapacağınız dediğiniz konutlar da bu vaziyette. Böyle göstermelik, sahte temeller ve yine olmayan ada parsele “Yaptık.” denilen inşaatlar.

Sonuç itibarıyla şunu söylemek istiyorum: İnşallah iktidarımızda -şurada bir buçuk ay kaldı- halkımızın sorunlarını biz çözeceğiz. 15 Mayıs’tan sonra yıkılan ev kiminse, binasıyla eviyle tamamını yapacağız, anahtarını teslim edeceğiz, beş kuruş da para almayacağız. Bu çerçevede öncelikle Manavgat’ta evi yanan vatandaşlarımızın ve yine depremde zarar gören vatandaşlarımızın evlerinin ücretsiz yapılmasına dair olan kanun teklifimizin kabulünü arz ve teklif ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş olan doğrudan gündeme alınması önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.25

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.40****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4997) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 435) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 435 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm geçici madde 1 dâhil 26 ila 48’inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sermet Atay.

Buyurun Sayın Atay.

MHP GRUBU ADINA SERMET ATAY (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; (2/4997) esas numaralı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına konuşma yapmak için söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve ekranları başında çalışmalarımızı takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Günümüzün en büyük sorunlarından olan uyuşturucu ve uyarıcı madde bağımlılığı, kişilerin fiziksel ve ruhsal sağlığı ile aile, iş yaşamına ve genel olarak toplumsal düzene büyük zararlar vermektedir. Özellikle, üretimi kolay olan ve bağımlılık yapıcı etkisi daha fazla olan sentetik uyuşturucu ve uyarıcı maddeler insan vücudunu tahrir edip bağımlılık yaratmaktadır.

Uyuşturucu ve bağımlılıkla mücadelenin daha etkin bir şekilde yapılmasını temin etmek amacıyla önümüzdeki kanun teklifi gündeme gelmiştir. Teklifte sentetik uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin imal

(*) 435 S. Sayılı Basmayazı 27/3/2023 tarihli 79’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

ve ticareti suçuna yönelik cezaların caydırıcılığı artırmak amacıyla 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 188'inci maddesine sentetik uyuşturucu türevleri eklenmekte, böylelikle, bu tür maddelerin imal ve ticareti suçuna ilişkin cezaları yarı oranında artırılması sağlanmaktadır.

Teklifle tedavi ve denetimli serbestlik tedbirlerine ilişkin yapılacak işlemler ile şüphelilerin tabi tutulacağı yükümlülükler, uygulamadaki aksaklıklar göz önüne alınarak somutlaştırılmış ve daha belirgin hâle getirilmiştir. Önümüzdeki düzenlemeyle madde bağımlıları hakkında tatbik edilen koruyucu ve tedavi edici yöntemlerin daha etkin bir şekilde uygulanması, madde bağımlılığı bulunan hükümlülerin cezaların infazı tamamlanıncaya kadar bağımlılıktan arındırılmaları ve rehabilite edilerek topluma kazandırılmaları, böylelikle, bağımlılıkla mücadelenin güçlendirilerek aralıksız olarak sürdürülmesi amaçlanmaktadır.

Üzerinde bulunduğumuz coğrafya nedeniyle düzensiz göç hareketlerine maruz kalan, bu hareketlerin sınır aşan özelliğinin olması nedeniyle uluslararası düzeyde iş birliği yapılması zorunlu hâle gelmiştir. Ülkemiz, çevre ülkelerde devam eden savaş ortamı ve coğrafi konumu itibarıyla çoğu zaman transit ülke ya da hedef ülke olarak göçmen kaçakçılığı suçundan doğrudan etkilenmektedir. Önümüzdeki kanun teklifiyle göçmen kaçaklığı suçuyla daha etkin mücadele edilebilmesi ve caydırıcılığın sağlanması amacıyla bu suça verilen cezalar artırılmıştır.

Toplumsal bir sorun olan borçlunun evinin haczi meselesinde, yapılan kanuni düzenlemeyle İcra ve İflas Kanunu'nda değişiklik yapılmakta, konut olarak kullanılan yerin haczinin yapılması icra mahkemelerinin kararına bağlanmaktadır.

Diğer yandan, yapılan düzenlemeyle, haczi caiz olmayan mallar ve haklarla ilgili kanun metninde düzenlemeler yapılarak aile bireylerine ait kişisel eşyalar ile ailelerin ortak kullanımına hizmet eden tüm ev eşyasının haczi yasaklanmaktadır.

Sık sık gündeme gelen ve borçlunun düşük miktarda borcu için tüm mal varlığına haciz konulması sorununun önüne geçilmesi amacıyla önümüzdeki teklifin getirdiği bir düzenlemeyle, borçlunun taşınır ve taşınmaz mallarının, alacaklının alacak miktarını aşacak şekilde haczedilmesinin önüne geçilmiştir.

Avukatlık Kanunu'nda yapılan değişikliklerle avukatların büro kurma giderlerinin karşılanması için uygun şartlarda finansman desteğinin sağlanması, mesleğe yeni başlayan avukatların mali olarak desteklenmesi için mesleğin ilk beş yılında baro keseneğinin alınmaması ve adli yardım sisteminin güçlendirilmesi için adli yardım bürosunun gelirlerinin artırılması hususu da düzenlenmiştir.

Hukuki uyuşmazlıklarda sık sık gündeme gelen ara buluculuk konusunda da önümüzdeki kanun teklifiyle düzenleme yapılmakta, dava şartı olan ara buluculuğun kapsamı genişletilmekte ve taşınmazın devri veya taşınmaz üzerinde sınırlı ayni hak kurulmasına ilişkin uyuşmazlıklar ihtiyari ara buluculuğa elverişli hâle getirilmektedir.

Değişikliklerle, kira ilişkisinden kaynaklanan uyuşmazlıklar, ortaklığın giderilmesine ilişkin uyuşmazlıklar, Kat Mülkiyeti Kanunu'ndan kaynaklanan uyuşmazlıklar, komşu hakkından kaynaklanan uyuşmazlıklar bakımından dava açılmadan önce ara bulucuya başvurulmuş olması dava şartı hâline getirilmiştir.

Ayrıca, bazı ticari iş uyuşmazlıklarıyla ilgili itirazın iptali, menfi tespit ve istirdat davaları da açıkça dava şartı olarak ara buluculuk kapsamına alınmaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yapılan değişikliklerle asliye ticaret mahkemelerinde tek hâkimle ve basit yargılama usulüne göre görülen uyuşmazlıklara ilişkin parasal sınırlar artırılmaktadır.

1512 sayılı Noterlik Kanunu'nda yapılan değişikliklerle sadece mahkemelerin yaptığı delil tespiti davalarının noterde de yapılmasına olanak sağlayan yasal düzenleme önümüzdeki kanun teklifiyle yapılmıştır. Bu düzenleme, mahkemelerin iş üzerindeki yükünü bir nebze olsun azaltmaya yardımcı olacaktır.

Önümüzdeki kanun teklifiyle, Anayasa Mahkemesinin iptal kararları doğrultusunda Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 193, 231 ve 308/A maddelerinde düzenlemeler yapılmaktadır. Makul sürede yargılanma hakkı ile mahkeme kararlarının icrası hak ihlali iddiasıyla Anayasa Mahkemesine yapılmış ve derdest olan bireysel başvuruların ilgilinin müracaatı üzerine 6384 sayılı Kanun'la kurulan Komisyon tarafından incelenmesine bu Kanun'la imkân tanınmaktadır.

İlgili düzenlemenin 26'ncı maddesinde Ceza İnfaz Kanunu'nun 16/A maddesi gereği on yıl ve daha az süreli hapis cezasına mahkûm olan kadın hükümlünün 18 yaşını doldurmamış çocuğunun engeli nedeniyle bakıma muhtaç olması veya ağır bir hastalığa maruz kalması hâlinde infazının bir yıl süreyle ertelenmesine, erteleme kararının her defasında altı ayı geçmemek şartıyla dört defa uzatılabilmesine ve bu kararın cumhuriyet başsavcılıkları tarafından verilmesine dair düzenleme de yapılmıştır.

Kanunun 27'nci maddesiyle, 5275 sayılı Kanun'un 71'inci maddesine yeni bir fıkra eklenerek uyuşturucu maddeleri satın almak, bulundurmamak, kabul etmek veya kullanmak suçlarından hükümlü bulunanların başka bir suçtan hükümlü bulunan fakat uyuşturucu bağımlısı olduğu tespit edilen hükümlülerin ceza infaz kurumlarında bulunduğu süre boyunca tedavi ve rehabilitasyon programlarına katılması zorunlu hâle getirilmektedir.

Teklifin 34'üncü maddesinin getirdiği değişiklik ile menfi tespit ve istirdat davalarının zorunlu olarak ara buluculuğa tabi olduğu açık bir şekilde düzenlenmektedir. Bu düzenlemeyle, uygulamada yaşanan hukuki belirsizlik ortadan kaldırılmış olacaktır.

Teklifin 35'inci maddesinin getirdiği düzenlemeyle ara buluculuk son tutanağının oturumda hazır bulunan taraflarca bildirilmesi gerektiği açıkça düzenlenmektedir.

Kanun teklifinin 37'nci maddesiyle yapılan değişikliklerle taşınmazın aynı hakkından kaynaklanan uyuşmazlıklara da ara buluculuk yapılabilmesinin önü açılmaktadır. Bu düzenleme sayesinde uygulamada geniş yer kapsayan tapu iptali ve tescil, el atmanın önlenmesi gibi davaların ara buluculuk yoluyla çözümlenebilmesine olanak sağlanacaktır.

Teklifin 38'inci maddesinin getirdiği değişikliklerle ticari uyuşmazlıklarda ara buluculuk anlaşma belgesinin taraf avukatları ve ara bulucu tarafından imzalanması hâlinde mahkeme kararı gibi icrası mümkün hâle gelmektedir.

Teklifin 39'uncu maddesinde yapılan düzenlemeyle ara buluculuk taraflarının avukatı olsa dahi ara buluculuk faaliyetlerine ilişkin ilk bilgilendirmenin tarafların bizzat kendilerine yapılması gerektiği düzenlenmektedir. Böylelikle, uygulamada yaşanan başka bir tereddüt de giderilmiş olacaktır. Yeni düzenlemeyle menfi tespit davaları zorunlu ara buluculuk kapsamına alınmaktadır.

Teklifin 39'uncu maddesinin getirdiği düzenlemeyle ara buluculuk faaliyetinden sonra menfi tespit davası açılması hâlinde tedbiren takibin durdurulması imkânı da devam ettirilmektedir. Böylelikle, menfi tespit davalarında yapılan ara buluculuk faaliyetlerini kötüye kullanılması da engellenmiş olacaktır.

Hukuk uygulamasında sulh hukuk mahkemelerinde miras, kira, kat mülkiyeti, çekişmesiz yargı işleri gibi birçok uyuşmazlık görülmektedir. Teklifin 40'ıncı maddesiyle çok önemli ve faydalı bir düzenleme yapılarak kira uyuşmazlıklarının büyük bir kısmı ortaklığın giderilmesi davaları ve kat mülkiyetinden kaynaklanan uyuşmazlıklar zorunlu ara buluculuk kapsamına alınmaktadır.

Yapılan bu düzenlemeleri Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak destekliyor, kanun teklifinin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyoruz.

Teklifin devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy.

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, seçimlere sayılı günler var ve iktidar tarafından yedinci yargı paketi önümüze getirildi. Sadece Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi boyunca 7 defa “yargı reformu” adı altında paket geldi önümüze. Bunların hiçbirisi halkın sorunlarına cevap olmadı ve hiçbirisi de yargının -bir avukat olarak söylüyorum aynı zamanda- hiçbir sürecini de hızlandırmadı. Peki, toplumsal sorunların çözümü için asıl olarak bu Meclisin çalışması lazım değil mi, yasalar bunun için yapılır? Ama her bir yargı paketi, getirilen her bir düzenleme sorunları çözmek yerine daha da büyüttü. Yirmi iki yıl boyunca AKP iktidarının hukuka ve yargıya yaklaşımı tamamen kendi çıkarları doğrultusunda oldu. İktidarını korumak, politikalarını zorla, baskıyla topluma benimsetmek, muhalefeti sindirmek ve susturmak üzere düzenlemeler yapıldı ve yargı yirmi iki yıl boyunca dizayn edildi. Bakın, sonuç ne biliyor musunuz? Filistin halkının katili İsrail devletinin tarihi boyunca görmüş olduğu en gerici iktidar bir yargı reformu yapmaya kalktı ve bu yargı reformu karşısında hayat durdu, kadınlar sokaklarda şu dövizle dolaştı ya! Şu: “Sonumuzun Türkiye gibi olmasını istemiyoruz.” dediler. İyi ki dünyanın her bir tarafında kadınlar var.

Evet, bu ülkede yargı hiçbir zaman bağımsız ve tarafsız olmadı, bunu kimse iddia edemez ama bu kadar, sizin yaptığınız kadar kişisel ve grupsal çıkarları korumak üzere de yargı araçsallaştırılmadı. Bu ülkede adaletin tecellisi artık kimin istediğine göre değişiyor. Eğer uyuşturucu baronuysan, çete lideriysen, mafya lideriysen başka, köyünde toprağına sahip çıkıyorsan, bunun için direniyorsan, doğayı koruyorsan, madenciysen, gazeteciysen, düşünüyorsan, yazıyorsan, muhalifsen başka. Tahir Elçi, Roboski, Berkin Elvan, Medeni Yıldırım, Kemal Kurkut, zırhlı araçlarla öldürülen çocuklar, Çorlu tren kazasında katledilen çocuklar, erkek şiddetine maruz kalan ve erkek katiller tarafından katledilen kadınlar, Şenyasar davası... Hepimizin çok yakından takip ettiği bu davaların hepsinin seneler boyu sürdüğü, katillerin elini kolunu sallayarak adliye koridorlarında gezdiği, adaletin aranıp aranıp bu koridorlarda bulanamadığı bir hukuksuzluk sistemini siz yarattınız. Katiller dışarıdayken peki; adalet arayanların yargılandığı, yıllardır yeniden, yeniden, yeniden açılan davalarla sevgili Can Atalay, sevgili Mücella Yapıcı ve Tayfun Kahraman’ın -evet, Gezi davasından bahsediyorum- cezaevine, dört duvar arasına konulduğu talimatlı bir yargı yarattınız.

Evet, yirmi iki yılda yüzlerce gazeteci, siyasetçi cezaevlerine girdi, çıktı ya da hâlen cezaevlerinde bulunuyor ve çıkardığınız infaz yasalarıyla yine mafya liderlerine, çete liderlerine, kadın katillerine infaz indirimi getirdiniz, infaz indirimiyle bunları sokaklara saldınız ama sırf size muhalif olduğu için tutuklu bulunan siyasetçilerin özgürlüğü, evet, hep sizin için sorun oldu.

Bugün toplumun bir bütün olarak maruz kaldığı hukuksuzluk hâlinin en can alıcı yaşandığı yer cezaevleri. Evet, cezaevlerinde hukuk tamamen sizin iktidarınız döneminde askıya alındı. Tek kişilik hücrelerde tecrit, sohbet ve spor haklarının kullandırılmaması, sosyal ve kültürel sportif haklarından yararlanmalarının engellenmesi, kitap, gazete -bu gazeteler arasında BirGün, Evrensel, Yeni Yaşam ve hatta bazı cezaevlerinde Cumhuriyet bile- dergiye ulaşma hakları, bunların hepsi mahpusların elinden alınmış durumda. Aylık kitap sayısı sınırlamaları cezaevinden cezaevine değişiyor ve bazı cezaevlerinde 2 kitaba kadar indirilmiş durumda. Ha, yayınlar mı dersiniz; Tele1, Halk TV hatta ve hatta bazı cezaevlerinde buradaki konuşmalar dinlenmesin diye Meclis TV bile yasak. İşkence vakalarının cezasız kalması, cezaevleri girişlerinde çıplak arama dayatması, keyfi disiplin cezaları artık cezaevlerinin rutini hâline gelmiş durumda.

İnsan Hakları Derneğinin son verilerine göre cezaevlerinde 651’i ağır olmak üzere tam 1.517 hasta mahpus var. Cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri ve hasta mahpusların tahliye edilmemesi nedeniyle 2022 yılında en az 76 tutuklu yaşamını yitirdi ve yirmi yedi yıldır cezaevinde bulunan ağır hasta mahpus Mehmet Emin Özkan hastaneye kaldırıldı ve sayısız kere kalp krizi geçirdiği hâlde hâlâ cezaevinde tutulmaya devam ediliyor.

Diğer yandan, infaz yakma, gözlem kurulları tarafından şartlı tahliye süresi dolduğu hâlde mahpusların tahliyesinin engellenmesi, bir kişinin ömür boyu cezaevinde tutulması sizin infaz yönteminiz hâline geldi. Pişmanlık kriterinin yarattığı muğlaklık, hakların iyi niyetle kullanılıp kullanılmadığı, işlediği suçtan dolayı pişmanlık, bütün bu gerekçelerle, o keyfî gerekçelerle mahpusların tahliyeleri engelleniyor. Okuduğu kitap sayısının azlığı çokluğu yahut fazla su kullanımı mahpusların koşullu salıverme haklarının engellenmesine neden oluyor. İHD’nin hazırladığı raporda bol miktarda örnek var, ben sadece birkaçını söyleyeceğim: Mesela, Düzce T Tipi Cezaevinde kalan bir mahkûmun halay çektiği ve türkü söylediği için infazı yakıldı. Sincan Cezaevinde altı yıldır tutuklu bulunan ve cezası bittiği hâlde tahliye edilmeyen gazeteci Dilan Oynaş’ın infazı tam 4 kez ertelendi, yakıldı ve altı ay daha uzatıldı iyi hâlli olmadığı, pişman olmadığı gerekçesiyle. Trabzon Beşikdüzü... Beşikdüzü T Tipi Cezaevinde...

SALİH CORA (Trabzon) – Daha ismini söyleyemiyorsun. Beşikdüzü, Beşikdüzü; benim memleketim orası.

OYA ERSOY (Devamla) – ...bulunan Cumhur Ataş’ın tahliyesi, kurum personelinin çalışmalarına zorluk çıkarmamış olsa da “Kolaylaştırmaya yönelik gayreti olmamıştır.” gerekçesiyle altı ay ertelendi.

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç öyle bir şey yok, hiç öyle bir şey yok; öyle bir şey olursa bana söylerler.

OYA ERSOY (Devamla) – Aynı sonuçlara neden olacak subjektif bir kriter de yine bu yasa teklifinde getiriliyor, 26’ncı maddede. Sözde, çocuğun üstün çıkarı için getiriliyor bu madde. 18 yaşından küçük çocuğun ağır hastalığı ya da engelliliği nedeniyle kadın hükümlünün cezasının, infazının ertelenmesi “...toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağının değerlendirilmesi...” gibi muğlak bir kriterle bağlanıyor. Bu kriterin anlamının ne olduğu biraz önce saydığım örneklerden görülüyor ve teminat yatırma zorunluluğu getiriliyor. Bu teminat -yani para- ne demek? Yani çocuğun yararı ancak annesinin parasının olmasına bağlanıyor. Bu hakkın sadece anneye tanınması zaten başlı başına sizin toplumsal cinsiyet eşitsizliğinizden kaynaklı, eşitlik ilkesine başlı başına aykırı; çocuk bakımı sadece annenin görevi değildir, ebeveynlerinin ortak sorumluluğudur çocuğun bakımı.

Yargıyı, siyaseten yenemediklerinizi tasfiye etmenin, biat etmeyenleri baskı altında tutmanın ve yandaşlarınızı korumanın bir aracı hâline getirdiniz. Seçilmişleri dokunulmazlıklarını kaldırarak cezaevlerine gönderdiniz ve HDP’yi siyaseten tasfiye etmeye kalktınız. Kobani kumpas davası ve HDP kapatma davasını açtınız ama yetmedi, yetmedi, yetmiyor, hâlâ iktidarda kalmayı beceremiyorsunuz ve şimdi de Türkiye siyasi tarihinin en sağcı, en gerici ittifakını, blokunu oluşturduunuz ve bu blok, en başta da kadınların yüz yıldır sürdürdüğü mücadelesi sonucunda elde ettiği kazanımlarını, kadınların nafaka, şiddete karşı koruma, boşanma gibi, miras gibi en temel yaşamsal haklarını hedef alıyor. Evet, bu ülkede boşanmak istediği için, ayrılmak istediği için, evlenmek istemediği için yani “Hayır.” dediği için kadınlar katlediliyor, erkekler tarafından öldürülüyor. Kadınları şiddete karşı koruyan 6284 sayılı Yasa’yı hedef almak, kadınların nafaka hakkına göz dikmek, kadınların oylarını yok saymak demektir. Toplumun erkek yarısına sesleniyorsunuz, taahhütte bulunuyorsunuz: “Kadınları ezme hakkını biz sağlarız, gelin bizi destekleyin.” diyorsunuz, erkek desteğini bu yolla almaya çalışıyorsunuz.

Rejimin temelinde kadın düşmanlığı var ama bu da boşuna değil, kadının hayatının ve bedeninin kontrol altına alınmaya çalışılması, ücretli ve ücretsiz emeğinin sömürülmesi, kadının hayatının tamamen erkeğin egemenliği altına sokulması; karar alma haklarının, iradelerinin yok sayılması tek adam rejiminin sürdürülmesinin garantisidir. Sadece bu ülkede değil tüm dünyada bu rejimlerin garantisi kadın düşmanlığıdır. Kadınların kamusal alanda cinsiyetini reddeden, toplum içerisindeki rolünü biyolojik özelliklerine indirgeyip ikinci sınıf vatandaş hâline getiren ve ailenin içine hapseden bir saldırı dalgasıyla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OYA ERSOY (Devamla) – O nedenle, biz kadınlar her zaman ve her yerde bağırıyoruz, diyoruz ki: Hayatlarımıza, haklarımıza, eşitlik ve özgürlük mücadelemize kasteden bu rejimden kurtulmak bizim için yaşamsaldır. Evet, yaşamsaldır; evet, yenileceksiniz; kadınların tek bir saç teline yenileceksiniz ve biz kadınlar, hem her birimiz için hem de bütün ülke için, bütün halklar için eşit ve özgürce yaşayacağımız bir ülke kuracağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu.

CHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; 7145 sayılı Yasa’yla başladık 27’nci Yasama Dönemine Adalet Komisyonunda ve bugün görüştüğümüz yasayla, belki bir hafta içerisinde görüşülecek olan yasalarla birlikte tam 300 yasa burada oylanmış olacak. Bunların yarısı uluslararası sözleşmelerden oluşuyor, geri kalan yarısının çoğu torba yasa şeklinde, yüzde 65-70; işte bu da onlardan biri. Tabii ki yasama belleği açısından torba yasanın olumsuz özelliklerini girecek değilim. Ama bu süreçte bizim, Cumhuriyet Halk Partisi olarak katkımız; bir, her önerinin iyileştirilmesi için çaba; iki, Anayasa’ya aykırı düzenlemeleri Anayasa Mahkemesine götürmek; üç, yasa önerileri sunmak. Örneğin “Adil yargılanma hakkı gerekleri” başlıklı 12 ayrı yasa önerisi 189 maddeden oluşan.

Şimdi, peki, acaba burada, ikinci bölümde, 435 sıra sayılı -torba- Teklif’te ne var? Baktığımız zaman 4 madde öne çıkıyor, 4 önemli madde öne çıkıyor: Birincisi 26’ncı madde, ikincisi 44’üncü madde ve ayrıca 42 ve 43’üncü maddeler.

26’ncı madde, çocuğunun hastalığı nedeniyle kadın hükümlünün cezasının infazının ertelenmesi; olumlu ama aynı önlemin baba için öngörülmemiş olması eşitlik ilkesine aykırı. Bunun üzerinde arkadaşlar duracaklardır, önemli bir ayrımcılık maddesi.

İkincisi ise madde 44, yabancılar hakkında valiliklerin savcılar üzerinden mahkeme kararlarına itiraz yolunun açılması yani yeni hukuki deliller bulunmadığı hâlde idari makamların yargıya müdahalesi. Bu da Anayasa madde 16 ve 36 açısından sorunlu.

Peki, nedir bizim konumuzu doğrudan ilgilendiren biraz sonra ele alacağım konular açısından? Madde 42 ve 43. Olumlu düzenlemeler çünkü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları doğrultusunda kurulan tazminatla ilgili Komisyonun -Anayasa Mahkemesi kararları açısından- karar verecek olması, Anayasa Mahkemesi önündeki dosya sayısının azaltılması açısından olumlu fakat acaba yeterli mi? Yeterli değildir; bu, palyatif bir çözümdür. Çünkü Anayasa Mahkemesi önündeki dosyaların birikmesinin nedenleri: Bir, Anayasa Mahkemesinin ihlal ve iptal kararlarının etkili olmaması, yasama ve yargı tarafından saygı görmüyor olması; iki, Türkiye yargı bütününde adil yargılanma gerekleri

yokluğu; üç, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Anayasa'ya aykırılığı aşikâr olan yasaların oylanması. Oysa bizler, beş yıl önce göreve başlarken korumak, bağlı kalmak ve ayrılmamak yani egemenliği korumak, hukukun üstünlüğüne bağlı kalmak, Anayasa'ya sadakatten ayrılmamak yönünde ant içmiş bulunuyoruz; bu, andımızın anlamı. 80'inci maddenin temsili özelliğini tescil etmek açısından; bir, 82'de öngörülen üyelikle bağdaşmayan işler; iki, yasama sorumsuzluğu ve dokunulmazlığı; üç, ödenek ve yolluklar; bu 3'lü ayrıcalık aslında bizim, yasama organının nitelikli yasa koyması amacına yönelik araçlar olmuştur.

Beş yıllık yasama etkinliklerinde hiç tutanaklara konuşmadım. Bugün bir ilki yapacağım, tutanaklara konuşacağım ama tutanaklardan hareketle tutanaklara konuşacağım. Hangi anlamda? Anayasa'ya aykırılık, Anayasa'ya uygunluk sorunu dile getirildiği zaman Anayasa'yla dalga geçici tutanak bilgilerini sizlerle paylaşarak tutanaklardan hareketle tutanaklara konuşacağım.

“Uğur Aydemir (Manisa) – Türkiye’de bir tek siz biliyorsunuz zaten, Anayasa’yı bir tek kendisi biliyor yani Anayasa’yı bilen başkası yok.”

“Selami Altınok (Erzurum) – İbrahim Kaboğlu Hoca bizim de hocamızdır ama İbrahim Hocanın mantığıyla bakarsak biz Mecliste ne kanun çıkarırsak çıkaralım hepsine ‘Anayasa’ya aykırı.’ diyor. Bize öğrettikleri ile bugün Mecliste konuştukları aynı şeyler değil. Ben çok saygı duyuyorum, hürmet ediyorum ama İbrahim Hocanın bakışıyla Meclisten hiçbir kanun çıkmaz.”

“Ramazan Can (Kırıkkale) – Anayasa’ya aykırılık itirazlarının denetimi, murakabesi burada. Burada biz diyoruz ki ‘Bu teklif Anayasa’ya uygundur.’ Siz de diyorsunuz ki ‘Anayasa’ya aykırıdır.’ Netice itibarıyla bunun nihai kararı Türkiye Büyük Millet Meclisinde verilecek. Bununla tatmin olmayan taraf Anayasa Mahkemesine götürebilir. Anayasa Mahkemesi niye vardır? Kanunların Anayasa’ya murakabesi için vardır. Dolayısıyla, tabii ki hiç kimse bu şekilde bir öneride bulunamaz ama Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasa’ya aykırı kanun çıkarabilme yetkisini haizdir. Niye? Anayasa Mahkemesi olduğu için, bilerek değil. Anayasa Mahkemesi, netice itibarıyla kanunun Anayasa’ya uygun olup olmadığını yargısal denetimle ortaya koyacaktır.”

“Baki Şimşek (Mersin) – İbrahim Kaboğlu Hocamızın Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapmış olduğu konuşmaların hepsini dikkatle dinliyorum, saygı duyuyorum. Tabii, ben, Anayasa hocası değilim, harita mühendisiyim ama İbrahim Hocamın Mecliste yaptığı her konuşmada, bugüne kadar yaptığı konuşmaların tamamında tekliflerin hepsi Anayasa’ya aykırı.”

“Mustafa Elitaş (Kayseri) – Ya, bu Anayasa’yı bilmiyorsun! Hakikaten bilmiyorsun, yazıklar olsun!” “Ne İç Tüzük’ten anlıyorsun ne Anayasa’dan anlıyorsun! Talebelerine yazık etmişsin sen!” “Anayasa profesörü böyle konuşmaz şuna bakarak! “Arkadaşlar, anayasal tartışmaya girmeyin, lütfen. Yapmayın, anayasacı yok karşınızda!” Evet, tırnağı kapatıyoruz.

Peki, bunlara yanıtı ben vermeyeceğim, Anayasa Mahkememizin kuruluşunda esin kaynağı olan Avusturya, İtalya ve Almanya Anayasa Mahkemelerinden de vermeyeceğim; buna yanıtı yirmi bir yıldır iktidarda olan siyasal partinin doğrudan veya dolaylı olarak atadığı Anayasa yargıçlarımızın kararlarıyla vereceğim çünkü bu Anayasa karşıtlığı ancak Anayasa Mahkemesi kararlarının burada öne sürdüğümüz ve verilen yanıtlara karşın Anayasa Mahkemesine yaptığımız başvurulardan aldığımız yanıtla ölçülebilir.

27'nci Dönem yasama bilançosu: 300 yasanın 166'sı uluslararası sözleşme, 82'si torba, sadece 52'si tek konu yasası. Bilanço: CHP olarak 134 yasanın 100'üne karşı Anayasa Mahkemesine başvurmuş bulunuyoruz. Anayasa Mahkemesi, bu konuda, soyut norm denetimi çerçevesinde 43 karar verdi; 43 kararın 23'ü iptal, 20'si ret ama bu 23 iptale, itiraz yoluyla yine burada 27'nci Dönemde oyladığımız

yasaların 8 iptal kararı eklenince 31 iptal oluyor, 20 ret oluyor. Anayasa Mahkemesinin ret yoluyla vermiş olduğu kararların yalnızca 10 tanesi oy birliğiyle yani benim burada öne sürdüğlerimin haksız olduğunu ortaya koyan karar sayısı yalnızca 10 ama tabii ki İtalyan veyahut Avusturya veya Almanya Anayasa Mahkemesi olsaydı yüzde 80’ini, yüzde 90’ını, yüzde 100’ünü iptal ederdi demiyorum. Burada kimin atadığı, son yargıçların Yargıtay üzerinden hangi yollarla Anayasa Mahkemesine gittiği belli; onlar bile burada oylanan kanunlara “hayır” diyorlar.

Peki, acaba bu Anayasa karşıtlığı nereden kaynaklanıyor? Tabii, Anayasa karşıtlığı anayasasızlaştırma süreci veya 2017 kurgusuyla meşrulaştırılmaz. Anayasa ve siyaset birbirinden ayrı değildir; hukuk başka, demokrasi başka değil. Zira, Anayasa andı; bir, norm olarak bağlayıcıdır; iki, ilişkilerde ahlaken bağlayıcıdır; üç, etik açıdan bağlayıcıdır. Kuşkusuz, siyaset ile hukukun ayrıştığı alanlar bulunsun da her zaman, herkes için, her yerde geçerli dokunulmaz alanlar yorum konusu olamaz. Burada metin ve yorum ayrımını yapmak mümkündür, somut ve soyut ayrımı yapılabilir veyahut açık-örtülü aykırılıklar yapılabilir. Mesela, sosyal devleti yorumlayabiliriz ama masumiyet karinesini hiçbir zaman yorumlayamayız. Bu bakımdan, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Anayasa güvencesi sıfatıyla muhalefet olarak anayasa biliminin, anayasa hukukunun gereklerini hep yerine getirdik, yerine getirmeye devam ediyoruz; nedir bu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu, aslında muhalefet hakkı, çoğunluğun sayıya indirgenemediği, sayıya indirgenmiş bir çoğunluğun aslında bir dayatma olduğu ve bunun sonucu olarak nitelikli yasama yapılamayacağı biçimindeki bir olguya karşı duruşumuzdur. Hâliyle bu yasa mantığı, bu yasalastırma mantığı karşısında Anayasa Mahkemesi ne zamanında ne de yeterince etkili bir biçimde karar verebilecek konumdadır. Gerçekten, Cumhuriyet Halk Partisi olarak yasama anlayışımız şöyle özetlenebilir: Muhalefet değil, müzakere; engelleme değil, önerme; fizik değil yani yumruk değil, fikir; el değil, fikir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – İşte burada esasen ciddi bir sorunun karşısındayız. Bu sorun, 14 Mayıs’ta yapılacak demokrasi yoluyla hukukun, Anayasa’nın tesisi sorunu olacaktır. Bu açıdan da 14 Mayıs seçimi son derece kritik bir seçim olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Şahsınız adına da söz talebiniz bulunuyor, toplam süreniz on beş dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAŞŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 435 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, demokrasi yasama, yürütme ve yargı organları arasındaki denge ve denetim mekanizmasıdır. Yasama, yürütme ve yargı her siyasi rejimde vardır ancak denge ve denetim mekanizmaları sadece ve sadece demokrasilerde vardır ve bu güçlerin denetlenmesi sadece yargı organları aracılığıyla yapılır. Bugün baktığımızda yargı sistemimiz bütünüyle sorunlar yumağı hâline dönüşmüş ve Türkiye’nin önünde çözüm bekleyen en ciddi problem olarak bulunmaktadır. AK PARTİ iktidarı yirmi bir yıldır bu ülkeyi yönetmektedir ve bu yirmi bir yıl içerisinde yargının temel sorunlarına çözüm olacak yetki ve imkânı sahipti ama sorunlara çözüm bulmak yerine yeni sorunlar eklemiştir.

Ülkemizde yaşanan hukuksal sorunlar, atamalar, KHK'ler, torba yasalar, hukuksal dayanaktan yoksun seçim yenilemeleri, parlamenter sistemden ayrılarak adına “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” denilen tek adam rejimine geçiş ve tek kişinin elinde bulunan güç, hukukun üstünlüğünü tamamen ortadan kaldırmıştır. Demokrasi, hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığı ile insan hakları, ancak kuvvetler ayrılığı ilkesinin uygulandığı yönetim sistemlerinde gerçek anlamına kavuşur. Bugün seçilen bu ucube sistemle hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığı tamamen ortadan kalkmıştır.

Değerli milletvekilleri, 2019 yılında, 2023'e kadar sürecek 9 amaç, 63 hedef, 256 faaliyetten oluşan Yargı Reformu Strateji Belgesi açıklandı; bundan sonra da peş peşe toplam 6 tane yargı reformu paketi çıkarıldı. Bunlar günün şartlarına göre yapılmış, önerilmiş çözümlerdi. Bir kısmı doğru, bir kısmı yanlış, yeterince incelenmemiş 6 tane paket bugüne kadar bir şekilde Meclisten geçti. Biz, yine bu pakete de “reform paketi” denilmesini doğru bulmuyoruz çünkü reforma ilgisi yoktur ama “Reform ihtiyacımız var mı?” dersiniz Türkiye'nin tam da bu konularda çok ciddi reforma ihtiyacı var; bir adalet reformuna, bir hukuk reformuna, bir yargı reformuna ihtiyaç duymaktayız. Reform paketi açıklamak yargıdaki bozulma anlayışını düzeltmeye yetmiyor. Yargının ilk sorunu yargı bağımsızlığıdır. Yasama, yürütme ve yargı erklerinin birbirinden bağımsız olmadığı yerlerde bağımsız ve tarafsız yargıdan söz etmek mümkün değildir. Adına “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” denilen bu ucube sistemde kuvvetler ayrılığından söz etmek imkânsız olduğuna göre, ne kadar yargı reform paketi çıkarırsak çıkaralım, ne kadar yasa değişikliği yaparsak yapalım bağımsız ve tarafsız yargıyı sağlamamız bugüne kadar mümkün olmadığı gibi bundan sonra da mümkün olmayacaktır. Zira uygulamada karar verecek makamlar, özellikle tutuklamaya yetkili hâkimlikler siyasi yönü bulunan soruşturmalarda gözlerini yukarıya dikip işaret bekler hâle geldi.

Değerli milletvekilleri, şimdi, 21 kanunda değişikliklerle hazırlanan bu 48 maddelik torba yasaya baktığımızda, bazı olumlu pratik çalışmalarla birlikte temelde hiçbir reform özelliği taşımadığı ortadadır.

Kanun teklifinin 26'ncı maddesi, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'a bir madde eklemektedir. Eklenen maddede, çocuğunun hastalığı nedeniyle kadın hükümlünün cezasının infazının ertelenmesi düzenlenmektedir. Annenin cezasının ertelenmesi konusu “ebeveyn” şekline dönüştürülmelidir. 18 yaşına kadar engelli çocuğun bakımında sadece annenin değil, bazı hâllerde babanın da böyle bir mesuliyeti olduğu düşünülerek “ebeveyn” olarak düzeltilmesinde yarar olduğunu düşünüyoruz.

Kanun teklifinin 29'uncu maddesinde, Kabahatler Kanunu'nun 43/A maddesinde bir değişiklik yapılıyor. Burada kamu ve özel tüzel kişilikleri ayrımı yapılmaksızın sadece “tüzel kişilik” tabiri kullanılmıştır. Yani birinin bir hatası yüzünden ya da ona yüklenebilecek bir kabahati yüzünden bir kamu tüzel kişiliğine 50 milyon liraya kadar ceza verilebilecektir. Burada da kamu tüzel kişiliğinden ilk akla gelen sadece ve sadece muhalefet belediyeleridir. Bu yolla zaten zor durumda olan belediyelere bir de bu sopa gösterme maddesi kullanılmamalıdır diye bu konuda uyarımızı yapmak istiyoruz.

37'nci maddede Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'na bir madde eklenmektedir. Bu madde çok risklidir; tapu güvenliğini sarsan, Anayasa'ya aykırılık teşkil eden bir maddedir. Şekil şartları çok belirli olan bu tapu ve taşınmaz devrinin bu şekilde arabuluculuk müessesesiyle devrinin hiç doğru olmadığını ve bizim hukuk sistemimize aykırı olduğunu düşünüyoruz.

Yine, 44'üncü maddede yabancılar hakkında yürütülen adli işlemler sırasında yurt çıkmama konusunda mahkeme kararına karşı itiraz yetkisinin valiliklere verilmesi son derece sakıncalıdır. Bu yetki, sadece ve sadece cumhuriyet savcılığında olmalıdır. Hem Anayasa'mıza hem hukuk sistematikimize bu madde de tamamen aykırıdır.

Değerli arkadaşlar, dün, Genel Kurulda kanun teklifinin 12'nci maddesinde Avukatlık Kanunu'nda düzenleme yapılmış ve avukatların büro kurma giderlerinin karşılanması için uygun şartlarda finansman desteği sağlanmasına yönelik kanuni düzenleme kabul edilmişti. Bu düzenleme yerinde olmakla birlikte, sadece büro kurma aşamasında değil, hâlihazırda bürosu bulunan avukatların da yararlanabileceği şekilde tüm mesleki faaliyetler için yapılacak harcamalarda kullanılmak üzere uygun şartlarda finansman desteğinin sağlanmasına olanak verecek şekilde düzenlenmeliydi.

Yine, teklifin 13'üncü maddesiyle Avukatlık Kanunu'nun 65'inci maddesinde düzenleme yapılmış ve mesleğin ilk beş yılında baro keseneğinin alınmayacağı düzenlenmiştir. Bu düzenleme, mesleğe yeni başlayan avukatlar açısından olumlu olmakla birlikte, son yıllarda avukat sayısındaki artış nedeniyle personel vesair giderleri artan barolar açısından da olumsuz bir sonuç yaratmaktadır. Dün maddeler üzerinde konuşamadığımızdan dolayı bugün bu konuyu dile getirmek istedim.

Değerli milletvekilleri, daha önce basına yansıyan ve bu yargı paketinde olacağı düşünen bazı konular teklifte yer almamıştır. İnfaz koruma memurlarının, diğer emsalleri gibi özlük haklarının iyileştirilmesi bu teklifte yok. Sağlık Bakanlığına bağlı sağlıkçılara iyileştirmeler söz konusu iken, ek ödeme ve tazminatlar verilirken Adalet Bakanlığına bağlı sağlıkçılarla ilgili bir düzenleme yoktur. Bizim de pek çok defa dile getirdiğimiz ve İnsan Hakları Eylem Planı'nda "Kamu avukatlarının çalışma esaslarına ve özlük haklarına yönelik iyileştirme yapılacaktır." taahhüdü bu yargı paketinde de yoktur. Tüm bunlar bu teklife eklenmelidir.

Değerli milletvekilleri, bugüne kadar gelen ve bu teklif de dâhil hiçbir yargı paketinde, yargının en önemli ayaklarından biri olan hâkim ve savcıların sorunları dikkate alınmamıştır. Konuşmamın son bölümünde, dün Bütçe Komisyonundan geçen torba kanun teklifinde hâkim ve savcılarımızın çözülmesini bekledikleri bir sorunu dile getirmek istiyorum. İki gündür bu konuda, birinci sınıfa ayrılmış ve Yargıtaya seçilme hakkını kaybetmemiş onlarca hâkim, savcı arkadaşımızdan talep geldi. Torba kanun teklifiyle Yargıtay ve Danıştay mensubu başkan, başsavcı, daire başkanı ve üyeleri gibi yüksek yargı mensuplarına, Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyelerinin özlük haklarının verilmesiyle ilgili düzenleme yapılmakta ve yaklaşık 10 bin lira maaş zammı sağlanmaktadır. Daha önceki bu tür düzenlemelerde tüm hâkim ve savcılar göz önüne alınır, bu artışlar kademeli olarak tüm yargı mensuplarına uygulanırdı. Öncelikle istediğimiz, tüm hâkim ve savcılar emeklileriyle birlikte bu düzenlemeye dâhil edilmesidir. Bu mümkün olmadığı takdirde en azından birinci sınıfa ayrılıp birinci sınıfta üç yılını doldurmuş ve Yargıtaya seçilme hakkını kaybetmemiş hâkim ve savcılar da yasaya dâhil edilip kademeli bir artışın sağlanması adalet ilkesinin bir gereğidir. Hâkim ve savcı meslektaşlarımız bu konuda bir düzenleme beklemektedir. Emekli bir hâkim olarak ben de onların sesi olup bu konuyu bugün bu kürsüden gündeme getiriyorum. Umarım, Plan ve Bütçe Komisyonundan geçen bu teklif için Genel Kurulda bir düzeltme yapılır.

Değerli milletvekilleri, hukuk ve adalet toplumların olmazsa olmazıdır. Adalet sisteminin olmadığı ya da aksayarak işlediği bir ülkede ne gelişmişlikten ne de kalkınmadan bahsedilebilir. Ülkemizin içinden geçtiği bu zor dönemde ülkemizi ayakta tutabilecek tek değer adalettir. Hukuk düzeninin son bir yılda tamamen şirazededen çıkmasıyla cezaevlerindeki sıkıntılar da had safhaya ulaşmıştır. Özellikle eğitime yeterince önem verilmemesi, cezaevlerinin bu kadar tıklım tıklım olmasının en büyük nedenlerinin başında gelmektedir. Cezaevlerindeki aşırı kalabalıktan dolayı tutuklu ve hükümlüler oturacak sandalye ve yer olmaması sebebiyle gün içinde akşama kadar ayakta beklemektedir. Yeterli yatak olmaması nedeniyle uyuma düzenleri bozuktur, aynı yatakta birden fazla hükümlü ya da tutuklu bulunmaktadır. Yeterince havalandırma hakkından yararlanamamaktadırlar. Yine aşırı kalabalık sebebiyle başka cezaevlerine sevk edilememekte ve sevk sırasında psikolojik, sözlü ve fiziksel şiddete

maruz kalmaktadırlar. Hükümlülerin avukatlarına ve ailelerine haber verilmeden yapılan sürgünler maddi durumu iyi olmayan ve görüşlere gelemeyen aileler için durumu daha da zorlaştırdığı gibi, avukat ve aile görüşünü engellemek bakımından yeni ihlallere yol açmaktadır. Dışarıdan ailelerinin getirdiği veya postayla gelen kitap ve dergiler mahkûmlara veya tutuklulara verilmemektedir. Yönetmelikte her mahpusa haftada on saat odasının dışında sosyal, kültürel etkinlik hakkı tanınmaktadır ancak bu hak, uygulamada haftada iki saatle sınırlandırılmaktadır. Hastane sevklerinde muayene esnasında kelepçeler açılmamakta, kelepçeyle muayeneyi kabul etmediklerinden muayene olmadan geri götürülmek durumunda kalmaktadırlar. Bu, zamanla sağlık sorunlarının büyümesine ve artmasına neden olmaktadır. Cezaevi girişinde asker ve cezaevi personeli tarafından çıplak arama gibi onur kırıcı dayatmalarda bulunulmakta, buna yapılan itirazlar disiplin cezasına gerekçe olmaktadır. Ailelerle yapılan telefon görüşmelerinde devleti, Hükûmeti eleştiren konuşma ve diyaloglardan dolayı disiplin cezaları verilmekte, telefon görüşmelerinde iktidara yapılan kimi eleştiriler propaganda olarak değerlendirmekte ve bu durum ceza konusu yapılmaktadır. Sürgüne gönderilen ya da sevk edilen mahpusların eşyaları onlarla götürülmemekte, daha sonra kargoyla gönderilen eşyalar için çok yüksek kargo ücreti talep edilmektedir. Yatak, yastık, çarşaf ve nevresim ihtiyaçları karşılanmamaktadır, değiştirilince de daha önce kullanılmış, sağlıklı olmayanlar verilmektedir. Hasta ve diyetle olan mahpusların hastalıklarına uygun diyet yemekleri verilmemekte, ileri düzeyde şeker ve kalp hastası olan mahpuslar hâlen cezaevlerinde yoğun şekilde bulunmaktadır fakat diyet raporları bulunmasına rağmen durum göz önünde bulundurulmamaktadır.

Değerli arkadaşlar, son söz olarak, bu kanun teklifi yine her zaman olduğu gibi bürokratların masabaşında hazırladığı, özellikle de İcra ve İflas Kanunu'nda yapılan değişikliklerde uygulamanın içinde olan, mutfakta bulunan icra müdürlerinin, icra memurlarının veya icra hâkimlerinin hiç görüşünün alınmadığı bu kanun teklifi de önümüze gerçeğe uygun olmadan gelmiştir.

Bu vesileyle Gazi Meclisi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şahıslar adına son söz, İstanbul Milletvekili Sayın Hayati Arkaz'a aittir.

Buyurun Sayın Arkaz.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) –Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum

Başı rahmet, ortası mağfiret ve sonu cehennem azabından kurtuluş olan mübarek ramazan ayının hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde 6 Şubatta, dokuz saat arayla 30 kilometre mesafede 7,7 ve 7,6 olmak üzere 2 büyük deprem meydana geldi, 11 ilimizi ve yaklaşık 14 milyon insanımızı etkiledi. Bu konuda büyük mücadele veren devletimizin bütün birimlerine ve milletimizin her ferdine teşekkür ediyorum. Felaket büyük olabilir, devletimiz ve milletimiz daha büyük. Hayatını kaybedenlere bir kez daha Allah'tan rahmet, ailelerine sabırlar, yaralılara acil şifa diliyorum; milletimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir hekim olarak söylüyorum ki uyuşturucu ve madde bağımlılığı çağın ve yüzyılın hastalığıdır. Uyuşturucunun zararlarından bahsetmek istiyorum: Solunum sistemini baskılar, nefes darlığı yapar, öksürük ve boğulma hissi yapar, dolaşım sistemimizi yani direkt kalbi etkiler; çarpıntı yapar, yüksek tansiyon yapar, kalp yetmezliğine neden olur; solunum ve beyin felci sonucu genç yaşta ölüme sebep olur; uzuvlarda kangrene, kan kanserine ve kalp krizine de neden olur; bedensel zararların yanı sıra ruhsal hastalıklara da yol açar; gelecekle ilgili motivasyon

kaybına, sık arkadaş değiştirmeye, hobilere ve aktiviteye ilgi duymamaya neden olur; alınganlık ve iştah bozulması gibi sorunlara neden olur. Madde kullanan kişiler içine kapalıdır ve içine kapanır; ani duygu değişimi, çabuk sinirlenmeyle beraber şiddete yol açar. Biz, Kadına Yönelik Şiddetin Araştırılması Komisyonunda milletvekili arkadaşlarımızla çalıştık ve araştırdık; kadına şiddetin en büyük nedenlerinden biri uyuşturucu ve madde bağımlılığıdır.

Bağımlıların rehabilite edilmesine yönelik devletimizin çok ciddi çalışmaları var. Bu kapsamda, Alkol ve Madde Bağımlıları Tedavi Merkezi (AMATEM), Çocuk ve Ergen Madde Bağımlıları Tedavi Merkezi (ÇEMATEM), Bağımlılık Yapıcı Madde Danışma ve Ayaktan Tedavi Merkezi (DANTE), Bağımlı Hastalar için Rehabilitasyon Merkezi (BAHAR) gibi kurumlarımız ve devletimizin daha birçok birimi bağımlılara ve ailelere hizmet veriyor. Bütün dünya ülkeleri şu anda uyuşturucuyla ciddi mücadele ediyor; dünyada en etkin mücadele veren ülkelerin başında da Türkiye gelmektedir. Bu konuda büyük mesafeler alındı. Güvenlik güçlerimiz önemli başarılar gösteriyor. Buradan uyuşturucuyla mücadele veren devletimizin tüm birimlerine, güvenlik güçlerine teşekkür ediyorum.

Bu konuda kanuni tedbirlerin düzeltilmesi zorunlu hâle gelmiştir. Bu kanun teklifiyle uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin ticaretini yapanların cezası on yıldan on beş yıla çıkarılmıştır. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu cezaların daha da artırılmasından yanayız. Cezaevindeki hükümlülerin sayısı şu anda 330 bindir, bunların 120 bini, maalesef, uyuşturucu suçundan hüküm giymiş; bu, çok ciddi bir sayıdır. Devlet-millet el ele vereceğiz, Allah'ın izniyle gençlerimizi, ülkemizi ve geleceğimizi bu uyuşturucu belasından kurtaracağız, bu illetin belini kıracağız.

Uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla mücadele konusunda ciddi düzenlemeler içeren kanun teklifi için Milliyetçi Hareket Partisi olarak olumlu oy kullanacağımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerinde soru-cevap işlemi yok.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

26'ncı madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 26 – 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanuna 16 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Çocuğunun hastalığı nedeniyle ebeveyn hükümlünün cezasının infazının ertelenmesi

MADDE 16/A- (1) İnfazına başlanmış olsa bile, ebeveyn hükümlünün, engelliliği nedeniyle bakıma muhtaç olan veya ağır bir hastalığa maruz kalan on sekiz yaşını doldurmamış çocuğunun bulunması ve 18 yaşını geçmiş olsa bile ebeveyn bakımına ihtiyaç duyacak oranda engelli çocuğunun bulunması hâlinde, cezasının infazı Cumhuriyet Başsavcılığınca çocuğunun tedavisi süresince ertelenebilir. Ertelene süresi içinde zamanaşımı işlemez. Çocuğun engellilik nedeniyle bakıma muhtaç olma veya ağır hastalık hâli, 16 ncı maddenin üçüncü fıkrasına göre belirlenir. Ertelene süresi içinde; hükümlünün ertelenen amacına veya yükümlülüklerle aykırı davrandığının denetimli serbestlik müdürlüğü veya

kolluk birimlerince tespit edilmesi, hükümlü hakkında kasten işlenen bir suçtan dolayı kamu davası açılmaması veya çocuğun iyileşmesi hâlinde, erteleme kararı kaldırılarak ceza derhâl infaz olunur. Hükümlü, Cumhuriyet savcısı tarafından erteleme süresi içinde;

a) Belirli bir yerleşim bölgesini terk etmemek,

b) Belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak, yükümlülüklerinden en az birine tâbi tutulur. Hükümlü hakkında ayrıca Cumhuriyet savcısı tarafından yurt dışına çıkamama yükümlülüğü konulur.”

Oya Ersoy

Murat Çepni

Kemal Bülbül

İstanbul

İzmir

Antalya

Erol Katırcıoğlu

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Kocaeli

İstanbul

Rıdvan Turan

Mahmut Celadet Gaydalı

Mersin

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu. Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasa maddesi âdeta Yusuf Kerim Sayın maddesidir. 6 yaşında bir çocuk, altı aydır hasta, ewing sarkom hastası ve annesi mahpus, çocuğunun başında değil; ilk üç ay başında durabildi fakat infaz erteleme alamayacak bir durumdaydı mahpusluğu ve maalesef ki cezaevine girdi. Çocuk üç aydır “Anne... Anne...” diye ağlıyor. Buraya yasa teklifi getirdik ve en sonunda tüm kamuoyu vicdanının gayretiyle bu madde burada yasalaşacak inşallah ama bazı eksiklikler de var.

Yine de şunu söyleyeyim: İşte, bahsettiğim Yusuf Kerim Sayın çocuğumuz 6 yaşında bir kanser hastası ve annesinden başka bir şey düşünemiyor, annesi de çocuğundan başka bir şey düşünemiyor. Evet, annenin durumu buydu.

Bu zalim bir yasaydı çünkü iki buçuk yıl önceki infaz indirim yasası sırasında suç grubu ayrımı yapılmaması gerektiğini defalarca söylediğim hâlde maalesef burada suç grubu istisnası yapılmıştı ve bundan dolayı suçsuz, günahsız şu çocuklar maalesef annesiz-babasız hayatını kaybetmişti.

İşte, bu çocuğun annesi, şu gördüğünüz anne bize mektup yazmış, bana yazmış ama lütfen hepiniz dikkatli dinleyin. Bu yasayı nasıl talep ettiğini size okumak istiyorum: “84 milyonun yanımda olduğunu yazmışsınız Ömer Bey. İnanın, bunu bilmek bana umut veriyor. 6 yaşında olmasına rağmen maalesef 17 kiloya düşen ve dördüncü evre ağır kanser hastası olan yavrum, bu küçük bedeniyle hastalığa karşı ben olmadan mücadele ediyor. Bu süreçte onun bana çok ihtiyacı olduğu kadar benim de yavruma ihtiyacım var. Bana ve Yusuf’uma yapılan bu muamelenin ne vicdanda ne de hukukta bir yeri olduğunu düşünüyorum çünkü bu son derece insani ve vicdani bir durum. Oysaki yaklaşık seksen gündür hasta yavrum annesini bekliyor. Umarım vicdanlar uyanır ve en kısa zamanda Yusuf Kerim’ime kavuşurum.” diyor bu anne. Yavrusuna kavuşmak için cezaevinde bekliyor, bizlerin onayını bekliyor. Ben de buradan sesleniyorum: Dayan Gülten anne, inşallah yavruna kavuşacaksın; dayan Yusuf Kerim, annene kavuşacaksın diyorum. Fakat bu yasa maddesi maalesef eksik çıktı arkadaşlar. Bakın, burada on yılla sınırlanmamalıydı.

Bakın, şu mahpusun on bir yıllık bir cezası var; hasta bir bebeği var, bu maddeden yararlanamayacak. Bebeği hasta, doğumda sol eli kopmuş ve birçok kalp ve böbrek hastalıkları var. Sırf on yılın üstü diye bu anne yavrusuna kavuşamayacak. Bu yasa eksik arkadaşlar. Olacak iş değil bu yani ben kabul etmiyorum, bu yasayı tam bir şekilde çıkarmalıydık.

Yine, bu yasa da sadece annelere tahsis edilmemeliydi, babalar da katılmalıydı. Bakın, bu dönem içinde birçok çocuk, hasta çocuk babasız hayatını kaybetti “Baba... Baba...” diyerek. Onlardan birisi Ahmet Burhan Ataç; babası gelsin diye dua eden bir çocuktu ve bu çocuk hayatta yok şu anda. Bakın, babasını cezaevinde ziyaret etmişti. Babası onun dökülen saçları için, üzülmemesi için saçını kazıtmıştı ama çocuğuna yetişemedi. Yine, bu yasayı böyle eksik çıkarıyoruz, babayı katmıyoruz; bu, olacak iş değil. Çocuk benim yanıma da Mecliste gelmişti; dokunduğunuz zaman, “baba” dediğiniz zaman ağlayan bir çocuktu ve babasız hayatını kaybetti.

Yine, bakın, 6 yaşında, babası mahpusken yanına yetişemeyen -yasalar izin vermeyen- Selman Çalışkan babasız vefat etti. Babasıyla beraber son çekildiği fotoğraflarından biri...

Ömer Faruk Turan, babası Murat Turan mahpusu ve maalesef ki bu çocuk da babasız hayatını kaybetti. Biz burada niye yasa yapıyoruz arkadaşlar? Gerçek anlamda herkesin derdine deva olsun diye. Yani babalar bundan faydalanmayacaksa neye yarar bu iş? Eksik oldu bu iş; ben size bunu söyleyeyim.

Bakın, yine, şu anda şu çocuk yüzde 98 engelli, babasına çok ihtiyacı var; 3 çocuk annesi ve çocuğunun bakımını yapamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ki bazı durumlarda baba ceza aldığı zaman, anne vefat etmiş, kanser veyahut da çocuklarının bakımına yetersiz kalabiliyor; böyle durumlar için mutlak surette babanın katılması gerekiyordu. On yıl üst sınırının olmaması gerekiyordu, teminat yatırma şartının olmaması ve güvenlikle ilgili bir şartın da olmaması gerekiyordu. Yine, burada, bakın, biz önceki yıllarda da söyledik. Anne- baba tutuklularla ilgili bir yasa teklifi geldi, iktidar kendisi çekti bu yasayı ve binlerce çocuk cezaevlerinde annesinin yanında veyahut da cezaevi dışında akrabalarının yanında perişan oldu. Dört beş ay önce, biliyorsunuz, anne-baba tutuklu bir ailenin 6 yaşındaki çocuğu bakımsızlıktan dolayı vefat etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Biz, bu sıkıntıları giderecek yasaların tam anlamıyla çıkaramadıktan sonra bu yasalar bir işe yaramaz değerli arkadaşlar; bunu ben söylemiş olayım.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 435 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesiyle 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'a eklenen “MADDE 16/A”nın başlığında ve birinci cümlesinde yer alan “kadın hükümlünün” ibaresinin “velayet hakkına sahip hükümlünün” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Turan Aydoğan

Rafet Zeybek

İstanbul

İstanbul

Antalya

Alpay Antmen

İlhami Özcan Aygün

Mersin

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Turan Aydoğan.

Buyurun Sayın Aydoğan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Hazreti Peygamber “Kıyamet ne zaman kopacak ya Resulullah?” diye kendisine soran sahabeye “Emanet ehil olmayan kimseye verildiği zaman kıyameti bekle.” der. Yargı reformu kim, siz kimsiniz? Sizin elinize yargı reformu vermek, kedinin eline ciğer vermek gibi bir şey. Samimiyetsiz, iyi niyetli olmayan, ehil olmayan, hatta militan ordusunun eline teslim ettiğiniz bir yargıyla beraber oyalıyorsunuz bizi.

SALİH CORA (Trabzon) – Başka bir hadis söyle.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Altı tane yargı reformu paketi getirdiniz. Hiç dönüp baktınız mı? Etki değerlendirmesi yaptınız mı? Hani, gören de diyecek ki: Hukuk abası yaptınız memleketi. Geldiğiniz yere hiç baktınız mı da yedincisi diye getirdiğiniz bu paketle beraber milletin gözünü boyuyorsunuz? Siz kim, yargı reformu kim? Siz kim, hak hukuk kim? Siz kim, özgürlükler kim? Daha dün itibarıyla, kadınların elindeki hakları almak için lig kurmadınız mı? Kumpas ligi kurmadınız mı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne zaman? Ne zaman?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Kötü niyet beraberliği ortaya koymadınız mı? Ama eminim ailenizdeki yakınlarınız da kadın olarak takip ediyorlardır bunu, sizi notluyorlardır. Ne oldu? Etki analizi yaptınız mı bu altı tane paketle ilgili? Yok. “Yedincisini getirdik.” diyorsunuz. Bomboş bir paket. Deprem sonrası halkımız bizden çok önemli şeyler beklerken aburla cuburla memleketi geçiştireceksiniz.

Yargı Reformu Strateji Belgesi’nde 9 tane başlık vardı; çok da güzel başlıklar, birkaç tanesini söyleyeyim: Hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi; yargı bağımsızlığı, tarafsızlığı; savunma hakkının etkin kullanılmasının sağlanması, adalete erişimin kolaylaştırılması. Bunlar size neyi anlatıyor? Bunlar bu ülkede var mı? Var mı? “Hak ve özgürlüklerin kullanılması” dediğimiz yerde; Mesut Polat kardeşim, Adıyamanlı Mesut Polat, ailesinden 11 yakınıni kaybeden Mesut Polat “Hakkımı helal etmiyorum.” dedi diye soruşturma açtınız, adamcağızı açığa aldınız, görevinden uzaklaştırdınız. Mesut Polat kardeşim, beni buradan duy: Bu memlekete bahar gelecek; geldiği gün seni yağdanlık, yağcılık, liyakatsizlik, ne sebeple olursa olsun görevinden uzaklaştıranlar bağımsız ve tarafsız yargının önünde hesap verecekler. Sözümüz sözdür; bunu bizden sor.

Hak ve özgürlükleri artıracaksınız, öyle mi? 21’inci yüzyılın göbeğinde parti kapatmaya soyundunuz, hangi hak ve özgürlüklerden bahsediyorsunuz? Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 18’inci maddesinin ihlali bir ayıptır; “Hukuk yok, siyaseten davranıyorsunuz.” der o madde. Onunla karşı karşıya bıraktınız bu ülkeyi, hangi hak ve özgürlüklerden bahsediyorsunuz?

İstanbul İl Başkanımız Canan Kaftancıoğlu hakkında, kazandığımız seçimin yıl dönümünde karar verdirdiniz; bağımsız ve tarafsız yargıdan bahsedeceksiniz, öyle mi?

Ekrem İmamoğlu... İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımızın yargılamasını dünya âlem izledi. İçinize sindi mi? Bağımsız mıydı o Samsun’a gönderdiğiniz mahkeme hâkimi ya da tarafsız mıydı kararı veren mahkeme hâkimi? Kime, ne anlatıyorsunuz siz? Kime, ne anlatıyorsunuz? Ayaklı giyotinlerle beraber yol yürüdünüz, cezalar verdiniz, bakan yardımcısı yaptınız; bağımsız ve tarafsız yargınız var sizin(!) Anayasa Mahkemesine hülleyle üye atadınız, müthiş bağımsız ve tarafsız yargı yarattınız siz(!)

Hak aramayı kolaylaştırdınız, savunmayı da güçlendirdiniz, öyle mi? Baroları böldünüz, şimdi gördüğümüz maddede bile avukatlara kredi kullanırmak için baroların parasına göz diktiniz, hazineden veremediniz. Siz savunma hakkının kullanılmasını güçlü kılacaksınız, öyle mi? O bağımsız ve tarafsız yargınız, SPK’de manipülasyon yapan, halkın parasına konan, halkı silkeleyenleri niye yargılayamıyor? Çeteleri, mafyayı niye yargılayamıyor? Yoksa, sürekli saraya baktığından dolayı, tarafsızlığı ve bağımsızlığı oraya uygun karar vermeyle mi sınırlı? Siz kim, yargı reformu yapmak kim?

Benim size bir önerim var: 2.300 maddelik, 240 sayfalık ortak mutabakat metnimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Tamam Başkanım.

O metnin 45’inci sayfasından başlıyor, 50’nci sayfasında yargının nasıl ıslah edileceği de yazıyor; onu size göndereceğim. Biraz tembelliğiniz var, beş yıl boyunca anlattıklarımızın hiçbirisiyle ilgilenmediniz ama okuyun onu da bizim iktidarımız doğru mu yapıyor, yanlış mı yapıyor, oradan izlersiniz.

Vicdanları mühürlediniz, anladık ama en azından bu memlekette toprağa bahar geliyor, bahar kokusu var; o bahar kokusuyla beraber umutlar yeşeriyor, halkımız bizimle beraber umutlarını yeşertiyor, o umutların tam göbeğinde Bay Kemal’in sözleri var: “Bu memlekete bahar da gelecek, adalet de gelecek, insanlık da gelecek, vicdan da gelecek, özgürlükler de gelecek. Hepimiz kana kana içeceğiz.” Hayrınıza olsun, siz de faydalanın. Siz de faydalanın, sizin de hayrınıza olsun.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından “Baybay Kemal.” sesleri)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

26’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 26’ncı madde kabul edilmiştir.

27’nci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 435 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 27’nci maddesindeki “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda bulunan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy	Murat Çepni	Kemal Bülbül
İstanbul	İzmir	Antalya
Ali Kenanoğlu	Erol Katırcıoğlu	Mahmut Celadet Gaydalı
İstanbul	İstanbul	Bitlis
Rıdvan Turan	Nuran İmir	
Mersin	Şırnak	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Şırnak Milletvekili Sayın Nuran İmir.

Buyurun Sayın İmir.

NURAN İMİR (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve değerli halkımızı sevgiyle selamlıyorum.

Yeni bir yargı paketiyle karşı karşıyayız. Yirmi bir yıllık iktidarınız döneminde ardı ardına getirdiğiniz yargı paketleri, özel soruşturma ve yargı usulleriyle hukuksuzluğun düzenini kurdunuz. Devletin bütün kurumlarına çöktünüz. Neredeyse her yıl çıkardığınız yargı paketleriyle ortada yargıya ait hiçbir şey bırakmadınız. Hukuka dair bütün kurumları bertaraf etmiş durumdasınız. Ne politik ahlak ne vicdan ne kural ne kaide bırakmadınız. Öyle ki bu ülkede insanların suçlu ve terörist olabilmesi için 1 savcı ve 3 polis sizin için yeterlidir. Hukuku getirdiğiniz seviye işte budur.

Yargı paketlerini ve Meclisten geçirdiğiniz diğer bütün paketleri sadece kendi çıkarlarınız ve rantınız için yaptınız. Daha dün Şırnak'ta yüzde 91 engelli olan, altı ay içerisinde 35 kere hastaneye kaldırılan Divali Güzel yaşamını yitirdi. Buradan ailesine ve bütün sevenlerine başsağlığı, kendisine rahmet diliyorum. Peki, neden cezaevindeydi biliyor musunuz? Ulusal Kürt kıyafetleri giydiği için örgüt üyesi ilan edilmiş ve tam altı yıl üç ay hapis cezasına çarptırılmıştı. İşte, yargınızın, vicdanınızın ve hukukunuzun geldiği nokta budur; buna da AKP hukuku deniliyor. Bakın, sadece 2022 yılında en az 73 kişi cezaevlerinde yaşamlarını yitirdi, bunların çoğunluğu hasta tutsaklardan oluşuyordu. Her defasında hasta tutsaklar dedik fakat sizler onları cezaevlerinde ölüme terk ettiniz. Son günlerinde dahi aileleriyle görüşmelerine keyfi kararlarınızla izin vermediniz, izin vermiyorsunuz.

Turan Çelik, benim de yakinen tanıdığım Elâzığ eski İl Başkanımız yıllardır cezaevinde; kalp, tansiyon ve birçok hastalığı var. 16 Ocakta geçirdiği kalp ameliyatı sonrası on iki gün kelepçeli olarak hastanede bekletilmiştir. Ailesinin ısrarlı talebine rağmen Elâzığ'a sevki yapılmamış, deprem felaketi nedeniyle Maraş Türkoğlu Cezaevinden Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevine sürgünü yapılmıştır. Orada da aynı muamele devam etmiştir, günlerce tedavisi engellenmiştir. Bu da yetmezmiş gibi, ağız içi aramaya karşı çıktığı için disiplin cezası verilmiştir. İnsanların ağzının içinde ne arıyorsunuz? Bu nasıl onur kırıcı bir muameledir? Bütün bu yapılanlar insanlık suçudur. Turan Çelik gibi cezaevlerinde yaşamını sürdüremeyecek durumda olan yüzlerce hasta tutsak derhâl serbest bırakılmalıdır; yargıda yapmanız gereken tek reform budur. Ülkenin gerçek sorunlarından uzak, sürekli kendi çıkarınız doğrultusunda paketler çıkarmaktan vazgeçin artık.

Değerli halkımız, bütün bunların yanı sıra, bir de hiçbir kural, kaide tanınmayan, hukuk ve yargıyla hiçbir bağı olmayan cezaevi idari gözlem kurulları var. Bu kurullar, yıllarca cezaevinde kalan, cezasını bitirmiş insanlara “Pişman mısın?” sorusunu sorarak infazlarını üçer ay ya da altışar ay erteleyebiliyor. Cezaevinde tutuklu bulunan Hanse Bulut'un tahliyesine üç gün kala “Pişman mısın?” sorusuna karşı “Pişman olacak bir şey yapmadım.” dediği için infazı yakılmış, tahliyesi üç ay daha ertelenmiştir ve daha şimdi, yarım saat önce sosyal medyada gördüğüm, Sincan Kadın Cezaevinde altı yıldır tutuklu bulunan ve cezası bittiği hâlde tahliye edilemeyen Gazeteci Dilan Oynaş'ın infazı 4 kezdir yakılıyor, tahliyesi altı ay daha uzatılmış ve buna benzer yüzlerce insan şu an cezalarını çektikleri hâlde cezaevleri idari gözlem kurullarının keyfiyetiyle rehin tutuluyorlar. Bu mu yargınız, bu mu hukukunuz? Siyasi çıkarlarınız için cezaevlerinde rehin tuttuğunuz insanların neden pişman olmasını bekliyorsunuz, bu nasıl bir şuur tutulmasıdır? Bu uygulamalar derhâl terk edilmelidir.

Yine, özgür basın emekçileri... Buradan bütün tutuklu olan özgür basın emekçilerini selamlıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NURAN İMİR (Devamla) – Dokuz ay önce Diyarbakır'da 26 basın emekçisi asılsız iddialarla tutuklanmışlardı ve hâlâ mahkemeye çıkartılmamışlar çünkü bir iddiameleri dahi yok. Keyfi bir şekilde cezaevlerinde rehin tutuluyorlar. Yargıyı öyle bir hâle getirdiniz ki artık neresinden tutarsak tatalım hukuksuzluk, keyfiyet ve haksızlık kokuyor.

Yargı eliyle kadınlara yönelik de ayrımcılığa ve ötekileştirmeye sistematik olarak devam ediliyor ne yazık ki. Mart başında, Diyarbakır Cezaevinde bulunan TJA sözcümüz Ayşe Gökkan ve arkadaşları, gerekçesiz, Ankara Sincan Cezaevine sürgün edildiler. Bunun gibi binlerce insan ailelerinden binlerce kilometre ileride cezaevlerine konularak aileleri de aynı işkence ve kötü muameleyle maruz bırakılıyor. Verecek cevabınız yok, bunu biliyoruz. Zaman yirmi yılın hesabını vereceğiniz zamandır artık. 14 Mayıs adım adım yaklaşıyor, bir mühür kadar ömrünüz kalmıştır. Posta pulumuza yazık olacak ama emin olun, iadesiz, taahhütsüz sizi postalayacağız.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 27'nci madde kabul edilmiştir.

28'inci madde üzerinde önerge yoktur.

28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 28'inci madde kabul edilmiştir.

29'uncu madde üzerinde önerge yoktur.

29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 29'uncu madde kabul edilmiştir.

30'uncu madde üzerinde önerge yoktur.

30'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 30'uncu madde kabul edilmiştir.

31'inci madde üzerinde önerge yoktur.

31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 31'inci madde kabul edilmiştir.

32'nci madde üzerinde önerge yoktur.

32'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33'üncü madde üzerinde önerge yoktur.

33'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 33'üncü madde kabul edilmiştir.

34'üncü madde üzerinde önerge yoktur.

34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 34'üncü madde kabul edilmiştir.

35'inci madde üzerinde önerge yoktur.

35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 35'inci madde kabul edilmiştir.

36'nci madde üzerinde önerge yoktur.

36'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

37'nci madde üzerinde önerge yoktur.

37'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 37'nci madde kabul edilmiştir.

38'inci madde üzerinde önerge yoktur.

38'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 38'inci madde kabul edilmiştir.

39'uncu madde üzerinde önerge yoktur.

39'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 39'uncu madde kabul edilmiştir.

40'ıncı madde üzerinde önerge yoktur.

40'ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 40'ıncı madde kabul edilmiştir.

41'inci madde üzerinde önerge yoktur.

41'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 41'inci madde kabul edilmiştir.

42'nci madde üzerinde önerge yoktur.

42'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 42'nci madde kabul edilmiştir.

43'üncü madde üzerinde önerge yoktur.

43'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 43'üncü madde kabul edilmiştir.

44'üncü madde üzerinde önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 44'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç

İsmail Tamer

Yusuf Ziya Yılmaz

Bartın

Kayseri

Samsun

Meliha Akyol

Yasin Uğur

Refik Özen

Yalova

Burdur

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 54'üncü maddesinde yapılan değişikliğin teklif metninden çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen önerge doğrultusunda 44'üncü madde teklif metninden çıkartılmıştır. Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

45'inci madde üzerinde önerge yoktur.

45'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

46'ncı madde üzerinde önerge yoktur.

46'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 1'inci madde üzerinde önerge yoktur.

Geçici 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Geçici 1'inci madde kabul edilmiştir.

47'nci madde üzerinde önerge yoktur.

47'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48'inci madde üzerinde önerge yoktur.

48'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Sayın Komisyon Başkanı, Sayın Güler, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Adalet Komisyonu Başkanı Abdullah Güler'in, 27'nci Yasama Döneminde Adalet Komisyonunun çalışmalarına, kendisinden önce Komisyon Başkanlığı yapan Kastamonu Milletvekili Hakkı Köylü ile Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'a ve Komisyon çalışmalarında emeği geçen milletvekili, bürokrat ve personele teşekkür ettiği ilişkin açıklaması*

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

27'nci Yasama Döneminde Adalet Komisyonu olarak hep beraber, bütün milletvekillerimizle beraber çok büyük bir çalışma ve emek ortaya koyduk. Komisyonumuz beş yıllık süre zarfında beş yüz saati aşkın sürelerde toplantılar gerçekleştirdi. Bugün kabul edeceğimiz bu kanun teklifiyle beraber toplamda 21 farklı kanun teklifini görüşmüş olduk. Bu toplantılarda toplam 4.021 sayfa tutanak tutulmuştur.

27'nci Yasama Döneminde benden önce Komisyon Başkanı olarak görev yapan Kastamonu Milletvekilimiz Hakkı Köylü ile Bartın Milletvekilimiz Yılmaz Tunç Bey'e, iktidarından muhalefetine tüm Komisyon üyelerimize ve Komisyon çalışmalarına katkıda bulunan tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum. Yine, adalet sistemimizin inşası sürecinde beraber çalışmış olduğumuz Adalet Bakanlığımıza ve bürokratlarına ve diğer bakanlıklardaki kardeşlerimize çok teşekkür ediyorum. Ayrıca, Komisyonumuzun uzmanları Muhammet Öz, Kadriye Pınar Cumhur ile Talip Dönmez'e, Komisyon memurumuz Yeliz Tekneci ile Komisyonumuzun diğer emektarları Salih Demirtaş ve Remzi Karakoç'a, yine, burada danışmanlarımıza ve Mecliste bulunan tüm emektarlarımıza, kavasından diğer çalışan arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum. 27'nci Yasama Dönemi içerisinde Adalet Komisyonumuzda birlikte çalışmaktan onur duyduğum bütün milletvekillerimize desteklerinden dolayı da şükranlarımızı arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

34.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, olumlu bazı düzenlemeler içerdiği için 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne "çekimser" oyu vereceklerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Birazdan oylamaya geçilecek ve “yedinci yargı paketi” diye bir paket şaşıaalarla Meclise getirildi ama bugünlerde getirilen bütün paketler aslında seçim için göz boyama paketleri; bu yargı paketinde birkaç düzenleme olumlu ama onun haricinde, olması gereken hiçbir düzenleme yok. Hasta mahpuslar cezaevinde ölmeye devam ediyor, infaz yakmaları devam ediyor, her gün bir iki kişinin infazı yakılıyor, mahkeme kararı olmadan insanlar cezaevinde tutuluyor. Yine, kötü uygulama, işkence muamelelerine ilişkin cezasızlık politikasını önleyecek hiçbir düzenleme yok ve diğer önemli şey, annelere izin veriliyor, infaz erteleme, çocuğu ağır hastaysa. Burada da toplumsal cinsiyet eşitsizliği bir kez daha bu kanuna dercedilmiş oluyor. Kadına karşı bir yaklaşım burada da var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Çocuk bakımı -bir anne olarak da söylüyorum bunu- sadece annenin görevi değildir; bir bu yönden. İkincisi, “Ebeveyn olsun.” dedik, “Bir çocuk hastaysa anne ve baba birlikte izinli olsun.” dedik; burada birçok yönden -yani zaman yok açmayacağım- bu talebimiz bile kabul edilmedi, bunu da burada kayıtlara geçiriyorum.

Bütün bu sorunlar ve daha birçok sorun orta yerde duruyor, hiçbir derde deva olamıyor, çok kırıntılar var burada. Bu yönüyle bu pakete “evet” diyemiyoruz, “hayır” da demeyeceğiz çünkü orada rehabilitasyon ve çocukların anneleriyle buluşmasına dair en azından bir iki olumlu düzenleme var, o nedenle çekimser oyu vereceğimizi ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Altay...

35.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, 435 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne “evet” oyu vereceklerine ve çekincelerini de yüksek mahkemeye taşıyacaklarına ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Bu, yedinci yargı paketi, daha öncelilere biz kabul oyu vermedik. Bu paketin de aslında, “Dağ fare doğurdu.” desek, böyle kamuoyuna pazarlanan şekline baktığımızda, içeriğine baktığımızda şüphesiz olumlu yönleri var ama olumsuz hükümleri de var.

Sayın Beştaş’ın biraz önce söylediği konu çok önemli. Hasta çocuklarla ilgili sadece kadınların cezasının bir yıl ertelenmesi Anayasa’nın eşitlik ilkesine zaten aykırı yani bir çocuğun annesi var, babası da var. Dolayısıyla belki bir iki hususu Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırılıktan Anayasa Mahkemesine taşıyacağımızın da bilinmesini beyan ediyor ama her şeye rağmen kimi olumlu hususlar içerdiği için, örneğin çat kapı evlere icraların gelmesi gibi öyle rastgele, herkesin evine pat diye haciz memurlarının gelip milletin buzdolabına, televizyonuna çökmesi durumlarına hiç değilse bir mahkeme kararı mecburiyeti getirmesi gibi kimi olumluluklar da içerdiği için “evet” oyu vereceğimizi ama çekincelerimizi de yüksek mahkemeye taşıyacağımızı yüce Genel Kurula arz ederim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tunç...

36.- *Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un, 27’nci Yasama Döneminde yedi yargı paketini hayata geçirdiklerine ve 435 sıra sayılı Kanun Teklifi’ndeki düzenlemelere ilişkin açıklaması*

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; “yedinci yargı paketi” olarak bilinen kanun teklifimizin görüşmelerini tamamladık; katkısı olan tüm milletvekillerimize teşekkür ediyoruz.

Yargı Reformu Strateji Belgesi kapsamında ve İnsan Hakları Eylem Planı kapsamında 27’nci Yasama Döneminde yedi yargı paketini Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda hayata geçirmiş olduk. Özellikle cezada alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin hayata geçmesine, koşullu salıverme sürelerine, alternatif hukuk uyuşmazlıklarında da ara buluculuk yönteminin geliştirilmesine, yine, düşünce ve ifade özgürlüğünün kapsamını genişleten düzenlemelerin yanı sıra son pakette de özellikle mesleğe yeni başlayan avukatların mali yönden desteklenmesine, konutta haciz kararının hâkim onayına bağlanmasına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım Sayın Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tamamlıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İftar geldi Yılmaz Bey, iftar. Millet iftar edecek.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – ...uyuşturucu ve uyarıcı madde suçlarına ilişkin düzenlemeler başta olmak üzere, özellikle yine kira ilişkisinden kaynaklanan uyuşmazlıklarda ara buluculuk yönteminin mümkün hâle getirilmesine yönelik çok sayıda düzenlemeyi bugün itibarıyla hayata geçirmiş olduk; katkısı olan tüm milletvekillerimize ve Komisyon üyelerimize, uzmanlarımıza çok teşekkür ediyoruz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Usta...

37.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 29'uncu maddeyle ilgili endişelerinin olmasına rağmen 435 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne "evet" oyu vereceklerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok kısa bir şekilde ben de... Tabii, bu yetersiz bir paket onu söylemek lazım. Eleştirilerimizi, düşüncelerimizi, tümünü ve bölümleri konuşurken arkadaşlarımız ifade ettiler. Bizim özellikle çok sıkıntılı gördüğümüz 3 madde vardı, o 3 madde de çekildi. Bu anlamda Adalet ve Kalkınma Partisinin tutumuna teşekkür ediyoruz. O yüzden biz de kanunun hızlı bir şekilde geçmesini sağladık. Sadece 29'uncu maddenin belediyeler üzerinde bir silah gibi kullanılması endişemiz var, onu da burada kayıtlara geçirmek istiyorum. Bütün yetersizliklerine rağmen biz de kanuna "evet" oyu kullanacağımızı ifade etmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4997) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 435) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme girmeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylamak için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 323

Kabul : 308

Çekimser : 15 (*)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 29 Mart 2023 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum, iyi iftarlar.

Kapanma Saati: 19.09

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S.Sayı: 435) İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine verilen oyların sonucu :

Sıra Sayısı : 435
 Oylama Saati : 19:05
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 304
 Reddedenler : 0
 Çekimsizler : 15
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 6
 Toplam : 325
 Açık Üyelikler : 23
 Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Kabul
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Kabul
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatmoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	İYİ PARTİ	Kabul
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı
Adana	Sarıeroglu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Kabul
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Katılmadı
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Kabul
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Çekimsiz
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Dumaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşcier	Canze	CHP	Katılmadı
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Kabul
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yılmaz	Durmuş	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	An	Cavit	CHP	Kabul
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Kabul
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Kabul
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Çekimsiz
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Kabul
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Erin	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Kabul
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Çekimser
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Kabul
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	İşik	Zafer	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Kabul
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Kabul
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Çivitcioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülzar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Aydeniz	Salih	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersin	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Çekimsiz
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Renzîye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Kabul
Edirne	Çaytancıoğlu	Okan	CHP	Kabul
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Balık	Semin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Kabul
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakrözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Ermine Nur	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Kabul
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Kabul
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Kabul
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Tıgh	Necati	CHP	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Katılmadı
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı
Hakkari	Dinç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Katılmadı
Hatay	Mengülluğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Özgürsoy	Sabahat	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdenir	İsmet	CHP	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
İsparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S.435
İsparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İsparta	Gökçöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
İsparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı
Mersin	Başanır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Kabul
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olca	MHP	Katılmadı
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdık	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Radvan	HDP	Çekimsiz
İstanbul	Açikel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gançe	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Kabul
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Kabul
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkr	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emecan	Ermine Gülzar	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Kabul
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Kabul
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Kabul
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Çekimsiz
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Kabul
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadıgil Sütlü	Saliha Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Kabul
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Çekimsiz
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Çekimsiz
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Çekimsiz
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılıç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurtuluş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoğlu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Kabul
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAFER P	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Kabul
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrihan Belma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Kabul
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Kabul/Mük.
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökhan	CHP	Kabul
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Kabul
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Kabul
İzmir	Bölünmez Çankın	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Çekimsiz
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Kabul
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözgeç	Serpil	HDP	Çekimsiz
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tanır	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Kabul
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Kabul
İzmir	Sındır	Kamil Okayay	CHP	Kabul
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ank	Çetin	CHP	Kabul
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Karayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Taner	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Kabul
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Çekimsiz
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyıldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülşay	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Kabul
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Katılmadı
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Katılmadı
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrıncık	Senra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Diñçel	Şeyhmus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Kabul
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcen	Yelda	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Katılmadı
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Katılmadı
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Çekimsiz
Muş	İşık	Mensur	HDP	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülstan	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
Nevşehir	Saraslan	Faruk	CHP	Kabul
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selin	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Kabul
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İlhan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Kabul
Samsun	Karaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Kabul
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Kabul
Siirt	Danış Betaş	Meral	HDP	Çekimser
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sıdik	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Semha	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Kabul
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Kabul
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Kabul
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Ayvazoglu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Katılmadı
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Kabul
Şanlıurfa	Açanal	Zemzem Güler	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpinar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sürcü	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Kabul
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Katılmadı
Van	Sansaç	Murat	HDP	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Kabul/Mük.
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 435
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşı	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	HDP	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknaş	HDP	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Katılmadı
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Çekimsiz
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
İğdır	Eksik	Habip	HDP	Katılmadı
İğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Katılmadı
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Kabul
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

80'İNCİ BİRLEŞİM

28 MART 2023 SALI

SAAT: 15.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 28, 29 ve 30 Mart 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

407 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İctüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde I dahil 8 ila 13 üncü maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.02.2023 tarihli 66’ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

28 Mart 2023 Salı günü Birleşiminde 435 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

29 Mart 2023 Çarşamba günü Birleşiminde 407 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar;

30 Mart 2023 Perşembe günü Birleşiminde 407 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 31 Mart 2023 ile 1 ve 3 Nisan 2023 Cuma, Cumartesi ve Pazartesi günleri saat 14:00’te toplanması ve bu birleşimlerde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan işlerin görüşülmesi,

31 Mart 2023 Cuma günü Birleşiminde 434 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar;

1 Nisan 2023 Cumartesi günü Birleşiminde 434 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

3 Nisan 2023 Pazartesi günü Birleşiminde 399 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

435 ve 434 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İctüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

435 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 25 inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil 26 ila 48 inci maddelerden oluşması;

434 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 12 nci maddelerden, ikinci bölümünün 13 ila 25 inci maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 23.03.2023 tarihli 78’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu**

28.03.2023 Salı - Saat: 11.00

***Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu**

30.03.2023 Perşembe - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

80'İNCİ BİRLEŞİM

28 MART 2023 SALI

SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın 15/5/1959 Tarihli ve 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifinin (2/4025) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 435) Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Tokat Milletvekili Mustafa Arslan ile 119 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4997) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2023) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 375) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Guvernörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

3.- (S. Sayısı: 407) İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve 127 Milletvekilinin Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4895) ile Çevre Komisyonu ve İçişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.02.2023) (**) (X)

4.- (S. Sayısı: 434) İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 201 Milletvekilinin Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4989) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.03.2023) (**) (X)

5.- (S. Sayısı: 398) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimine İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4766) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

6.- (S. Sayısı: 399) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4856) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

7.- (S. Sayısı: 376) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

8.- (S. Sayısı: 378) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

9.- (S. Sayısı: 377) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4689) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

10.- (S. Sayısı: 379) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

11.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

12.- (S. Sayısı: 356) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Guadalajara Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

13.- (S. Sayısı: 357) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

14.- (S. Sayısı: 358) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

15.- (S. Sayısı: 359) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

16.- (S. Sayısı: 374) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

17.- (S. Sayısı: 383) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

18.- (S. Sayısı: 386) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

19.- (S. Sayısı: 390) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3909) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

20.- (S. Sayısı: 391) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022)

21.- (S. Sayısı: 397) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/ Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4690) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

22.- (S. Sayısı: 400) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

23.- (S. Sayısı: 401) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3718) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

24.- (S. Sayısı: 402) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4097) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

25.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

27.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 373) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2984) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

29.- (S. Sayısı: 371) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4243) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

30.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

32.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

33.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

35.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

36.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

37.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

38.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

39.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

41.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 2/2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

57.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

58.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

61.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

62.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

63.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

64.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

65.- (S. Sayısı: 347) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

66.- (S. Sayısı: 348) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

67.- (S. Sayısı: 349) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1584) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

68.- (S. Sayısı: 350) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

69.- (S. Sayısı: 351) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/912) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

70.- (S. Sayısı: 352) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1368) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

71.- (S. Sayısı: 353) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1422) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

72.- (S. Sayısı: 354) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1693) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

73.- (S. Sayısı: 355) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1965) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

74.- (S. Sayısı: 360) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2818) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

75.- (S. Sayısı: 372) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

76.- (S. Sayısı: 382) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4291) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

77.- (S. Sayısı: 384) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

78.- (S. Sayısı: 385) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1776) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

79.- (S. Sayısı: 387) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

80.- (**S. Sayısı: 388**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Çad Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (**X**)

81.- (**S. Sayısı: 389**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (**X**)

82.- (**S. Sayısı: 408**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop; Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Osmaniye Milletvekili Devlet Bahçeli; Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı Sivas Milletvekili İsmet Yılmaz ve Grup Başkanvekilleri Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç; Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül; Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Ankara Milletvekili Mustafa Destici ile 325 Milletvekilinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4779) ve Anayasa Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.02.2023)

83.- (**S. Sayısı: 409**) Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1734) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 07.03.2023)

84.- (**S. Sayısı: 410**) Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/2167) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 07.03.2023)

85.- (**S. Sayısı: 414**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Romanya Hükûmeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4738) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (**X**)

86.- (**S. Sayısı: 415**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Filistin Devleti Hükûmeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4737) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (**X**)

87.- (**S. Sayısı: 416**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Filistin Devleti Hükûmeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4739) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (**X**)

88.- (**S. Sayısı: 417**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3720) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (**X**)

89.- (**S. Sayısı: 418**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3954) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (**X**)

90.- (**S. Sayısı: 419**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4910) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (**X**)

91.- (**S. Sayısı: 420**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Nahçıvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4909) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) (**X**)

92.- **(S. Sayısı: 421)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.03.2023) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 423)** 120 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/287) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 16.03.2023)

94.- **(S. Sayısı: 424)** 121 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Sağlık Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/288) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 16.03.2023)

95.- **(S. Sayısı: 425)** 122 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/289) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.03.2023)

96.- **(S. Sayısı: 426)** 124 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bankalar ve Konsolide Denetime Tabi Kuruluşlarca Yapılacak Bağış ve Yardımlara İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/290) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.03.2023)

97.- **(S. Sayısı: 427)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3980) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.03.2023) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 428)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3241) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.03.2023) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 429)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Palau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3719) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.03.2023) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 430)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3953) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.03.2023) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 431)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4096) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.03.2023) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 432)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.03.2023) **(X)**

103.- **(S. Sayısı: 433)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4651) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.03.2023) **(X)**

104.-(**S. Sayısı: 436**) 125 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanına İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/291) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 23.03.2023) (X)

105.-(**S. Sayısı: 437**) 126 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşm ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/292) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 27.03.2023) (X)

